

Khoes khabar djaise Mateas liekhies hai **Pahiela baat**

Mateas Prabhoe Jiesoe ke baara tjela log me ke ekglo raha. Oe bchie Lewie bolaawal gail. Oe aapan poestak pahiela dardja par Israel logan khaatiens liekhies hai.

Dher dien pahiele Parmeswar Israel ke djaaties log ke waada karies raha kie ek raadja aaiga oesabke batjaawe khaatiens. Oe raadja Daawied ke aulaad rahat aur ‘iensaan ke Beta’ bolaawal djaat. Mateas aapan poestak me dher Parmeswar ke sanesian ke baat jaad karwaais dekhaawe khaatiens kie Jiesoe sattje ke Parmeswar ke Kriest jaane tjoenal waala Raadja hai.

*Jiesoe Kriest ke baap-daada log ke naam
(Loekaas 3:23-38)*

¹ Ie sab naam Jiesoe Kriest ke baap-daada log ke hai. Oe Daawied aur Aabraaham ke aulaad hai.

² Aabraaham Iesaak ke baap raha.

Iesaak Jaakob ke baap raha.

Jaakob Joeda aur okar bhaai log ke baap raha.

³ Joeda Peres aur Serah ke baap raha aur oelogke maaai Taamar raha.

Peres Hesron ke baap raha aur Hesron Aaram ke baap raha.

⁴ Aaram Aamienaadab ke baap raha.

Aamienaadab Nahson ke baap raha. Nahson ke beta Saalmon raha.

- ⁵ Saalmon Boas ke baap raha djaun ke maai Raahab raha.
 Boas Obed ke baap raha aur okar maai Roeraha.
 Obed Jesai ke baap raha.
- ⁶ Jesai raadja Daawied ke baap raha.
 Daawied Saalomo ke baap raha aur Saalomo ke maai Oeria ke aurat raha.
- ⁷ Saalomo Rehaabeam ke baap raha.
 Rehaabeam Aabia ke baap raha.
 Aabia Aasa ke baap raha.
- ⁸ Aasa Josaafat ke baap raha.
 Josaafat Joram ke baap raha.
 Joram Oesia ke baap raha.
- ⁹ Oesia Jotam ke baap raha.
 Jotam Aahas ke baap raha.
 Aahas Heskia ke baap raha.
- ¹⁰ Heskia Maanase ke baap raha.
 Maanase Aamon ke baap raha.
 Aamon Josia ke baap raha.
- ¹¹ Josia Jekonia ke aur okar bhaai ke baap raha oe samai djab Israel ke djaatie log Baabielonia ke des me djabar-djastie se ledjaawal gail raha.
- ¹² Ekare baad Jekonia ke beta Sealtiezel paida bhai.
 Sealtiezel Seroebaabal ke baap raha.
- ¹³ Seroebaabal Aabioed ke baap raha.
 Aabioed Eljaakem ke baap raha.
 Eljaakem Aasor ke baap raha.
- ¹⁴ Aasor Saadok ke baap raha.
 Saadok Aahem ke baap raha.
 Aahem Elioed ke baap raha.

15 Elioed Eleaasar ke baap raha.

Eleaasar Matan ke baap raha.

Matan Jaakob ke baap raha.

16 Jaakob Josaf ke baap raha.

Josaf Maria ke aadmie raha, aur Maria Jiesoe ke maai raha. Jiesoe bhie Kriest* bolaawal dja hai.

17 Aabraaham se Daawied talak tjauda pierahie hai. Aur bhie tjauda pierahie hai Daawied se leike djab talak djanta ke Baabielonia des me djaai ke paral. Aur djab se oesab Baabielonia se lautke aail Kriest ke djanam talak bhie tjauda palwaar hai.

Jiesoe ke djanam

18 Ab ham bataab Jiesoe Kriest ke djanam kaise bhail. Maria ke tjhekaai Josaf se hoi gail raha. Aur oesabke biaah howe se pahiele aise bhail kie Maria ke Pawietr Aatma dwaara larka howat.

19 Maria ke hone waala patie ek bhala aadmie raha aur oe na maangat raha kie Maria ke saram pahoetje. Ohie se oe aapan man me sotjies Maria ke bierna haltjal matjaawe tjhori dewe ke. **20** Bakie djab oe aisan bietjaar karat raha tab oe ecko sapana me dekhies kie ek Parmeswar ke parie okar paas aail aur bolies: „He Josaf, Daawied ke aulaad, toe na sotj kar Maria se biaah kare ke. Oe Larka to Pawietr Aatma ke dwaara paida hoi. **21** Maria ke ek beta hoi aur toe okar naam Jiesoe dharaihe. Oe aapan djaatie ke paap me se batjaaiga. **22** Ie sab hoiga djeme Parmeswar ke baat poera howe djaun oe dher dien pahiele

* **1:16** ‘Kriest’ ke matlab hai ‘Parmeswar ke waada karal Raadja.’

aapan sanesia Jasaaja ke dwaara djanaais raha.
Oe ose bolies raha:

²³ ‘Soen, kania ke ek beta paida hoiga. Aur okar naam Emaanoewel rahiega.

Ie naam ke matlab hai: Parmeswar hamlogke saath hai.’”

²⁴ Djab Josaf djaag gail tab oe karies djaise Prabhoe ke parie ose bolies raha. Oe Maria ke aapan ghare legali. ²⁵ Bakie oe okar saath na soetal djab talak okar beta na paida bhail. Aur oe Larka ke naam Jiesoe dharaais.

2

Boeddhimaan log aail Jiesoe ke aadar kare

¹ Jiesoe Betlehem me paida bhail aur oe sahar Joedea ke diehaat me hai. Oe samai hoewa ke raadja ke naam Herodes raha.

Tab okare baad koetjh boeddhimaan poerab kait se aail djaaha soeroedj oege hai aur oelog Jeroesaalem ke sahar me pahoetjal. ² Tab oesab hoewa ke manai log se poetjhies kie: „Israel ke raadja djaun ab paida bhail hai, oe kaaha rahe hai? Hamlog poerab kait me rahiela aur hoewa par hamlog okar tarai dekhlie hai. Ohie khaatien hamlog aillie hai oke poedje.”

³ Tab raadja Herodes soenke bahoet ghabaraail aur sab Jeroesaalem ke manai log bhie. ⁴ Tab raadja sab barka agwan aur dharam ke parhal waalan ke bolwaaike oesabse poetjhies kie: „Kriest ke djanam kaaha hoi?” ⁵ Tab oesab bolies: „Betlehem sahar Joedea diehaat me. Aise pahiele Parmeswar ke sanesia Mieka liekhies raha kie:
⁶ ‘He Joedea diehaat ke Betlehem sahar,

toe ek tjhota sahar baate.

Tabbo tore me ek barka aadmie paida hoiga.

Oe hamaar Israel ke djaatie ke ek attjha tjaraawe
waala ghat rahiega. Olie se toe sab se tjhota
sahar na baate! ”

⁷ Tab raadja Herodes boeddhiemaan log ke
tjoeppe se aapan paas bolwaaike oesabse
poetjhies kie: „Hamse bataaw, toelog oe tarai
kab dekhle baate?” Tab oesab bataais. ⁸ Tab oe
oesabke Betlehem sahar pathaais aur bolies: „Dja
larka ke khodj. Aur djab toelog oke paihe tab
aaike hamse bataihe. Tab ham bhie djaab oke
poedje.” ⁹ Ekare baad oesab tjal gail.

Aur dekh, oe tarai djaun oesab poerab kait se
dekhies raha, oesabke aage aage tjale lagal oe
djagaha talak djaaha Larka raha aur hoewa par
roek gail. ¹⁰ Oesab tarai dekhke bahoet khoesie
bhail!

¹¹ Tab djab oesab ghar me gail tab Larka aur
okar maai ke paais. Oelog Larka ke aage gaathie
par gierke oke poedjies. Aur aapan djhorie kholke
oke sona ke tjiedj, lohbaan aur mahakauwa taufa
deis.

¹² Tab ek sapana me Parmeswar oesabse bolies
kie: „Raadja Herodes ke paas lautke na djaihe.”
Olie khaatien oesab ek doesar rasta se aapan des
laut gail.

Jiesoe Egypte ke des me

¹³ Djab boeddhiemaan log tjal gail raha tab
Josaf bhie ek sapana dekhies. Ek Parmeswar ke
parie ose bolies: „Oethke Larka aur okar maai ke
leike Egypte des me bhaag dja, nahie to raadja
Herodes Larka ke marwaai dhaarie. Olie se

hoewa rahiehe djab talak ham tose na bolab.”
 14 Josaf bietj raat me oethke Larka aur okar maai ke leike Egypte me bhaag gail. 15 Aur djab talak raadja Herodes na mar gail oesab hoewa raha. Aisane poera bhail djaun Parmeswar aapan sonesia Hosea dwaara bolies raha kie:

„Ham aapan Beta ke Egypte ke des me se bolailie hai.”

Larkan ke maut

16 Raadja Herodes djab dekhies kie boeddhiemaan log okar baat na soene hai, tab oe bahoet goessaail. Aur oe hoekoem deis kie Betlehem sahar me aur okare aas-paas ke sab laundan doei baries tak marwaai dhaare ke. Oe boeddhiemaan log se to poetjhies raha kie Jiesoe kab paida bhail hai. 17 Aisane dekhaail kie Parmeswar ke sanesia Jeremia ke baat poera hoi gail. Oe bolies raha:

18 „Raama sahar me soena hai kie Raahel aapan larkan khaatien piet-pietke rowe hai aur koi na oke samdjhhaai sake hai. Oesab to mar gail hai.”

Kaise Jiesoe, Maria aur Josaf lautal

19 Josaf log Egypte des me rahat raha djab talak raadja Herodes na maral. Tab Josaf phien se ek sapana me ek Parmeswar ke parie okar paas aawat dekhies. Parie bolies kie: 20 „Dje maangat raha Larka ke maar dhaare, oesab mar gail. Ohie se Larka aur okar maai ke leike phien se Israel des me dja.” 21 Josaf oethke Larka aur okar maai ke leike hoewa phien laut gail.

²² Bakie djab oe soenies kie Herodes ke beta Arkelaajoes ab Joedea ke diehaat ke raadja hai, tab oke dar lagal hoewa djaai ke. Tab ek doesar sapana me oe raai paais Gaalielea ke diehaat me djaai ke. ²³ Djab oesab hoewa par pahoetjal tab Naasaaret sahar me rahe lagal. Aisane poera bhail djaun Parmeswar ke sanesia log Kriest ke biese me bolies raha:

„Oe ek Naasaaret waala bolaawal djaaiga.”

3

Johaanas dopoe kare waala

(Markas 1:2-8; Loekas 3:3-18; Johaanas 1:6)

¹ Koetjh dien baad Johaanas dopoe kare waala Joedea ke maidaan me partjaar kare lagal aur bolies kie: ² „Bhaai log, swarag ke raadj nagietj aai gail hai! Aapan paap pastaaike Parmeswar ke rasta par tjal!” ³ Sanesia Jasaaja pahiele ehie Johaanas ke baare me bolies raha kie:

„Maidaan me koi djor se boliega:

‘Parmeswar khaatien rasta tajaar kar djeme oe siedha rasta par tjal sake!’ ”

⁴ Johaanas oet ke baar waala kapra pahienat raha. Oe ekgo tjamra ke tjamotie aapan karhiaaw me lagaawat raha. Oe phatienga khaat raha aur maidaan me madh tjaatat raha.

⁵ Tab Jeroesaalem sahar aur sab Joedea diehaat aur Jordaan nadie ke galie ke log okar paas aail. ⁶ Aur oesab okar baat maanke bolies kie: „Hamlog paapie baatie.” Aur oelog apane ke Jordaan nadie me Johaanas se dopoe karwaais.

⁷ Tab dher Fariesie aur Sadoesie log* bhié aail dopoe lewe khaatien. Bakie djab Johaanas oel-ogke dekhies tab oesabke daate lagal aur bolies: „Are, dhokhaabaadj log! Ke toelogse bataais hai kie toelog Parmeswar ke goessa me se batj sake hai? ⁸ Bestar hai kie toelog aapan tjaaltjalan se dekhaihe kie toelog maange hai aapan djiewan badale aur bietaawe djaise Parmeswar ke parsand howe hai. ⁹ Toelog na sotjiehe kie: ‘Hamlog Parmeswar ke bieswaasie Aabraaham ke aulaad baatie, ohie se hamlog Parmeswar ke goessa me se batj djaab.’ Ham toelogse boliela kie Parmeswar Aabraaham khaatien ie patthar se aulaad banaai sake hai. ¹⁰ Taanga per ke lage rakhaai gail. Djab ek per attjha phal na dewe hai, tab oe kaatal djaai aur aagie me djaraawal djaaiga.

¹¹ Ham toelogke paanie se dopoe kariela dekhaawe khaatien kie toelog aapan paap pastaaike ek naawa djiewan soeroe karle hai. Bakie hamare baad ek Aadmie aaiga djaun ke hamse djaada saktie hai. Ham okar djoeta oethaawe laaik na baatie. Oe toelogke Pawietr Aatma aur aagie se dopoe kariega. ¹² Oe iensaan logan ke faisala kariega djaise ek khetiar dhaan osaaike bakhaar me rakhie aur paija ke aagie me djaraai dei. Aur oe aagie kabhie na boetiega.”

Jiesoe kaise dopoe karal gail

¹³ Tab Jiesoe Gaalielea ke diehaat tjhorke Johaanas ke paas gail Jordaan nadie me apane

---

* **3:7** Fariesie aur Sadoesie logan doeï rakam Israel ke dharam ke koel raha.

ke dopoe karwaawe ke. ¹⁴ Bakie Johaanas na maangat raha aur bolies: „Toe hamare paas aile? Hamke tjaahie tose dopoe karwaawe ke.” ¹⁵ Tab Jiesoe bolies: „Hamlogke tjaahie Parmeswar ke sab hiettjha poera kare ke. Ohie se toe hamme dopoe kar.” Tab Johaanas oke dopoe karies.

¹⁶ Toerant Jiesoe dopoe hoike paanie me se nieksal. Aur dekh, swarag khoel gail aur Johaanas dekhies kaise Parmeswar ke Aatma ek kaboettar ke roep me oetarke Jiesoe ke oeppar aawe hai. ¹⁷ Aur swarag me se bhie ek aawaadj soenaail. Pieta Parmeswar bolies: „Ie hamaar pjaara Beta hai aur hamme bahoet parsand howe hai.”

4

*Saitaan kaise maangat raha Jiesoe ke bahakaawe
(Markas 1:12-13; Loekaas 4:1-13)*

¹ Ekare baad Pawietr Aatma Jiesoe ke maidaan me legail djeme saitaan oke adjmaaike dekh sake kie oe Parmeswar ke baat soene hai kie na. ² Jiesoe tjaalies dien aur raat bhoekha raha. Tab ant me oke bhoekh lagal. ³ Ohie tem par saitaan aail aur ose bolies kie: „Djab toe Parmeswar ke Beta baate tab oe pathhar se bol de kie bret hoi djaai.” ⁴ Bakie Jiesoe bolies: „Parmeswar ke poestak me liekhal hai: ‘Ek iensaan na khaalie khaaik se djienga, bakie bhie Parmeswar ke sab baat dwaara.’ ”

⁵ Tab saitaan oke Jeroesaalem sahar me legail aur Parmeswar ke mahal par thara karwaais. ⁶ Oe bolies: „Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie: ‘Parmeswar aapan parie log se boliega tor rakhwaala kare ke. Oesab toke aapan haath par

rok leiga djeme tor gor ieta me na lage.’ Ohie se djab toe Parmeswar ke Beta baate tab toe nietje koed dja.” ⁷ Bakie Jiesoe bolies: „Parmeswar ke poestak me bhie liekhal hai kie: ‘Parmeswar tor Prabhoe hai, ohie se toe oke na adjmaaw.’ ”

⁸ Tab oe oke ek bahoet oetja pahaar par legail aur hoewa se doenia bhar ke raadj-paat aur okar soendarta dekhaais. ⁹ Bolies: „Ham toke ie sab dei deb djab toe aapan gaathie par gierke hamme poedjiehe.” ¹⁰ Tab Jiesoe bolies: „Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie: ‘Parmeswar tor Prabhoe hai, toe khaalie okar poedja kar.’ Saitaan, toe hia se tjal dja.”

¹¹ Saitaan oke tjhorka tjal gail. Aur toerant Parmeswar ke parie log aaike Jiesoe ke sewa kare lagal.

*Jiesoe kaise aapan kaam soeroe karies
(Markas 1:14; Loekaas 4:14-15)*

¹² Djab Jiesoe ke mata mielal kie Johaanas dopoe kare waala pakaraaike djahal me band hai, tab oe Gaalielea ke diehaat me tjal gail. ¹³ Oe Naasaaret sahar tjhorka Kaapernaum sahar me gail rahe. Oe sahar Gaalielea samoendar ke kienaaare hai Seboelon aur Naftaalie ke galie me. ¹⁴ Aisane Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke baat poera bhaij. Oe Jiesoe ke biese me hoewa ke manai log se bolies raha kie:

¹⁵ „He Seboelon aur Naftaalie ke diehaat log, toelog samoendar ke kienaaare rahe hai. Aur Jordaan ke nadie ke oepaar rahane waalan, aur Gaalielea ke diehaat ke dher manai log,

16 toelog ekdam se andhiaar me rahe hai. Bakie toelog ek biesaal djotie dekhiehe. Aur andjor hoi djaaigne oe manai log khaatien djaun ek andhiaar des me rahe hai djaaha maut raadj kare hai.”

17 Oe tem se Jiesoe partjaar kare lagal. Oe bolies kie: „Swarag ke raadj nagietj aai gail. Ohie se aapan paap pastaaw aur Parmeswar ke rasta par tjal.”

*Pahiela tjela log
(Markas 1:16-20)*

18 Ek dien Jiesoe Gaalielea ke samoendar ke kienaaare kienaaare tjalat djaat raha. Tab hoewa par doeि bhaai ke dekhies. Oesab aapan djaal paanie me bahaawat raha. Oelogke naam Siemon aur Andreas hai. Siemon bhie Petras bolaawal dja hai. Aur ie doeno matjhar marwa raha.

19 Tab Jiesoe oesabse bolies: „Aaw tjal hamaar saathe, tab ham toelogke siekhaabe kaise manai log ke bolaawe ke Parmeswar khaatien.” **20** Oesab toerant aapan djaal tjhorke okar saath tjal gail.

21 Tab hoewa se aage tjalke phien se doeि bhaai ke dekhies. Oesab Sebedeas ke betwan raha. Aur oesabke naam Jaakobas aur Johaanas raha. Oesab aapan baap ke saathe bot me baithke djaal setiaawat raha. Tab Jiesoe oe doeno bhaai ke bhie apane paas bolaais. **22** Aur oesab toerant aapan baap aur bot tjhorke okar saithe tjale lagal.

Jiesoe ke siektjha aur bhala kaam

23 Jiesoe Gaalielea ke diehaat bhar me ghoem ghoemke partjaar ke ghar me khoes khabar ailaan karat raha kie Parmeswar manai log ke diel me

maange hai raadj tjalaawe. Aur oe bhie har ek rakam bemaria log ke attjha karat raha. ²⁴ Sieria des bhar me manai log okare baare me bhie soenies. Tab oelog aapan kharaab bemarian ke okar paas laais. Oelogke har ek rakam ke bemaarie aur piera raha, ketane ke bhoet pakaries raha, miergie aawat raha aur loendj log ke. Aur Jiesoe ie sab ke attjha karies. ²⁵ Djhoend bhar manai log okar paatjhe paatjhe tjalat raha. Oesab Gaalielea ke diehaat ke raha aur bhie Das-sahar-ke galie, Dekaapoles diehaat, Jeroesaalem sahar, Joedea diehaat aur Jordaan nadie ke habara ke raha.

5

Jiesoe ke partjaar djab oe pahaar par baithal raha

(Loekaas 6:20-23)

¹ Jiesoe oe barka djhoend ke dekhke pahaar par baith gail. Aur okar tjela log okar paas gail. ² Tab oe siekhaawe lagal kie:

³ „Soekhie hai djekar diel garieb hai. Oe swarag ke raadj me bhiettar djaaiga.

⁴ Soekhie hai dje oedaas hai. Parmeswar oke tieha deiga.

⁵ Soekhie hai dje sadhaarani hai. Dhartie oelogke khaatien rahiega.

⁶ Soekhie hai dje diel bhar se maange hai kie Parmeswar ke hiettjha poera howe. Okar hiettjha ekdam poera hoiga.

⁷ Soekhie hai dje daajaaloe hai. Oke Parmeswar ke daaja mieliega.

⁸ Soekhie hai dje safi diel se Parmeswar ke maane hai. Oe Parmeswar ke dekhiega.

9 Soekhie hai dje doesman log ke ek karwaawe hai. Oe Parmeswar ke larka bolaawal djaaiga.

10 Soekhie hai dje Parmeswar ke baat maane ke dwaara sataawal dja hai. Oe swarag ke raadj me bhiettar djaaiga.

11 Soekh me rahiehe djab manai log toelogke niendara karie, sataai aur hamaar baat soene ke dwaara toelogke baare me har ek rakam djhoeth bolie. **12** Aisane Parmeswar ke sanesia logan pahiele bhie sataawal gail. Swarag me toelogke barka ienaam mielie. Ohie se hardam khoesie rahoee.”

*Jiesoe ke tjela log ke kaise tjaahie rahe ke
(Markas 4:21; 9:50; Loekaas 8:16; 11:33; 14:34-35)*

13 Jiesoe bolies: „Toelog doenia khaatien djaise niemak baate. Aur djab niemak me taagat aur sawaad na hai, tab kaun tjiedj se khaaik sawaad dei sake hai? Oe to be-kaamiel hoi gail hai aur phekal djaaiga djaaha manai log gor se katjariega.

14-15 Toelog doenia me djaise djotie baate. Koi na tjieraag baarke top dewe hai, bakie oke oetja dhar dewe hai, tab ghar bhar thiek se dekh paawe hai. Aur ek pahaar par ke sahar bhie thiek se dekha hai. **16** Aisane toelog aapan djotie manai log khaatien tjamkaaw djeme oelog dekhke toelogke swarag ke Pieta Parmeswar ke goen gaawe.”

Parmeswar ke kaanoen

17 Jiesoe bhie bolies: „Toelog na sotjiehe kie ham ailie hai Parmeswar ke kaanoen aur okar sanesian ke baat toere. Ham na ailie hai toere bakie poera kare. **18** Ham toelogse satj boliela kie djab lek ie dhartie aur swarag rahiega Parmeswar

ke kaanoen ke ek attjhar na badaliega. Aur doenia aur swarag ke samaap howe se pahiele Parmeswar ke sab baat poera hoiga. ¹⁹ Dje okar kaanoen ke ek tjhota toekkara toerie aur manai logan ke aise siekhaai, oe swarag ke raadj me bahoet tjhota maanal djaaiga. Bakie dje ie kaanoen ke baat maaniega aur doesare ke bhie siekhaaiga, oe swarag ke raadj me barka bolaawal djaaiga. ²⁰ Ham toelogse boliela kie djab toelog aapan djiewan dharam ke parhal waalan aur Fariesie logan se auro safa se na bietaihe tab toelog swarag ke raadj me kabhie na bhiettar djaaihe.”

Tjhama kare aur doesare se phien ek howe

²¹ Jiesoe samdjhaaike bolies: „Toelog soenle hai kie Mosas toelogke baap-daada log se bolies raha: ‘Koi ke na maar dhariehe. Dje ek doesare ke maar dhaariega, djadj oke sadja deiga.’ ²² Ie satj hai, bakie ham toelogse boliela kie dje ek doesare se moeh phoelaaike rahe hai, djadj ke tjaahie ohoeke sadja dewe ke. Dje goessa me bole hai: ‘Toe gadaha baate,’ oke tjaahie djadj ke sab se barka sadja miele ke. Aur dje bole hai: ‘Toe paagal baate,’ oe narak ke aagie me pahoetjega. ²³ Ovie se djab toe djaihe Parmeswar ke koetjh baliedaan kare aur hoewa par toke jaad bhail kie koi tor oeppar goessaail hai, ²⁴ tab toke tjaahie aapan daan hoewa par tjhorke ose phien ek howe ke. Tab toe aaike Parmeswar ke aapan daan dei sakiehe.

²⁵ Djab toe koi ke koetjh dharta baate, tab ose kaida se agahie se batia le, nahie to oe toke djadj ke hawaale kar dei aur toe djahal katiehe. ²⁶ Ham

toelogse satj boliela kie toelog djahal me se na niekar paihe djab lek ek ek sies na bhariehe.

Biehautie aur biehauta

²⁷ Toelog soenle hai kie Mosas toelogke baap-daada log se bolies raha kie: ‘Aapan biaah ke waada na toer.’ ²⁸ Ie satj hai, bakie ham toelogse boliela kie dje ek doesar koi ke aurat ke taake hai aur oke maange hai rakhe, oe aapan diel me aapan biaah ke waada toer tjoekal hai.

²⁹⁻³⁰ Ovie se djab tor dahiena aakhie tose kharaabie karwaiga, tab toke tjaahie oke niekaarke bieg dewe ke. Aur djab tor dahiena haath kharaabie karwaiga tab oke kaatke bieg de. Bestar hai kie toe ek dehie ke toekkara kamtie leike swarag me djaihe nahie to dehie bhar leike narak me pahoetjiehe.

³¹ Bhie bolal gail hai kie: ‘Dje aapan aurat ke tjore hai, oke tjaahie oke ek kaagadj dewe ke djaun par liekhal hai kie ab se oelogke tjhoettie-tjhoetta hoi gail hai.’ ³² Bakie ham toelogse boliela kie dje aapan aurat ke tjhor dewe hai djaun doesar aadmie se kharaabie na karies hai, oe aapan aurat ke kharaabie karwaawe hai djab aurat phien se biaah kariega. Aur djaun aadmie ose biaah kari-eg, oe bhie ose kharaabie kariega.

Kasam khaai ke biese me

³³ Toelog bhie soenle hai kie Mosas toelogke baap-daada log se bolies raha kie: ‘Aapan kasam na toeriehe, bakie Prabhoe ke aage aapan kasam poera kariehe.’ ³⁴ Bakie ham toelogse boliela kie kabhie na kasam khaihe. Toelog swarag ke naam leike kasam na khaihe. Hoewa par Parmeswar

rahe hai. ³⁵ Aur dhartie par Parmeswar aapan gor dhare hai, ohie se dhartie ke naam leike bhie na kasam khaihe. Aur Jeroesaalem ke naam leike bhie na kasam khaihe. Oe sahar Parmeswar ke hai aur oe sab se barka maahaaraadja hai. ³⁶ Aur toelogke bhie na tjaahie aapan moerie par haath dharke kasam khaai ke. Toelog aapan ek moerie ke baar na oeddjar kie to karia kar sake hai. ³⁷ Toelogke tjaahie hardam aapan djabaan poera kare ke. Tor moeh ke ‘ha’ ha rahe aur tor ‘na’ na rahe. Aur djab koi djabaan dei aur bhie kasam kha hai, tab hoewa par koetjh garbar hai.

*Boeraai ke badala boeraai
(Loekaas 6:29-30)*

³⁸ Toelog bhie soenle hai kie Mosas bolies raha kie: ‘Djab koi doesare ke aakhie phor dei, tab okar aakhie bhie tjaahie phor dewe ke. Aur djab koi doesar ke daat toer dei, tab okar daat bhie tjaahie toer dewe ke.’ ³⁹ Bakie ham toelogse boliela kie boeraai ke badala boeraai na kar. Djab koi tor dahiena gaal par maariega, tab ekwa kait bhie maaran deihe. ⁴⁰ Aur djab koi toke djadj ke paas ledjaaike tor soth maangie, tab aapan djaakiet bhie dei deihe. ⁴¹ Aur djab koi tose djabar-djastie se ek kilometer aapan bodjha dhowaai, tab toe doe kilometer okar saath tjaliehe. ⁴² Aur djab tose koi koetjh maangie, tab oke dei deihe. Aur djab koi tose koetjh oedhaar maangiega, tab oke dei deihe.

*Djaran aur pjaar
(Loekaas 6:27-28, 32-36)*

⁴³ Toelog soenle hai kie manai log bole hai: ‘Aapan sanghatian ke pjaar kar aur aapan doesman

ke djaran kar.’ ⁴⁴ Bakie ham boliela kie: Aapan doesman ke pjaar kar aur praatna kar oesab khaatien djaun toelogke sataawe hai. ⁴⁵ Djab toelog aise aapan djiewan bietahe tab toelog aapan swarag ke Pieta ghat rahiehe. Oe soeroedj oe-gaawe hai aur barkha barsaawe hai kharaab aur bhala admie ke oeppar. ⁴⁶ Djab toelog khaalie prem kariehe djaun toelogse prem kare hai, tab toelogke kaun ienaam mielie? Kharaab manai log djaise baimaan paisa bharwaawe waalan to bhie aapan sanghatian ke tjaahne hai. ⁴⁷ Aur jab toe khaalie aapan bhaai log ke bolkaare hai, tab toe na sotjiehe kie toe bara biesaal kaam kare hai. Djaun log Parmeswar ke baat kabhie na soenies hai, oesab aisane bhie kare hai. ⁴⁸ Toelogke tjaahie ekdam safi diel se aapan sab kaam poera taur se kare ke djaise toelogke swarag ke Pieta bhie kare hai.

6

Daan kare

¹ Jaad kar kie toelog bhalaai na kariehe ek doesare ke dekhaawe khaatien. Djab toe aise kariehe tab toelogke aapan swarag ke Pieta lage ienaam na mielie. ² Toelog koi ke bhalaai karke na djaihe tjaaro or bole djaise dekhaawe waalan kare hai. Oelog partjaar ke ghar* me aur rasta par djaaike ie sab kare hai manai ke aadar paawe khaatien. Ham toelogse satj boliela kie ie rakam se oelog aapan ienaam paai tjoekal hai. ³ Bakie jab toelog ek doesare ke koetjh sahaaita kariehe

---

* **6:2** Israel ke dharam ke partjaar ke ghar ‘sienaaagog’ bolaawal dja hai.

tab tor baawa haath ke na tjaahie djaane ke kie tor dahienaa haath ka kare hai. ⁴ Ie rakam se tor daan tjhiopal rahie. Tor swarag ke Pieta sab tjhiopal tjiedj dekhe hai, aur oe toke ienaam deiga.

*Praatna kare
(Loekaas 11:2-4)*

⁵ Naklie dharmie logan praatna kare hai doe-sare ke dekhaawe khaatiën. Bakie toelog aise na kariehe. Oesabke attjha lage hai partjaar ke ghar me aur sahar ke kona kona me thara hoike praatna kare ke. Ham toelogse satj boliela kie oelog aapan ienaam paai tjoekal hai. ⁶ Bakie djab toelog praatna kariehe tab aapan kamra me djaaike kamaarie band kar deihe. Tab hoewa par praatna kariehe aapan swarag ke Pieta se. Oe sab tjhiopal tjiedj dekhe hai, aur oe toke ienaam deiga.

⁷ Be-bieswaasie logan dher dher baat bolke praatna kare hai, bakie toelog aise na kariehe. Oelog sotje hai kie djab derie talak praatna kariega, tab Parmeswar oelogke praatna soeniega. ⁸ Toelog aise na kariehe. Toelogke maange se pahiele Pieta Parmeswar djaane hai kie toelogke kaun tjiedj djaroerie hai. ⁹ Toelog ie rakam se praatna kariehe:

Hamlogke swarag ke Pieta,
sab koi aapke naam pawietr maane,
¹⁰ aapke raadj aawe,
aur djaise tor hiettjha swarag me poera howe hai,
oisane dhartie par bhie howe.

¹¹ Hamlogke aadj ke khaana deihe.

12 Djaise hamlog aapan kasoerwaar waalan ke maaf kariela, oisane aap hamlogke kasoer maaf kar deihe.

13 Hamlogke laalietj me na paran de aur boeraai me se batjaaw.

[Aap raadj tjalaawe hai aur aapke saktie aur mahiemma hai sada ke lieje.]

Aisahie to hai.]

14 Djab toe doesare ke maaf kariehe, tab tor swarag ke Pieta toke bhie tjhama kariega. **15** Bakie djab toe ek doesar ke tjhama na kariehe tab Pieta Parmeswar toke tjhama bhie na kariega.

Rodja kie to bhoekha rahe

16 Bolies: „Djab toelog rodja kie to bhoekha rahiehe, tab aapan tjehera na oedaas kariehe djaise koi koi kare hai. Oelog oe dien na sapare hai aur oedaas hoike doesare ke dekhaawe hai kie oelog rodja kie to bhoekha hai. Bakie ham toelogse satj boliela kie oelog aapan ienaam paai tjoekal hai. **17** Djab toelog rodja kie to bhoekha rahiehe, tab aapan moerie par tel lagaaw aur moeh dhow djaise toe hardam kare hai. **18** Ie rakam se manai log na dekhie kie toelog rodja kie to bhoekha baate, bakie toelogke swarag ke Pieta dekhiega. Oe sab tjhiepal tjiedj dekhe hai, aur oe toelogke ienaam deiga.”

Sattja dhan-daulat

(Loekaas 12:33-34)

19 Oe bolies: „Toelog doenia me dhan na bator. Hoewa dewka pare hai aur moertjaai dja hai aur tjer ghoeske tjouraa lewe hai. **20** Bakie toelog swarag ke dhan bator. Hoewa par koetjh

me kierwa na pare hai, koetjh na moertja hai aur tjomna ghoes sakie. ²¹ Djaaha tor dhan hai, hoewa tor man bhie rahie.

²² Ek iensaan ke aakhie djaise okar andar ke tjieraag hai. Djab oe safatjiedj maange hai dekhe, tab okar man ekdam se andjor hai. ²³ Bakie djab oe aapan dhiaan kharaab tjiedj par lagaawe hai, tab okar man ketana andhiaar hai.

²⁴ Koi doe maalieke ke na maan sake hai, nahie to oe ek ke djarie aur ekwa ke tjaahie. Aisane toelog aapan dhiaan Parmeswar par aur saathe saath aapan dhan-daulat par na lagaai sakiehe.”

*Sotj-phiekier na kar
(Loekaas 12:22-31)*

²⁵ Ohie se ham toelogse boliela kie toelog khaaik-paanie aur kapra-latta ke biese me sotj-phiekier na kar. Djiewan to khaaik-paanie se aur dehie kapra-latta se djaada hai. ²⁶ Tjierai log ke dekh. Oesab na bowe hai, na kaate hai, aur koetjh na batorke bakhaar me rakhe hai. Tabbo toelogke swarag ke Pieta oelogke khaaik dewe hai. Aur toelog oelogse djaada baate. ²⁷ Ke sotj-phiekier karke aapan aajoe barhaai sake hai? ²⁸ Tab toelog kaahe ke kapra-latta ke sotj-phiekier kare hai? Ghaas ke phoel ke dekh. Oesab kaam par na dja hai aur kapra na banaawe hai. ²⁹ Aur ham toelogse boliela kie raadja Saalomo tjaahetana dhanie raha, tabbo okar kapra ghaas ke phoel se soendar na raha. ³⁰ Djab Parmeswar ghaas ke etana soendar se banaawe hai, tjaahetna aadj hai aur biehaan kaatke djaraai dewal dja hai, tab oe toelogke aur soendar na pahienaaai sake hai? Dje

ie baat na bieswaas kare hai, oe kam-bieswaasie hai.

³¹⁻³² Be-bieswaasie logan ie sab tjiedj ke biese me sotj-phiekier kare hai. Bakie toelogke swarag ke Pieta djaane hai kie toelogke kaun tjiedj djaroerie hai. Ohie se toelog sotj-phiekier na kar aur na bol kie: ‘Hamlog ka khaabe aur piebe? Aur kaun tjiedj hamlog pahienab?’ ³³ Toelog pahiela dardja par aapan dhiaan Parmeswar ke raadj par lagaaw. Tab djaun djaroerie hai, ie sab toelogke miel djaaiga. ³⁴ Ohie se toelog biehaan ke tjienta aadj na kar. Aadj ke moesiebat aadj ke lieje bahoet hai. Biehaan to dekhal djaai.

7

Doesare ke oeppar faisala na kar (Loekaas 6:37-42)

¹ Doesare ke oeppar faisala na kariehe, tab tor faisala bhie na hoiga. ² Djaise toe doesare ke tauliehe aur napiehe, oisane toe taulal aur naapal dhaihe. ³ Toe doesare ke aakhie me ke phaitj dekh lewe hai djaun tjhota galtie hai, bakie aapan aakhie me ke laathie ke na dekh paawe hai. ⁴ Djab tor aakhie me ek laathie hai, tab kaise toe aapan bhaai se bol sake hai kie: ‘Laaw ham tor aakhie me ke phaitj niekaar dei?’ ⁵ Are, dhokhaabaadj log! Pahiele aapan laathie ke niekaar de, tab toe thiék se dekh paihe okar aakhie ke phaitj ke niekaare ke.

⁶ Pawietr tjiedj koettan ke na deihe, aur aapan nag aur gahana soewar log ke na de, nahie to oesab gor se katjarke aur ghoemke toke tjierphaar dhaarie.

*Parmeswar hamlogke praatna soene hai
(Loekaas 11:9-13)*

⁷ Praatna kar, tab toke mielie. Khodj, tab toe paihe. Aur khoet-khoetaaw, tab tor khaat kholal djaaiga. ⁸ Dje praatna karat rahie, oke mieliega. Dje khodjat rahie, oe paaiga. Aur dje khoet-khoetaawat rahie, okar khaat kholal djaaiga. ⁹ Djab tor larka tose bret maangie tab toe oke thoro ieta deihe? ¹⁰ Aur djab oe matjharie maangie tab toe oke thoro saap deihe? ¹¹ Manai logan kharaab hai aur tabbo aapan larkan ke attjha tjiedj djaane hai dewe. Bakie tor swarag ke Pieta poera hai. Tab djab koi ose koetjh praatna karke maange hai tab oe ketana djaada attjha tjiedj deiga!

¹² Djaise toe maange hai kie manai log tor sanghe rahe, oisane toe oesabke sanghe raho. Ie Mosas ke aur bhie Parmeswar ke doesar sanesia log ke baat tjhota roep me hai.”

*Doei rasta
(Loekaas 13:24)*

¹³⁻¹⁴ Jiesoe bolies: „Djaun phaatak dwaara aur rasta ke alang toe barbaad hoi djahe, oesab tjaura aur tjakala hai. Aur bahoet log opar tjale hai. Bakie djaun phaatak aur rasta se toe sattja djiewan paihe, oesab tjhota aur paatar hai. Aur dher manai log oe rasta na paawe hai. Ohie se paatar phaatak me se Parmeswar ke raadj me bhiettar dja.

*Naklie sanesia
(Loekaas 6:43-44)*

¹⁵ Naklie sanesia log se batjaaike rahiehe. Oesab djaise ek bhola-bhaala bhera dekha hai, bakie sattje me djaise ek bara khatarnaak djanaawar hai. ¹⁶ Ek per aapan phal se pahietjaanal dja hai, oisane toelog naklie sanesia log ke oesabke tjaaltjalan se pahietjaan paihe. Toe ek kaata ke per me se thoro aam kie to amroed toer sake hai? ¹⁷ Aisane ek attjha per attjha phal dewe hai aur ek kharaab per kharaab phal. ¹⁸ Ekgō barhia per kharaab phal na dei sake hai, aur ek kharaab per barhia phal na dei sake hai. ¹⁹ Har ek per djaun barhia phal na dewe hai, oe kaatke aagie me djaraai dewal djaaiga. ²⁰ Aisane toelog sanesia log ke tjaal-tjalan se pahietjaan djaihe kie oesab Parmeswar ke baat satj bataawe hai kie na.

²¹ Tjaahe dher manai log hamme Prabhoe bolaawe hai, tabbo na sab koi Parmeswar ke raadj me djaaiga. Khaalie dje hamaar swarag ke Pieta ke man waala kare hai, oe Parmeswar ke raadj me bhiettar djaai sake hai. ²² Oe dien djab sab koi ke faisala karal djaaiga, tab dher log hamse boliega kie: ‘He Prabhoe, hamlog tor naam se sanesa pathailie. Aur hamlog tor naam se to bhoet log ke niekarlie aur atjambho kaam karlie.’ ²³ Bakie ham oelogse kholke bol deb kie: ‘Toelog hamaar sanesia na rahiele. Toelog khaalie aapan man waala karle. Hamaar lage se tjal dja!’

*Doei rakam ke djiewan
(Loekaa 6:47-49)*

²⁴ Har ek djaun hamaar baat soenke kare hai, oe samadjhdaar hai djaise ek manai djaun aapan ghar ek barka patthar par banaais. ²⁵ Tab barkha

djor se barse lagal aur nadie tjahar gail aur hauwa kaske tjale lagal. Bakie oe ghar to patthar par banaawal raha, ohie se oe na gieral.

²⁶ Bakie djab koi hamaar baat khaalie soene hai aur na kare hai, tab oe bhoettjar hai djaise ek manai djaun aapan ghar santie par banaais.
²⁷ Tab barkha djor se barsal aur nadie tjahar gail aur hauwa kaske tjale lagal. Aur oe ghar gierke ekdam se naas hoi gail.”

Manai log kaise Jiesoe ke baare me sotje hai

²⁸ Djab Jiesoe ie sab baat partjaar kar tjoekal raha tab manai log ie baat soenke bahoet at-jambho bhail. ²⁹ Oe to na dharam ke parhal waalan ghat siekhaawat raha, bakie Parmeswar ke hoekoem se.

8

Kaise ek korhia attjha bhail

(Markas 1:40-45; Loekaas 5:12-16)

¹ Ekare baad Jiesoe pahaar par se oetaral aur djhoend okar pietjhe tjale lagal.

² Tab ek korhia okar paas aaike gaathie par gierke ose bolies: „Prabhoe djie, djab toe maange hai tab toe hamme attjha kar sake hai.” ³ Tab Jiesoe aapan haath barhaaike oke tjhoeis aur bolies: „Ham maangiela kie toe attjha hoi dja.” Ohie laage oe manai attjha aur safra hoi gail. ⁴ Oe bhie bolies kie: „Toe koi se koetjh na bataihe. Dja apane ke ekgo agwa ke dekhaaw kie toe attjha hoi gaile hai. Mosas ke hoekoem me to liekhal hai kie djab ekgo korhia phien se attjha hoi gail hai, tab koetjh baliedaan kare ke tjaahie. Ie kaam kar,

tab oesab djaan djaaiiga kie toe sattje ke attjha hoi gaile hai.”

*Jiesoe kaise ek naukar ke attjha karies
(Loekaas 7:1-10)*

⁵ Djab Jiesoe Kaapernaum ke sahar me bhiettar gail, tab okar paas ekgo Roma ke soerdjaatie ke barkwa aail ose koetjh bientie kare aur bolies:

⁶ „Prabhoe djie, hamaar ghare ek naukar loendj hoi gail aur oke bahoet piera hai.” ⁷ Tab Jiesoe poetjhies: „Toe maange hai kie ham aaike oke attjha karie?” Bakie barkwa bolies: ⁸ „Prabhoe djie, ham oe laaik na hai kie aap hamaar ghare aawo. Aap khaalie ek baat bol de, aur hamaar naukar attjha hoi djaaiiga. ⁹ Ham aapan barkwa ke nietje hai aur hamaar nietje doesar soerdjaatie hai. Aur djab ham koi ke hoekoem deila: ‘Dja!’ tab oe dja hai. Aur djab ham ek doesar se boliela: ‘Aaw!’ tab oe aawe hai. Aur ek goelaam se boliela: ‘Ie kar!’ tab oe kare hai.”

¹⁰ Tab Jiesoe ie baat soenke atjambho bhail aur hoewa ke manai log se bolies kie: „Ham satj boliela kie ham Israel me koi ke paas etana barka bieswaas na pailie hai. ¹¹ Doenia bhar me se dher doesar djaatie log aaiga aur Israel log ke baap-daada Aabraaham, Iesaak aur Jaakob ke saath swarag ke raadj ke nauta me bhodjan kariega. ¹² Aur tjaache Israel ke djaatie log ke pahiela dardja par oe nauta me djaai ke tjaahat, tabbo oelog me se dher log hoewa na djaai paaiga. Oelog bahare andhiaar me khaderal djaaiiga. Hoewa par oesab haai-haai karke roi aur daat piesiega.” ¹³ Aur Jiesoe soerdjaatie ke barkwa se bolies kie: „Toe

ghare dja. Djaise toe bieswaas kare hai, oisane tor hiettjha poera hoi.” Aur ohie tem par okar naukar attjha hoi gail.

*Doesar bemarian
(Markas 1:29-34; Loekaas 4:38-41)*

¹⁴ Djab Jiesoe Petras ke ghare pahoetjal tab dekhies kie okar saas hoewa bokhaar me paral hai. ¹⁵ Bas oe okar haath pakaries aur bokhaar oke pataai gail. Tab aurat toerant oethke okar sewa kare lagal.

¹⁶ Oe raat me hoewa ke djanta dher manai log ke Jiesoe ke paas laais djaun ke bhoet pakaries raha. Bas oe ek baat se bhoet-paret ke niekaarke bahaar karies. Aur oe sab bemarian ke bhie attjha kar deis. ¹⁷ Ie sab kaam ke dwaara Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke baat poera bhail. Oe dher dien pahiele bolies raha kie:

„Oe hamlogke bemaarie aapan oeppar lei leis hai, aur hamlogke doekh kaaties hai.”

*Jiesoe ke rasta par tjale ke matlab
(Loekaas 9:59-60)*

¹⁸ Ek dien Jiesoe djab dekhies kie okar paas ek djhoend manai hai, tab oe aapan tjela log se bolies: „Aaw tjalie samoendar ke oepaar.” ¹⁹ Tab djaai se pahiele ek dharam ke parhal aadmie okar paas aaike bolies kie: „Maastar djie, tjaahe djaaha toe djaive, ham tor sanghe tjalab.” ²⁰ Tab oe bolies: „Djanaawar log ke biel hai aur tjierei log ke khota, bakie iensaan ke Beta ke ek takia na hai aapan moerie dhare ke.”

²¹ Tab ek tjela ose bienaai karies kie: „Prabhoe djie, hamme djaain deihe djab tak hamaar baap

ke mattie na parie.” ²² Bakie oe bolies: „Toe hamaar paatjhe tjäl. Aur be-bieswaasie logan ke aapan palwaar ke mattie dewan de.”

*Aandhie
(Markas 4:35-41; Loekaas 8:22-25)*

²³ Tab Jiesoe ek bot me gail aur okar tjela log okar saathe saath gail. ²⁴ Tab etana barka aandhie tjale lagal kie halfa bot me djaai lagal. Aur Jiesoe bot me soetal raha. ²⁵ Tab okar tjela log okar paas djaaike oke djagaais aur bolies: „Prabhoe dje! Hamlogke batjaaw! Hamlog doebiela!” ²⁶ Tab Jiesoe bolies: „Toelog kaahe ke dera hai? Toelogke bieswaas etana tjhota hai?” Bas oe oethke hauwa aur halfa ke daatke bolies kie: „Roek dja!” Aur paanie ekdam se dhiera hoi gail. ²⁷ Tab sab koi atjambho hoike bole lagal kie: „Je kaisan aadmie hai kie hauwa aur halfa bhie ekar baat maane hai?”

*Doei bhoet-paret ke aadmie
(Markas 5:1-20; Loekaas 8:26-39)*

²⁸ Tab oesabhan samoendar ke habara hoike Gadara des me pahoetjal. Tab hoewa ke kabarsthaan me se doeï aadmie oelogke paas aail. Oelogke bhoet pakaries raha aur oelog etana khatarnaak raha kie koi ke hiemmat na raha hoewa paas howe ke. ²⁹ Tab oesab tjiellaaike bole lagal kie: „He Parmeswar ke Beta, tose aur hamlogse kaun kaam hai? Toe faisala ke dien se pahiele aile hai hamlogke sataawe ke?”

³⁰ Oe tem par koetjh doer me ek barka djhoend soewar tjarat raha. ³¹ Tab bhoet log Jiesoe se bien-tie kare lagal kie: „Djab toe hamlogke niekariehe tab oe soewar log ke oeppar pathaai deihe.” ³² Bas

oe bolies: „Dja!” Aur bhoet log oe doeno aadmie ke oeppar se oetarke soewar log ke oeppar tjal gail. Tab oe saara djhoend toerant pahaar par se dhaurke paanie me koed paral aur sab doeb gail.

³³ Tab soewar ke tjaraawe waalan hoewa se bhaagal. Aur sahar me djaaike sab se bataais soewar log se ka bhail raha aur bhie oe doeno bhoet waala aadmie ke biese me. ³⁴ Tab oe sahar bhar ke manai log Jiesoe ke paas gail aur ose bientie karke bolies: „Toe hia se tjal dja.”

9

Ek loendj kaise attjha bhail (Markas 2:1-12; Loekaas 5:17-26)

¹ Ekare baad Jiesoe phien se bot me djaaike habara kaaties aur oe sahar me pahoetjal djaaha oe rahat raha. Tab koetjh manai log ek tjataai par ek loendj ke leike okar paas aail. ² Tab Jiesoe oesabke bieswaas dekhke loendj se bolies kie: „Beta, hiemmat baanh! Tor paap tjhama hoi gail.” ³ Tab ekaat dharam ke parhal aadmie log apane me sotje lagal kie: „Je to Parmeswar ke bedjatie kare hai.” ⁴ Bakie Jiesoe oesabke sotj-bietjaar djaan gail aur bolies: „Toelog kaahe ke boeraai sotje hai? ⁵ Kaun tjiedj auro sahadj hai, ie aadmie se bole ke: ‘Tor paap tjhama hoi gail,’ kie: ‘Oethke aur tjal?’ ⁶ Ham toelogke dekhaab kie iensaan ke Beta ke saktie hai doenia par paap ke tjhama kare ke.” Oe loendj se bolies kie: „Oeth aur aapan tjataai leike ghare dja.” ⁷ Aur aadmie oethke aapan ghare tjal gail.

8 Tab djhoend ie dekhke ghabaraai gail aur Parmeswar ke aadar kare lagal kie oe iensaan logan ke aisan saktie deis hai.

Mateas

(Markas 2:13-17; Loekaas 5:27-32)

9 Hoewa se Jiesoe aur aage gail.

Tab oe djoetie bhare ke ghar lage ek aadmie ke baithal dekhies. Okar naam Mateas raha. Tab oe ose bolies: „Aaw tjalie hamaar saath.” Aur Mateas oethke okare sanghe tjale lagal. **10** Tab Jiesoe aur okar tjela log okar ghare gail bhodjan kare. Aur dher baimaan djoetie bharwaawe waalan aur doesar paapie log oesabke saath bhie bhodjan karat raha. **11** Tab Fariesie log tjela log se poetjhies: „Toelogke maastar kaahe ke ie kharaab aadmie aur doesar paapie log ke saath bhodjan kare hai?” **12** Tab Jiesoe ie baat soenke oesabse bolies kie: „Attjha manai log ke daaktar ke djaroerie na hai, khaalie bemarian ke. **13** Parmeswar bolies hai: ‘Ham toelogke baliedaan na maangiel, bakie toelog ek doesare ke daaja kar.’ Dja aur ie baat ke matlab siekh. Ham na ailie baatie dharmie logan khaatien, bakie paapie logan khaat.”

Dharam ke nem aur Jiesoe ke siektjha

14 Ek dien Johaanas dopoe kare waala ke tjela log Jiesoe ke paas aail aur poetjhies kie: „Maastar dje, hamlog aur Fariesie log kabhie kabhie rodja kie to bhoekha rahiela. Kaahe ke tor tjela log aise na kare hai?” **15** Tab oe bolies: „Ek biaah me nautaharie log oedaas na howe hai djab lek doelaha oesabke sanghe hai. Aisane hamaar tjela log rodja kie to bhoekha na rahie djab lek ham

oesabke saath baatie. Bakie ek dien aaiga kie ham oelogke saath na rahab. Tab oesab rodja kie to bhoekha rahiega.

16 Dekh, koi na ek naawa tjaktie ek poeraan kapra par lagaawe hai, nahie to kapra auro phat djaai.

17 Aur koi na naawa wien poeraana tjamra ke basta me dhare hai. Poeraan tjamra karer hai aur naawa wien phoeliega. Ie rakam se basta to phat djaai aur wien bahie djaai. Bakie djab naawa wien naawa tjamra ke basta me dharal djaai tab doeno batj djaai.”

Ek barkwa ke bietia, aur ek bemaar aurat kaise attjha bhail

(Markas 5:21-43; Loekaas 8:40-56)

18 Jiesoe ie sab baat-tjet abbe karat raha tab ek partjaar ke ghar ke barkwa okar paas aaike aur aapan gaathie par gierke ose bolies kie: „Maastar djie, hamaar bietia abbe abbe mar gail. Bakie djab toe aaike aapan haath okare oeppar dhariehe tab oe phien se djie djaaiga.” **19** Tab Jiesoe oethke okar saathe gail aur okar tjela log bhiie.

20-21 Hoewa par ek aurat raha. Oke baara baries se khoen gierat raha. Oe apane me bietjaar karies kie: „Djab ham khaalie Jiesoe ke kapra tjhoei leb tab ham attjha hoi djaab.” Tab oe paatjhe se aaike okar kapra ke djhalarie ke tjhoei leis. **22** Tab Jiesoe ghoemke oke taakies aur bolies: „Betie, hiemmat baanh. Tor bieswaas dwaara toe batj gaile hai.” Aur oe tem se aurat attjha hoi gail.

23 Tab djab Jiesoe barkwa ke ghare pahoetjal aur dekhies kaise manai log baasoerie badjaawe

hai aur rona-pietana howe hai, tab oelogse bolies:
 24 „Ie larkie na maral bakie soetal hai. Toelog tjal dja.” Tab oesabhan oke hase lagal. 25 Djab sab koi hoewa se niekaaral gail tab Jiesoe bhiettar gail. Bas oe larkie ke haath pakaries aur larkie oeth gail! 26 Aur djaun bhail, oe saara diehaat me phail gail.

Doei andha ke biese me

27 Jiesoe hoewa se djaat raha. Tab doei andha okar pietjhe pietjhe tjale lagal. Oesab tjiellaaike bolies kie: „He raadja Daawied ke Aulaad! Hamlog par daaja kar!” 28 Djab Jiesoe ek ghar me bhiettar gail tab oesab okar lage gail. Tab oe poetjhies: „Toelog bieswaas kare hai kie ham toelogke attjha kar sakiela?” Tab oesab bolies: „Djie-ha, Prabhoe.” 29 Tab oe oesabke aakhie tjhoeike bolies: „Djaise toelog bieswaas kare hai, oisane howe.” 30 Aur oesab dekhe lagal. Tab Jiesoe oesabke bahoet mienaakie karies kie: „Koi na djaane paawe!” 31 Bakie oesab djaaike galie galie me tabbo ie baat phailaai deis.

Ek goenga kaise attjha bhail

32 Djab Jiesoe aur okar tjela log hoewa se djaat tab manai log okar paas ek goenga ke laais. Oke bhoet-paret pakaries raha. 33 Djaise Jiesoe ie bhoet ke niekaaries, oisane goenga batiaai lagal. Aur manai log atjambho hoike bolies: „Aisan tjiedj hamlog aapan des me kabhie na dekhlie!” 34 Bakie Fariesie log bolies: „Ie saktie oke sab se barka saitaan dewe hai.”

Kaise Jiesoe ke kaam raha

³⁵ Aur aisane Jiesoe sahar sahar aur gaaw gaaw djaat raha aur sagaro partjaar ke ghar me siekhaawat raha. Oe khoes khabar ailaan karat raha kie Parmeswar maange hai manai log ke diel me raadj tjalaawe. Aur oe sab bemarian ke attjha karat raha. ³⁶ Djhoend ke dekhke oke bahoet daaja lagat raha. Oesab djaise ek djhoend bhera biena ek tjaraawe waala se bahoet thakalthoekal dekhaat raha. ³⁷ Tab oe aapan tjela log se bolies kie: „Ie djhoend djaise pakkal dhaan hai. Oke tjaahie kaate ke, bakie kamkartan kamtie hai. ³⁸ Parmeswar djaise khet ke maaliiek hai. Ohie se praatna kar kie oe kaate waalan ke bhedje ie kaam kare khaatien.”

10

*Kaise baara tjela log sagaro pathaawal gail
(Markas 3:13-19; Loekaas 6:12-16)*

¹ Ek dien Jiesoe aapan baara tjela log ke apane paas bolaaike aur oesabke saktie deis bhoet log ke niekaare ke aur har ek rakam bemarian ke attjha kare ke. ² Ie baara pathaawal waalan ke naam raha:

Siemon djaun ke doesar naam Petras raha, okar bhaai Andreas, Jaakobas aur okar bhaai Johaanas. Oe doeno Sebedeas ke betwan raha. ³ Fielepas, Baartolomeas, Tomaas, Mateas. Oe pahiele djoetie ke paisa bharwaawe waala raha. Alfeas ke beta Jaakobas, Tadeas, ⁴ Siemon kamaasoet waala, aur Joedaas Eskaariot. Oe Jiesoe ke doesman ke haath me saup deis hai.

⁵ Tab Jiesoe ie baaraago ke des bhar me pathaais aur bolies: „Toelogke na tjaahie doesar djaaties log

ke paas djaai ke. Aur Saamaaria log* ke sahar me bhie na djaihe. ⁶ Toelog khaalie Israel log ke paas djaaihe. Oelog Parmeswar ke tjhor deis hai aur heraail bhera ghat hai. ⁷ Dja, oesabse ailaan kar de kie swarag ke raadj nagietj aai gail hai. ⁸ Bemarian ke attjha kar, maral logan ke djie oethaaw, korhian ke attjha aur safar kar aur bhoetparet ke niekaar. Ie saktie toelogke moeft me paile hai, ohie se ie sab kaam biena paisa ke kariehe.”

⁹⁻¹⁰ Oe bhie bolies kie: „Ek kamkarta ke hak hai khaana piena paawe ke. Ohie se toelog paisa, djhorie, kapra, djoeta aur tjale khaat danda na ledjaihe.

¹¹ Djab toelog ek gaaw kie to sahar me pa-hoetjiehe tab ek attjha manai ke khodjke okar ghare rahiehe djab lek toelog oe sahar me rahiehe. ¹² Djab toelog koi ke ghare djaive tab oe ghar waalan ke aasier-baat deihe. ¹³ Djab oesab toelogke barhia se oethaai baithaai, tab toelogke aasier-baat oelogke oeppar rahiega. Bakie djab oelog aise na karie tab toelogke aasier-baat toelogke paas laut aaiga. ¹⁴ Djab ek sahar kie to ghar ke manai log toelogke na maangie bhiettar lewe aur toelogke sanesa bhie na maangie soene, tab oe ghar kie to sahar tjhorke tjal djaive. Tab aapan gor ke dhoer bhie djhaar deihe dekhaawe khaatien kie toelog oelogke paap oesabke oeppar tjhor deile hai. ¹⁵ Ham toelogse satj boliela kie tjaah Sodom aur Gomora sahar ke manai log bahoet kharaab raha, tabbo Parmeswar ke faisala ke dien par oelog ie manai log se kamtie sadja paaiga!

---

* **10:5** Saamaaria log ek doesar djaatie raha. Oesab Israel des ke bietj me rahat raha.

*Kaise Jiesoe ke tjela log sataawal djaaiga
(Markas 13:9-13; Loekaas 21:12-17)*

¹⁶ Dekh, ham toelogke bhera ghat oe manai log ke paas pathaaila djaun khatarnaak djanaawar ghat hai. Toelog saap ghat hoesiaar rahiehe aur kaboettar ghat bhola-bhaala. ¹⁷ Manai logan se bahoet batjaaike rahiehe. Oesab toelogke djadj ke aage ledjaaiga aur aapan partjaar ke ghar me pietwaaiga. ¹⁸ Toelog hamaar tjela baate aur ohie se manai log toelogke oeppar goessaaike laat aur raadja ke aage ledjaaiga. Aise toelogke mauka mieliega oesabke aur sab djaat ke aage hamaar biese me gawaahie dewe ke. ¹⁹⁻²⁰ Aur djab oesab toelogke doesman ke haath me saup deiga, tab toelogke na batiaai ke parie, bakie Pieta Parmeswar ke Aatma toelogke dwaara batiaaiga. Ohie se sotj-phiekier na kariehe kie toelog ka boliehe.

²¹⁻²² Toelog hamaar tjela baate, ohie se sab koi toelogke dekhke djariega. Aur manai log aapan sagge bhaai ke dhokha deike marwaai dhaariega. Aur baap log aapan larkan se aisane bhis kariega. Aur larkan aapan maai-baap ke doesman hoike oesabke maar dhaariega. Bakie dje ant talak hiemmat baanhke hamaar rasta par tjaliega, oe batjaawal djaaiga. ²³ Djab manai logan toelogke ek sahar me sataaiga tab doesar sahar me bhaag djahe. Ham toelogse satj boliela kie toelogke Israel ke sab sahar me bhaag djaai se pahiele iensaan ke Beta lautke aaiga.

²⁴ Ek tjela aapan maastar se na barka hai aur ek goelaam aapan sardaar se na. ²⁵ Ek tjela ke tjaahie khoesie rahe ke djab oe aapan maastar ner hoi

djaai, aur ek goelaam djab oe aapan sardaar ner hoi djaai. Manai log hamke sab se barka saitaan Bejelsaboel ke naam dewe hai, tab oesab toelogke ketana auro na gariaaiga.

*Manai log ke na deraihe
(Loekaas 12:2-7)*

²⁶ Koetjh na topaail hai djaun na khoelaail djaaiga. Aur koetjh na tjiepal hai djaun na djanaai djaaiga. Ovie khaatien toelog manai logan ke na deraihe. ²⁷ Djaun baat ham khaalie toelogse bataaila, toelogke tjaahie djaaike sab koi se ailaan kare ke. Aur djaun ham khaalie toelogke siekhaaila, djaaike sagaro siekhaihe. ²⁸ Manai logan tor dehie ke maar dhaar sake hai, bakie tor djiew ke na. Bestar hai kie toe Parmeswar ke goessa ke dera. Oe dehie aur djiew ke narak me bhie naas kar sake hai. Ovie se manai logan ke na deraihe. ²⁹ Toelog djaane hai kie doeijota tjierai ek paan dabal me bieka hai. Tabbo Parmeswar ke be-djaane ekko na dhartie par gier sake hai. ³⁰ Oe hamlogke etana barhia se sewa kare hai kie oe djaane hai hamlogke moerie par kaigo baar hai. ³¹ Toelog to tjierai se bahoet barka baate. Ovie se toelog na dera.

³² Har ek djaun manai log se boliega kie oe hamme tjaahie hai, ham aapan swarag ke Pieta se bhie bolab kie oe manai ke ham tjaahiela. ³³ Bakie dje manai ke aage hamme nahakaar deiga, oke ham bhie nahakaarab aapan swarag ke Pieta ke aage.

Na sjaantie bakie doesmanie

³⁴ Toelog na sotj kie ham doenia par sjaantie lailie hai. Ham sjaantie na lailie bakie doesmanie. ³⁵⁻³⁶ Hamaar aane se baap aur beta, maai aur bietia, saas aur patoh alag alag hoi, aur palwaar log apane apane me doesman hoi djaaiga.

³⁷ Dje aapan maai-baap ke hamse aur djaada tjaahae hai, oe hamaar tjela na rahie sake hai. Aur bhie dje aapan betie beta ke hamse auro djaada tjaahae hai, oe hamaar tjela bhie na rahie sake hai. ³⁸ Dje na maange hai hamaar sanghe doekh oethaaike hamaar rasta par tjale, ohoe hamaar tjela na rahie sake hai. ³⁹ Dje hamme nahakaarke aapan praan batjaaga, oe hamaar saath na rahie sakiega. Bakie dje hamaar khaatien aapan praan tjhorie, oe hamaar sanghe rahiega sada ke lieje.

*Jiesoe kaun manai log ke ienaam deiga
(Markas 9:41)*

⁴⁰ Dje toelogke hamaar tjela ghat aapan ghar me leiga, oe hamme bhiettar leiga. Aur dje hamme bhiettar leiga, oe Pieta Parmeswar ke bhiettar leiga. Oe to hamme pathaais hai. ⁴¹ Dje djaane hai kie koi Parmeswar ke sanesia hai aur ohie se oke bhiettar leiga, oke ek sanesia ke ienaam mieliega. Aur dje djaane hai kie koi Parmeswar ke baat soene hai aur ohie se oke bhiettar leiga, oke Parmeswar ke baat maane waala manai ke ienaam mieliega. ⁴² Ham toelogse satj boliela kie dje toelog me se sab se tjhota iensaan ke hamaar tjela maanke ek gielaas thandha paanie piaaiga, Parmeswar oke djaroer ienaam deiga.”

11

¹ Djab Jiesoe aapan baara tjela log ke ie sab baat siekhaaike don hoi gail raha, tab hoewa se tjal gail doesar Israel ke sahar sahar me siekhaawe aur partjaar kare khaatien.

*Jiesoe aur Johaanas dopoe kare waala
(Loekaas 7:18-35)*

² Johaanas dopoe kare waala abbe talak djahal me raha aur oke sanesa mielal kie Kriest ka ka kare hai. Tab oe aapan ekaatgo tjela ke okar paas pathaais. ³ Oesab Jiesoe ke paas djaaike poetjhies: „Maastar djie, tohie Parmeswar ke aane waala baate, kie ek doesar waala aaiga?“ ⁴ Tab oe bolies kie: „Toelog Johaanas ke paas djaaike bataai de kie toelog hia ka dekhle aur soenle hai. ⁵ Andha log phien se dekhe lage hai, loendj log tjale lage hai, korhia log attjha hoi dja hai, bahier log soene lage hai, maral logan djie oethaawal dja hai, aur garieb doekhian khoes khabar soene hai. ⁶ Soekhie hai djaun manai begar bhoen-bhoenaaike hamare me bieswaas kare hai.“

⁷ Tab djab Johaanas ke tjela log tjal gail raha, tab Jiesoe hoewa ke manai log se Johaanas ke biese me baat-tjiet kare lagal. Oe poetjhies: „Toelog djangal me gaile rahiele Johaanas ke dekhe. Ka, toelog kaun rakam aadmie sotjle rahiele paawe ke? Ek aisan-oisan manai djaun narai ghat hauwa se iedhar se oedhar hielaawal dja hai? ⁸ Na, oe aisan na hai. Tab kaun rakam aadmie toelog gaile khodje? Toelog sotjle rahiele kie oe barhia barhia kapra pahiene hai? Biesaal kapra waalan to raadja ke mahal me rahe hai. ⁹ Tab kaun rakam aadmie toelog sotjle rahiele dekhe ke? Ek

Parmeswar ke sanesia? Ha, oe oisan aadmie hai. Aur ham toelogse boliela kie oe Parmeswar ke bahoet barka sanesia hai. ¹⁰ Ochieke biese me Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie:

‘Ham aapan sanesia ke tose aage pathaaila rasta tajaar kare khaatien.’

¹¹ Ham toelogse satj boliela kie sab iensaan me se Johaanas dopoe kare waala sab se barka sanesa partjaar karies hai. Bakie tabbo swarag ke raadj me hamaar sab se tjhota tjela ose barka hai.

¹² Djab se Johaanas soeroe karies hai partjaar kare ke tab se swarag ke raadj djor-tor se barhat dja hai. Aur dje ke barka bieswaas hai, oe apana leiga.

¹³ Sab Parmeswar ke sanesian Mosas se leike Johaanas talak partjaar karies hai kie Parmeswar maange hai manai log ke diel me raadj tjalaawe.

¹⁴ Aur djab toelog maange hai maane: Johaanas Elia ghat hai. Okare biese me ek sanesia bolies raha kie oe lautke aaiga. ¹⁵ Aur djab toelogke kaan hai tab hamaar baat thiek se soen le.”

Manai logan kaisan hai

¹⁶ Jiesoe oelogse bhie bolies kie: „Ham toelogke kaise samdjhaai kie ie tem ke manai log kaun rakam hai? Oesab djaise larkan hai djaun daam par khele hai. Tab ek larka ekwan se bole hai: ¹⁷ ‘Hamlog toelogke khaatien baadja bad-jailie, bakie toelog na mangle naatje. Tab hamlog marnie ke giet gailie, bakie toelog na roile.’ ”

¹⁸ Oe bolies: „Johaanas kamtie khaat raha aur khaalie paanie piejat raha. Tab manai log bolies: ‘Eke bhoet pakaries hai.’ ¹⁹ Tab iensaan ke Beta aail, aur oe dja hai manai ke paas bhodjan kare

aur wien pieje. Tab sab koi bole hai: ‘Dekh, ek khabboe aur piejekkar. Aur okar sanghatian baimaan paisa bharwaawe waalan aur doesar paapie log hai.’ Sattja gjaanie okar phal se pahietaanal dja hai.”

*Jiesoe kaise koetjh be-bieswaasie log ke daaties
(Loekaas 10:13-15)*

²⁰ Tab Jiesoe oe sahar waalan ke daate lagal djaaha oe sab se atjambho kaam karies raha aur tabbo oelog aapan djiewan na badalies raha. ²¹ Oe bolies: „Are, Koraasien aur Betsaaida ke manai log! Djab ham Tieras aur Siedon ke sahar me ehie sab atjambho kaam karle hoiti djaun ham toelogke hia karlie hai, tab tjaahe hoewa ke aadmie bahoet kharaab manai log raha, tabbo oesab dher dien pahiele aapan boeraai pastaat aur ek saf a djiewan bietaawat. ²² Bakie ham toelogse boliela kie Parmeswar ke faisala ke dien par toelog Tieras aur Siedon ke manai log se djaada sadja paihe.”

²³ Aur oe Kaapernaum ke sahar ke manai log se bolies kie: „Ka, toelog sotje hai kie toelog etana attjha manai log baate kie swarag me oethaai lewal djaihe? Na, toelog maral manai ke djagaha me daaral djaihe! Djab Sodom ke sahar me ie sab atjambho kaam howat djaise ham tor sahar me karlie hai, tab oe sahar naas na howat bakie aadj talak rahat. ²⁴ Bakie ham toelogse boliela kie Parmeswar ke faisala ke dien par Sodom ke manai log toelogse kamtie sadja paaiga.”

*Jiesoe manai logan ke bolaawe hai
(Loekaas 10:21-22)*

25 Oe samai Jiesoe praatna kare lagal aur bolies: „Pieta djie, toe swarag aur doenia ke Prabhoe baate, aur ham toke dhanbaad deila kie toe ie sab baat biedwaan aur parhal log ke khaatiен tjiepaai deile, bakie larkan ke samdjhaila hai. **26** Ha Pieta, aise aapke sab se attjha lage hai.”

27 Jiesoe hoewa ke manai log se bolies: „Pieta Parmeswar sab tjiedj hamaar haath me saup deis hai. Koi na djaane hai kie ham Ke baatie, khaalie oe. Aur koi na djaane hai kie hamaar Baap Ke hai, khaalie ham oke djaaniela aur dje ke ham maangiela djanaawe.”

28 Oe bolies: „Djiewan ke thakal-thoekal waalan, aaw hamaar paas, aur ham toke sjaantie deb. **29** Hamaar bodjha aapan oeppar le aur hamse siekh. Ham dhieradj baatie aur ham ghamandie na hai. Tab toe aapan man me sjaantie paihe. **30** Hamaar sanghe kaam kare ke na kara hai aur hamaar bodjha halloek hai.”

12

Israel log ke sabat ke dien

(Markas 2:23-28; Loekaas 6:1-5)

1 Ek sabat ke dien* par Jiesoe aur okar tjela log ekgo khet lage se paas howat raha. Okar tjela log ke bhoekh lagal aur oesab koetjh toerke tjhielke khaai lagal. **2** Tab Fariesie log dekhke Jiesoe se bolies: „Dekh, ie kaam sabat ke dien par mienaahe hai.” **3** Tab oe bolies: „Ka, toelog na parhle hai kie raadja Daawied aur okar saathie

---

* **12:1** Sabat ke dien hapta ke satwa dien hai aur oe dien par kaam kare ke na tjaahie.

log ka karies djab oelogke bhoekh lagal raha?

⁴ Oesab Parmeswar ke ghar me djaaike hoewa ke dekhaawe waala bret leike khaai leis. Aur eke to khaalie agwa log ke khaai ke hoekoem raha.

⁵ Toelog Mosas ke poestak me na parhle hai kie agwa log sabat ke rodj Parmeswar ke mahal me djaaike aapan kaam kare hai aur aise sabat ke kaanoen toere hai, aur tabbo be-kasoerie hai?

⁶ Aur ham toelogse boliela kie hia Parmeswar ke mahal se koi auro barka hai.

⁷ Parmeswar bolies hai kie: ‘Ham toelogke baliedaan na maangiela, bakie kie toelog ek doe-sare ke daaja kar.’ Toelog ie baat na samdjhe hai, ohie se toelog be-kasoer tjela log ke kasoer deile.

⁸ Iensaan ke Beta sabat ke dien ke Prabhoe hai, ohie se oke hoekoem hai bole ke kie kaun tjiedj miennaahie hai aur kaun tjiedj na.”

Sabat ke dien par bhalaai kar sake hai kie na?

(Markas 3:1-6; Loekaas 6:6-11)

⁹ Tab Jiesoe hoewa se tjal gail aur partjaar ke ghar me gail. ¹⁰ Hoewa ek aadmie raha djaun ke ek haath na kamaat raha. Koetjh manai log maangies dekhe kie Jiesoe Israel ke dharam ke kaanoen toere hai kie na. Tab oesab oke kasoer dei paawat. Ohie se oelog ose poetjhies kie: „Thiek hai koi ke sabat ke dien par attjha kare ke kie na?”

¹¹ Tab oe bolies: „Maan le kie tor bhera sabat ke dien par petie me gier djaat, tab toe oke na niekarte? ¹² Ek iensaan ek bhera se ketana djaada hai. Ohie khaatien attjha hai ek sabat ke dien par bhalaai kare ke.” ¹³ Aur oe aadmie se bolies: „Aapan haath barhaaw.” Aadmie barhaais aur okar haath ekdam attjha hoi gail djaise ekwa.

¹⁴ Tab Fariesie log hoewa se tjal gail apane me sotj-bietjaar kare khaatien kaise Jiesoe ke maar dhaare ke.

Jiesoe Parmeswar ke kamkarta hai

¹⁵ Bakie Jiesoe oesabke bietjaar djaanke hoewa se tjal gail aur dher manai log okar paatjhe bhie tjalal. Aur djaaha oe djaat raha, oe sab bemarian ke attjha karat raha. ¹⁶ Aur oesabke bahoet mien-aahie karies koi se bataawe ke kie oe Ke hai. ¹⁷ Aise Jasaaja ke baat poera bhail. Oe to Parmeswar ke sanesa deis raha kie:

¹⁸ „Dekh, ehie hamaar sewak hai. Ham oke tjoen-lie hai hamaar kaam kare ke.

Ie hamaar doelarwa hai, hamaar diel ke ek toekkara.

Oke ham aapan Aatma se bharab,
aur oe sab djaatие log ke siekhaaiga kaise koi
hamaar sadja me se batj sakiega.

¹⁹ Oe djhagara na kariega aur tjiellaaike na bati-aaiga.

Rasta par okar aawaadj na soenaaiiga.

²⁰ Oe toete waala narai na toeriega aur boete waala battie na boetaaiiga.

Oe ie karat rahiega djab talak oe djietke sab ien-saan ke oeppar faisala na kariega
aur dher manai okar sadja me se batj djaaiiga.

²¹ Aur har ek djaat okar naam par bharosa kari-egा.”

Parmeswar ke aur Bejelsaboel ke saktie

(Markas 3:20-30; Loekaas 11:14-23; 6:43-45)

²² Tab manai log Jiesoe ke paas ek aadmie legail djaun ke bhoet andha aur goenga karies raha.

Tab Jiesoe oke attjha kar deis aur aadmie batiaai aur dekhe lagal. ²³ Sab manai log dekhke bara atjambho bhaiil aur bolies: „Saait ehie raadja Daawied ke Aulaad hai?” ²⁴ Bakie Fariesie log ie baat soenke bolies: „Ie aadmie khaalie sab se barka saitaan Bejelsaboel ke saktie se bhoet ke niekaare hai.”

²⁵ Jiesoe oesabke sotj-bietjaar djaanat raha aur bolies: „Djab ek raadj me ekta na hai, tab naas hoi djaaiga. Aur har ek sahar kie to palwaar djaaha manai apane me djhagara kare hai, oesab bhie naas hoi djaaiga. ²⁶ Aur djab saitaan saitaan ke niekaarke bahaar kare hai, tab okar raadj me ekta na hai. Tab okar raadj kaise rahie sakie? ²⁷ Toelog bole hai kie ham Bejelsaboel ke saktie se bhoet niekaariela. Tab toelogke tjela logan kekar saktie se ie kaam kare hai? Aise oelog dekhaaiga kie toelog ketana kharaab baate. ²⁸ Bakie djab ham Parmeswar ke Aatma ke saktie se bhoet niekaariela, tab ekar matlab hai kie okar raadj aail hai.

²⁹ Koi ek pahalwaan ke ghar me ghoeske kaise okar tjiedj tjoraai sake hai? Pahiele oke tjaahie ose larke djietke aur baanh dewe ke, tab oe okar ghar ke tjiedj tjoraai sake hai. ³⁰ Dje hamaar sanghe na hai, oe hamme rokaawe hai. Aisane dje hamaar sanghe bhera log ke ekattha na kare hai, oe oesabke bhagaawe hai. ³¹ Olie se ham toelogse boliela kie har ek boeraai aur bedjatie kare khaatiien manai log ke tjama miel sake hai. Bakie dje Parmeswar ke Pawietr Aatma ke bedjatie kariega, oke kabhie na tjama mieliega. ³² Djab koi iensaan ke Beta ke biese me koetjh kharaabie boliega,

tab oke tjhama miel sake hai. Bakie djab koi Parmeswar ke Pawietr Aatma ke biese me koetjh kharaabie boliega, tab oke ie djoeg me aur aane waala djoeg me bhie tjhama na miel sakiega.

³³ Djab ek per attjha hai tab okar phal bhie attjha hai. Aur ek kharaab per kharaab phal dewe hai. Phal se per pahietjaanal dja hai. ³⁴ Are, saap ke battja log! Toelog kharaab manai baate. Tab kaise toelog ek barhia tjiedj bol sake hai? Djaun tjiedj se diel bharal hai, ohie moeh me se niekare hai. ³⁵ Ek bhala manai ke diel me se attjha tjiedj niekare hai, aur ek kharaab manai ke diel me se kharaab tjiedj. ³⁶ Bakie ham toelogse boliela kie Parmeswar ke faisala ke dien par har ek ke tjaahie aapan sab kharaab baat ke biese me samdjhaawe ke. ³⁷ Har ek manai aapan baat se kasoerie kie to be-kasoerie maanal djaaiga.”

Jona se ka bhail

(Markas 8:11-12; Loekaas 11:29-32)

³⁸ Tab ekaat dharam ke parhal aadmie aur Fariesie log Jiesoe se bolies: „Maastar djie, hamlog maangiela ek atjambho kaam dekhe.” ³⁹ Bakie oe bolies: „Toelog kharaab baate aur Parmeswar ke tjhor deile hai. Aur toelog maange hai kie ham barka kaam dekhaai. Bakie ham toelogke khaalie Parmeswar ke sanesia Jona ke jaad karwaaila. Djaun ose bhail raha, oe atjambho kaam hai, aur ham toelogke ek doesar barka kaam na dekhaab.

⁴⁰ Djaise Jona tien raat aur dien ek barka matjharie ke pet me raha, oisane iensaan ke Beta tien rodj maral manai log ke bietj me dhartie ke gahieraai me rahie. ⁴¹ Parmeswar ke faisala

ke dien par Nienafe sahar ke manai log aaike dekhaaiga kie toelog kasoerie baate. Djab Jona oesab khaatien gail partjaar kare, tab oesab aapan paap pastaai lagal aur aapan djiewan badal deis. Ham Jona se barka baatie, aur ham toelogke khaat partjaar kariela. Bakie tabbo toelog aapan paap na pasta hai aur aapan djiewan na badale hai.

42 Skeba des ke raanie bhie dekhaaiga kie toelog kasoerie baate. Oe etana doer des se aail raha Parmeswar ke baare me raadja Saalomo se gjaan siekhe ke, aur oe okar sab baat maan leis raha. Aur ham raadja Saalomo se barka baatie, tabbo toelog hamaar baat na maane hai.

43 Djab ek bhoet manai me se niekare hai, tab oe dja hai ek doesar djagaha khodje rahe khaatien. Bakie oe khodjat khodjat djagaha na paawe hai.

44 Tab oe sotje hai kie: ‘Aaw, ham laut tjalie oe manai ke paas djaun me se ham niekarlie hai.’ Aur djab oe lautke aawe hai tab dekhe hai kie oe aadmie ke andar djaise ek safa karal waala ghar hai. Hoewa par sab tjiedj aapan aapan djagaha par dharal hai, bakie eman koi na rahe hai.

45 Tab oe djaaike saatgo ose kharaab kharaab bhoet ke laaike oe manai me rahe lage hai. Tab aadmie ke haal pahiele se aur kharaab hoi dja hai. Aisane toelogse bhie hoiga. Toelog to kharaab aadmie baate.”

Jiesoe ke sattja palwaar

(*Markas 3:31-35; Loekaas 8:19-21*)

46 Djab Jiesoe baat-tjet karte raha tab okar maai aur bhaai log aail oke dekhe. Oesab bahare thara raha aur maangat raha ose batiaai.

47 Tab koi Jiesoe se bolies: „Tor maai aur bhaai log bahare

thara hai aur maange hai toke dekhe.” ⁴⁸ Tab oe bolies: „Toe djaane hai hamaar maai aur bhaai log ke hai?” ⁴⁹ Aur oe aapan tjela log ke or dekhaaik bolies: „Dekh, iesab hamaar maai aur bhaai log hai. ⁵⁰ Dje hamaar swarag ke Pieta ke man waala kare hai, oesab hamaar bhaai, bahien aur maai hai.”

13

*Bia tjhiete ke kaahaanie
(Markas 4:1-9; Loekaas 8:4-8)*

¹ Ovie dien Jiesoe ghar me se niekarke gail samoendar ke kienaaare baithe. ² Tab hoewa par ek djhoend manai okar paas aail. Tab Jiesoe oethke ek bot me gail baithe aur sab manai paanie ke kienaaare thara raha.

³ Tab oe dher tjiedj matlab ke kaahaanie se bataawe lagal aur bolies: „Ek khetiar raha. Ek dien oe gail bia tjhiete. ⁴ Tjhietat me koetjh bia daam par gier gail. Tab tjierai aaike sab bia khaai leis. ⁵ Aur koetjh bia djamien par gier gail djaaha par dher patthar aur kamtie mattie raha. Hoewa bia haalie se djam gail, ⁶ bakie dher djar na dharies. Tab djab opar ghaam lagal, tab oe sab djhoeraai gail. ⁷ Aur koetjh bia kaata waala djhalaasie me gieral. Tab kaata ke per djamke attjha bia ke dabaaai deis, aur sab mar gail. ⁸ Aur djaun bia batjal raha, oesab attjha djamien par gieral. Aur ie sab barhal aur kauno sau goena, kauno saath goena aur kauno ties goena phal deis. ⁹ Aur dje ke kaan hai soene ke, oke tjaahie ie kaahaanie ke matlab samdjhe ke.”

*Jiesoe kaahe ke kaahaanie se siekhaawat raha
(Markas 4:10-12; Loekaas 8:9-10)*

¹⁰ Tab Jiesoe ke tjela log okar paas aaike poetjhies kie: „Maastar djie, toe djhoend se kaahe ke kaahaanie kahe hai?” ¹¹ Tab oe bolies: „Parmeswar maange hai kie ham toelogke okar raadj ke baare me kholke samdjhaai bakie djhoend ke kaahaanie soenaai. ¹² Dje ke samadjh hai, oe aur djaada samdjhiega. Bakie dje ke samadjh na hai, okar samadjh ose tjhien lewal djaaiga. ¹³ Ohie khaatien ie manai log se ham kaahaanie kahiela. Aur oelog tjaahre dekhe hai aur soene hai, tabbo koetjh na samdjhe hai. ¹⁴ Ie rakam se Parmeswar ke sanesia Jasaaja ke baat poera howe hai. Oe bolies raha kie:

‘Toelog kaan se soeniehe bakie na samadjhiehe.
Toelog takiehe bakie koetjh na dekhiehe.’

¹⁵ Parmeswar ose bolies raha:
‘Ie djaatие log hamaar oeppar aapan dhiaan na lagaawe hai.

Oesab na maange hai aakhie se dekhe,
kaan se soene,
aur akkiel kaam me laawe,
djeme oelog aapan man na badale,
aur ham oesabke diel attjha karie.’ ”

¹⁶ Oe bolies: „Bakie toelog aapan aakhie se dekh paawe hai aur aapan kaan se soen paawe hai. Ohie se toelog soekhie hai. ¹⁷ Aur ham toelogse satj boliela kie dher Parmeswar ke sanesian aur bhala manai log maangat raha dekhe aur soene djaun ham kariela aur toelogke siekhaaila. Bakie oelogke na mielal ie dekhe aur soene ke.

Bia tjhiete ke kaahaanie ke matlab

18 Ab toelog bia ke kaahaanie ke matlab soen. **19** Djaun bia daam par gieral raha, oe ekgo manai ke diel me gieral. Oe Parmeswar ke raadj ke khoes khabar soene hai bakie na samdjhe hai. Tab saitaan aaike oe baat okar diel me se tjhien lewe hai. **20** Djaun bia kamtie mattie par gieral raha, oe bhie ekgo manai ke diel me gieral. Oe Parmeswar ke baat soene hai aur djoerte khoesiaalie se maan lewe hai. **21** Bakie oe bahoet dhiaan na lagaawe hai. Aur djab oke moesiebat oethaawe ke pare hai, kie to doesar log oke sataawe hai okar bieswaas khaatien, tab oe haalie se aapan bieswaas tjhori dewe hai. **22** Oe bia djaun kaata ke djhalaasie me gieral raha, oe aisan manai ke diel me gieral djaun Parmeswar ke baat soene hai, bakie aapan dhiaan doenia ke tjienta par aur dhan ke laalietj par lagaawe hai. Aur ie sab tjienta Parmeswar ke baat okar djiewan me boetaai dewe hai. **23** Djaun bia attjha djamien par gieral raha, oe aisan manai log ke diel me gieral djaun Parmeswar ke baat soene hai aur bhie samdjhe hai. Aur iesabke djiewan djaise ekgo per hai djaun sau, saath kie to ties goena phal dewe hai.”

Auro kaahaanie

24 Jiesoe oesabke ek auro kaahaanie soenaawe lagal kie: „Swarag ke raadj hai djaise koi aapan khet me attjha bia tjhieties. **25** Bakie raat ke djab sab koi soetal raha, tab okar doesman aaike oe khet me ghaas ke bia tjhietke tjal gail. **26** Tab djab attjha bia djame lagal aur phal dewe lagal, tab ghaas bhie djame lagal. **27** Tab khetiar ke goelaam log okar paas aaike poetjhies: ‘E barkwa,

toe aapan khet me attjha bia na tjhietle rahiele? Hoewa kaise ghaas djam gail?” ²⁸ Tab oe bolies: ‘Ek doesman oe bia tjhiet deis hai.’ Tab goelaam log poetjhies: ‘Hamlog ghasian oekhaar dhaarie?’ ²⁹ Tab oe bolies: ‘Na, abbe rahan de. Djab toelog ghaas oekhariehe tab hoi sakie kie attjha per bhie oekhar djaai. ³⁰ Attjha per ghaas ke sanghe djame de katnie talak. Djab katnie ke samai aai tab ham kaate waalan se bolab: Dja pahiele ghaas kaatke bodjha baanhke djaraai de. Tab pakkal per kaatke hamaar bakhaar me dhar deihe.’ ”

³¹ Oe ek auro kaahaanie kahies kie: „Swarag ke raadj hai djaise koi ek sarso ke bia leike aapan khet me boi deis. ³² Oe sab se tjhota bia hai, bakie djab barhe hai tab oe khet ke sab per se barka hai kie tjierai log aaike okar daarhie par khota lagaai sake hai.”

³³ Oe ek auro kaahaanie soenaais kie: „Swarag ke raadj hai djaise ek aurat djaun tien koerha piesaan taulies. Tab oe thora se khatta piesaan leike oman mielaaike saan deis aur sab piesaan phoel gail.”

³⁴ Jiesoe manai log ke ie sab kaahaanie soenaawat raha, aur oe begar kaahaanie se koetjh na siekhaawat raha. ³⁵ Ie rakam se Parmeswar ke ek pahiele ke sanesia ke baat poera bhail. Oe bolies raha kie:

„Ham kaahaanie se siekhaabe. Aur ham oe sab tjiedj bataabe djaun doenia howe se pahiele ab talak tjhiepal raha.”

Ghaas ke kaahaanie ke matlab

³⁶ Tab Jiesoe manai log ke pathaaike tjal gail ghare. Tab okar tjela log okar paas aaike potjhies: „Maastar djie, toe hamlogke ghaas ke kaahaanie ke matlab bataai sake hai?” ³⁷ Tab oe bolies: „Attjha bia tjhiete waala iensaan ke Beta hai. Oe khetiar ghat attjha bia tjhiete hai. ³⁸ Aur khet ke matlab doenia hai. Attjha bia ke matlab Parmeswar ke larkan hai, aur ghaas saitaan ke saathie log hai. ³⁹ Doesman ke matlab saitaan hai aur oe ghaas ke bia tjhieties raha. Katnie ke tem djaise djoeg ke ant hai. Aur kaate waalan Parmeswar ke parie log hai. ⁴⁰ Djaise ghaas ie kaahaanie me batorke aagie me djaraawal gail, oisane djoeg ke ant me hoiga. ⁴¹ Iensaan ke Beta aapan parie log ke bhedjiega, aur oelog kharaabie karwaawe waala log aur sab doesar paapie log ke aapan raadj me se batoriega ⁴² aur aagie me daariega. Hoewa par oelog daat pies pieske roiga. ⁴³ Bakie be-kasoerie logan Pieta Parmeswar ke raadj me khoesiaalie se djaise soeroedj tjamkiega. Dje ke kaan hai, oke tjaahie thiek se soene ke.

Ekaatgo auro matlab ke kaahaanie

⁴⁴ Swarag ke raadj hai djaise ek dhan djaun ek khet me gaaral raha. Tab koi khodat me paais aur top deis. Tab oe bahoet khoesie hoike aapan sab tjiedj betj dhaaries, aur oe khet kien leis.

⁴⁵ Swarag ke raadj bhie lage hai djaise ek sonaar djaun soendar se soendar nag khodje hai. ⁴⁶ Tab ek rodj oe ek bahoet mahanga nag dekhies. Tab oe djaaaike aapan sab tjiedj betjke oe nag ke kien leis.

⁴⁷ Swarag ke raadj hai djaise matjhar marwa log aapan djaal samoendar me biege hai, tab oman har ek rakam ke matjharie aawe hai. ⁴⁸ Djab djaal bhar dja hai, tab oelog oke kienaare ghatje hai. Tab oesab baithke sab attjha matjharie bienke baskieta me bator lewe hai aur sab kharaab matjharie ke phek dewe hai. ⁴⁹ Aisane djoeg ke ant me hoiga. Tab Parmeswar ke parie log kasoerie aur be-kasoerie log ke alag alag kariega. ⁵⁰ Aur kasoerie log narak ke aagie me bieg dewal djaaiga. Hoewa par oelog daat pies pieske roiga.”

⁵¹ Oe aapan tjela log se poetjhies: „Toelog ie sab kaahaanie samadjhle hai?” Tab oesab bolies: „Djie-ha.” ⁵² Tab oe bolies: „Djab ek dharam ke parhal aadmie hamaar tjela hoi gail hai, tab oe djaise ek ghar ke maaliiek hai. Oe aapan pahiele ke aur naawa sotj-bietjaar kaam me laawe hai.”

Jiesoe Naasaaret sahar me

⁵³ Jiesoe ie sab kaahaanie soenaaike hoewa se tjal gail. ⁵⁴ Oe gail oe sahar me djaaha oe posaail raha. Tab oe hoewa ke partjaar ke ghar me siekhaawe lagal. Aur oe aisan rakam siekhaawat raha kie manai log bahoet atjambho hoike poetjhe lagal: „Ie aadmie kaaha se etana gjaan aur saktie paais hai? ⁵⁵ Ie ghar banaawe waala ke betwa hai kie na? Okar maai to Maria hai aur hamlog okar bhaiwan Jaakobas, Josaf, Siemon aur Joedaas ke bhie djaaniela. ⁵⁶ Aur okar bahienian sab hamlogke sahar me rahe hai. Tab oe ie sab tjiedj kaise djaan sake hai?” ⁵⁷ Aur oelog Jiesoe ke baat tanko na maangat raha soene. Tab Jiesoe oelogse bolies: „Ek Parmeswar ke sanesia ke tjaaro or

aadar howe hai. Khaalie okar sahar waalan aur okar palwaar oke tjhota maane hai.”

⁵⁸ Ohie se oe hoewa par dher atjambho kaam na kar paais.

14

*Johaanas dopoe kare waala ke maut
(Markas 6:14-29; Loekaas 9:7-9)*

¹ Oe same par raadja Herodes soenies kie manai log Jiesoe ke baare me ka bole hai. ² Tab oe aapan kamkartan se bolies: „Oe aadmie djaroer Johaanas dopoe kare waala hai. Oe to maut me se djie oethyl, ohie se oe etana atjambho kaam kare hai!”

³⁻⁵ Koetjh dien hoi gail raha kie raadja aapan bhaai Fielepas ke aurat tjhien leis raha. Oe aurat ke naam Herodias raha. Tab Johaanas raadja se bolies raha kie: „Tor hak na hai aapan bhaai ke aurat ke tjiene ke.” Tab raadja Johaanas ke pakarwaaike djahal me band karwaai deis raha. Aur oe oke bhie maangat raha marwaai dhaare, bakie oe djanta ke deraat raha. Oesab Johaanas ke Parmeswar ke ek sanesia ghat maanat raha. ⁶ Tab raadja Herodes ke djanam dien par Herodias ke betie nautaharie khaatiens naatjat raha, aur naatj raadja ke bahoet attjha lagal. ⁷ Ohie se oe kasam khaaike larkie se bolies: „Toe tjaahe djaun tjiedj mangiehe, ham toke deb.” ⁸ Tab oe larkie gail aapan maai se raai lewe. Tab okar maai ose bolies kie: „Dja bol: ‘Hamme ek paletie par Johaanas dopoe kare waala ke moerie de.’ ” ⁹ Ie baat soenke raadja oedaas hoi gail. Bakie oe sab nautaharie ke aage kasam khaais raha. ¹⁰ Tab oe djahal me

Johaanas ke moerie katwaai deis. ¹¹ Tab oesab moerie ek paletie par laais aur larkie ke deis, aur oe ledjaaike aapan maai ke deis.

¹² Tab Johaanas ke tjela log lahaas ke ledjaaike okar mattie deis. Tab oesab gail Jiesoe se bataawe ka bhail raha.

Jiesoe pahiela dafe ek barka djhoend manai ke khaaik deis

(Markas 6:30-44; Loekaas 9:10-17; Johaanas 6:1-14)

¹³ Djab Jiesoe ie baat soenies tab oe ek bot me djaaike ek soen-saan djagaha me tjal gail thora der akel rahe khaatien. Bakie dher manai log djaan gail aur oelog sahar tjhorké samoendar ke kienaaare kienaaare okar paatjhe tjalal. ¹⁴ Tab djab Jiesoe bot me se nieksal tab oe dekhies kie ek djhoend manai hoewa par thara hai. Tab oke daaja lagal aur sab bemarian ke attjha kare lagal.

¹⁵ Tab djab sandjha bhail tab okar tjela log aaike ose bolies: „Maastar djie, hia to ekko ghar na hai aur abbe andhiaar hoi djaai. Bestar hai kie toe manai log ke pathaai dei kie oesab gaaw me djaaike koetjh khaaik kien lewe.” ¹⁶ Bakie oe bolies: „Ielogke djaai ke na djaroerie hai. Oesabke toelog khaaik deihe.” ¹⁷ Tab oesab bolies: „Hamlogke hia par khaalie paatj bret aur doei matjharie hai.” ¹⁸ Tab oe bolies: „Sab hamaar paas laaw.” ¹⁹ Oe djhoend se bolies: „Sab koi ke tjaahie ghaas par baithe ke.” Tab oe paatj bret aur doei matjharie ke leike swarag ke or taakke Parmeswar ke dhanbaad deis. Tab oe bret ke toekkara toekkara toerke aapan tjela log ke deis baate khaatien. ²⁰ Aur sab koi pet bharke

khaais. Aur oesabhan baara baskieta bhar batjal-koetjal batories. ²¹ Aurat larkan tjhorké hoewa par lagbhag paatj hadjaar mardaana raha. Aur sab koi bhodjan karies raha.

*Kaise Jiesoe paanie par tjale hai
(Markas 6:45-52; Johaanas 6:16-21)*

²² Tab Jiesoe aapan tjela log ke bot me baithaaike aage pathaai deis. Aur oe djhoend ke ghare pathaai deis. ²³ Tab oe pahaar par tjaharke gail praatna kare. Raat hoi gail raha aur oe akele raha. ²⁴ Oe samai okar tjela log koetjh doer samoendar par pahoetj gail raha. Hoewa oelta hauwa tjalat raha aur barka halfa maarat raha.

²⁵ Tab tjaar badje saberaha Jiesoe oesabke paas paanie par tjalke aawat raha. ²⁶ Tab tjela log djab oke dekhies tab bahoet ghabaraai gail aur dar ke maare tjiellaai lagal: „Ek bhoet!” ²⁷ Tab Jiesoe toerant oelogse bolies: „Hiemmat dhar! Ham baatie. Na dera.” ²⁸ Tab Petras bolies: „Prabhoe dje, djab toe baate tab hamke hoekoem de paanie par tjalke tor paas aawe ke.” ²⁹ Tab Jiesoe bolies: „Aaw!” Aur Petras bot me se niekarke paanie par Jiesoe ke or tjale lagal. ³⁰ Bakie djab oe dekhies kie hauwa etana djour se tjale hai tab oe deraail aur ohie laage doebe lagal. Tab oe tjiellaaike bolies: „Prabhoe! Hamme batjaaw!” ³¹ Tab Jiesoe toerant aapan haath barhaaike oke pakar leis aur bolies: „Kam-bieswaasie. Kaahe ke toe doebdha kare lagale?”

³² Tab djab oelog bot me gail tab hauwa ekdam se dhiera hoi gail. ³³ Tab sab tjela log Jiesoe ke

aage aapan gaathie par gierke bole lagal kie: „Satj moetj, toe Parmeswar ke Beta baate!”

*Auro bemarian
(Markas 6:53-56)*

³⁴ Djab oesab samoendar ke oepaar hoi gail tab Genesaaret ke diehaat me pahoetjal. ³⁵ Tab djaise hoewa ke aadmie log Jiesoe ke pahietjaanies, taise tjaaro or sanesa pathaai deis. Tab manai log har ek ke diaun bahoet bemaar raha, oke okar paas laais. ³⁶ Oelog ose bientie karies kie bemarian okar kapra ke djhalarie khaalie tjhoei sake djeme oesab attjha howe. Aur dje dje oke tjhoeis, oesab batj gail.

15

*Parmeswar ke aur manai logan ke kaanoen
(Markas 7:1-13)*

¹ Ek rodj ekaatgo Fariesie aur dharam ke parhal log Jeroesaalem ke sahar se Jiesoe ke paas aaike poetjhies: ² „Tor tjela log bret khaai se pahiele haath na dhowe hai. Oesab kaahe ke hamlogke baap-daada log ke nem na maane hai?” ³ Tab oe bolies: „Toelog aapan nem maane khaatiens kaahe ke Parmeswar ke kaanoen toere hai? ⁴ Oe to bolies hai: ‘Aapan maai-baap ke aadar kar.’ Aur bhie: ‘Dje aapan maai-baap ke saraapiega, oke tjaahie maar dhaare ke.’ ⁵ Bakie toelog bole hai: ‘Dje aapan paisa Parmeswar ke kaam me lagaawe hai, oke djaroerat na hai aapan maai-baap ke sahaaita kare ke.’ ⁶ Ie rakam se toelog aapan nem banaike Parmeswar ke baat be-kaamiel kar deile hai. ⁷ Dhokhaabaadj log! Parmeswar ke sanesia Jasaaja sattje ke toelogke baare me bolies kie:

- ⁸ 'Ie djaatje log hamme khaalie aapan moeh se maane hai, bakie oelog aapan diel me hamaar baat tanko na maane hai.
⁹ Oelogke kaanoen khaalie manai ke banaawal nem hai,
 ohie se oelogke dharam be-kaamiel hai.' ”

*Kaun tjiedj ek manai ke paapie banaawe hai
 (Markas 7:14-23)*

¹⁰ Tab Jiesoe djhoend ke apane paas bolaaike bolies kie: „Hamaar baat thiek se soen aur samadjh! ¹¹ Djaun khaaik ek manai ke moeh me bhiettar dja hai, oe oke na kharaab kare hai. Bakie djaun baat okar man aur moeh me se niekse hai, oe oke kharaab kare hai.”

¹² Tab okar tjela log okar paas aaike bolies: „Maastar djie, toe djaane hai kie Fariesie log tor baat soenke goessa hai?” ¹³ Tab oe bolies: „Har ek per djaun hamaar swarag ke Pieta na bois hai, oe oekhaaral djaaiiga. ¹⁴ Oesabke na dera. Oelog djaise andha hai djaun andha log ke tjalaawe hai. Djab ek andha doesar andha ke tjalaawe hai, tab doeno petie me gier djaai.” ¹⁵ Tab Petras poetjhies: „Hamlogke ie baat ke matlab bataai sake hai?” ¹⁶ Tab oe bolies: „Tohoelog abbe lek na samadjh paawe hai? ¹⁷ Toelog djaane hai kie khaaik moeh me se pet me dja hai, tab aapan djagaha me djaaike phien bahare niekar dja hai. ¹⁸ Bakie djaun baat manai ke moeh me se niekare hai, oe okar diel me se niekare hai. Aur ohie ek iensaan ke kharaab kare hai. ¹⁹ Ek iensaan ke diel me se kharaab sotj-bietjaar, djaan maare, biaah toere, ek doesar ke aurat kie to aadmie ke rakhe, tJORIE, djhoeth, aur niendara niekare hai. ²⁰ Ie sab

tjiedj ek iensaan ke kharaab kare hai. Bakie biena haath dhowe bhodjan kare oke kharaab na kare hai.”

*Ek pardesie aurat ke bieswaas
(Markas 7:24-30)*

21 Tab Jiesoe hoewa se tjal gail aur Tieraas aur Siedon sahar ke aas-paas gail. **22** Tab eko Kaanaan djaatie ke aurat okar paas aail. Oe bolais: „Prabhoe djie! Daawied ke Aulaad! Hamaar oeppar daaja kar! Hamaar betie ke bhoet sataawe hai aur okar haal bahoet kharaab hai!” **23** Bakie Jiesoe koetjh na bolies. Tab okar tjela log aaike bolies: „Prabhoe, oke pathaai de. Oe hamlogke paatjhe khaalie tjiella hai.” **24** Bakie oe bolies: „Parmeswar hamme pathaais hai khaalie Israel log ke paas. Oesab bhatkal bhera ghat hai.”

25 Tab aurat aaike okar aage aapan gaathie par gierke bientie karies: „He Prabhoe, hamaar sahaaita kar.” **26** Bakie oe bolies: „Na thiek hai larkan ke bret leike koetta ke dewe ke.” **27** Tab aurat bolies: „Ie satj baat hai, Prabhoe. Bakie koetta to bhiie toekkara toekkara kha hai djaun tafra par se gier dja hai.” **28** Tab oe bolies: „Betie, tor bieswaas bahoet barka hai. Djaise toe maange hai, oisahie poera hoi.” Aur okar bietia ohie laage attjha hoi gail.

Kaise dher bemarian attjha bhail

29 Tab Jiesoe hoewa se Gaalielea ke samoendar ke kienaaare gail. Hoewa par oe ek pahaar par tjaharke gail baithe. **30** Tab dher manai okar paas aail. Oesab loendj, langara, andha, goenga log aur dher doesar bemarian ke leike okar aage dharies.

³¹ Aur oe oesabke attjha karies. Tab manai log djab dekhies kie goenga log batiaai lage hai, loendj log tjale lage hai, langara log attjha hoi dja hai aur andha log dekhe lage hai, tab oesab bahoet atjambho bhail aur Israel ke Parmeswar ke aadar kare lagal.

*Djhoend ke doesara bhodjan
(Markas 8:1-10)*

³² Tab Jiesoe aapan tjela log ke aapan paas bolaaike bolies: „Hamme ie manai log par bahoet daaja lage hai. Oelog parso se hia par hai aur oesabke khaaik na hai. Ham na maangielo oelogke bhoekhe ghare pathaawe. Hoi sake hai kie oelog ghar talak na pahoetj paai.” ³³ Tab tjela log poetjhies: „Ie maidaan me hamlog kaaha etana bret paabe ie djhoend manai ke pet bhar khawaawe ke?” ³⁴ Tab oe poetjhies: „Toelogke lage kaigo bret hai?” Tab oelog bolies: „Saat bret aur ekaatgo tjhota matjharie.” ³⁵ Tab oe manai log se bolies: „Sab koi djamien par baith dja.” ³⁶ Bas oe saat bret aur matjharie leike Parmeswar ke dhanbaad deis aur sab toekkara toekkara toerke aapan tjela log ke deis. Aur oesab manai log ke baat deis. ³⁷ Aur sab koi pet bharke khaais. Tab sabhan batjal toekkara batorke saat baskieta bharies. ³⁸ Aurat larkan tjhorke hoewa tjaar hadjaar mardaana log raha. Aur sab koi bhodjan karies raha. ³⁹ Tab Jiesoe oelogke hoewa se ghare pathaai deis aur bot me djaaikae aapan tjela log ke saath Magadan diehaat me tjal gail.

16

*Parhal manai log maange hai ek atjambho kaam dekhe
(Markas 8:11-13; Loekaas 12:54-56)*

¹ Ek dien ekaat Fariesie aur Sadoesie log Jiesoe ke paas aail. Oesab maangies okar ek atjambho kaam dekhe djaane khaat kie Parmeswar oke sat-tje ke pathaais hai kie na. ² Bakie oe bolies: „Djab sandjha Howe hai tab toelog baadar dekhke bole hai: ‘Badarie na hai, barkha na barsiega.’ ³ Aur sabere djab badarie lagal hai, tab toelog bole hai: ‘Dekh, barkha barsiega.’ Baadar dekhke toelog bataai sake hai kaisan dien hoi. Bakie toelog na dekhe hai kie toelog ab kaun tem me rahe hai. ⁴ Toelog kharaab baate aur Parmeswar ke tjhor deile hai. Aur toelog maange hai kie ham ek atjambho kaam karie. Bakie ham toelogke khaalie jaad karwaaila kie Jona se ka bhail raha.”

Aur oe ie sab baat bolke hoewa se tjal gail.

*Fariesie aur Sadoesie ke partjaar
(Markas 8:14-21)*

⁵ Ek dien Jiesoe aapan tjela log ke saath nadie ke habara kaaties. Tab tjela log ke khiaal bhail kie oesab bret bhoelaai gail hai. ⁶ Oe same par Jiesoe oelogse bolies: „Fariesie aur Sadoesie log ke khatta piesaan se batjaaike rahiehe.”

⁷ Tab tjela log apane me batiaai lagal kie: „Ham-log bret bhoelaai gailie, ohie se oe aise bole hai.” ⁸ Tab Jiesoe djab soenies tab bolies: „Kambieswaasie log! Toelog kaahe ke sotj kare hai kie toelogke bret tjhoet gail? ⁹ Toelog abbe talak na samdjhe hai? Aur toelogke jaad na hai ka

bhail raha djab paatj bret paatj hadjaar aadmie ke baatal gail raha? Aur kai baskieta batjal raha?
10 Aur toelog bhoelaai gaile djab saat bret tjaar hadjaar aadmie ke baatal gail raha, tab kai baskieta batjal raha? **11** Toelog kaahe ke na samdjhe hai kie ham bret ke biese me na batiaaila? Ham toelogse bollie: ‘Fariesie aur Sadoesie log ke khatta piesaan se batjaaike rahiehe.’ ”

12 Tab tjela log samadjh gail kie bret ke khatta piesaan se na batjaaike rahe ke tjaahie, bakie Fariesie aur Sadoesie log ke partjaar se.

Petas ke gawaahie

(*Markas 8:27-30; Loekaas 9:18-21*)

13 Ek rodj djab Jiesoe aapan tjela log ke saath Sesaarea Fielepie ke diehaat me pahoetjal tab oe oesabse poetjhies: „Manai logan bole hai kie iensaan ke Beta ke hai?” **14** Tab oesab bolies: „Koi koi bole hai kie toe Johaanas dopoe kare waala baate. Aur koi koi bole hai kie toe Elia baate. Aur doesar log bhie bole hai kie toe Jeremia baate kie to Parmeswar ke ek doesar pahiele ke sanesia.” **15** Tab oe poetjhies: „Aur toelog ka bole hai?” **16** Tab Siemon Petras bolies: „Toe Kriest, jaane djienda Parmeswar ke Beta baate.”

17 Tab oe bolies: „Jona ke beta Siemon, toe soekhie baate. Ek iensaan toke na djanaais, bakie hamaar swarag ke Pieta. **18** Tor naam Petras hai aur ekar matlab ‘patthar’ hai. Djaise ek ghar ecko patthar par khoeb djabar se banaawal dja hai, aisane ham aapan samaadj ie patthar par banaabe. Aur maut ke saktie ie samaadj ke na djiет paai. **19** Djaise koi ek tjaabhie se kamaarie khole hai, aisane toe doesar logan ke dekhaihe

kie oesab kaise swarag ke raadj me bhiettar djaai sakiega. Djaun toe dhartie par baanh deihe, oe swarag me bhie baanhal rahiega. Aur djaun toe doenia par khol deihe, oe swarag me bhie khoelal rahiega.” ²⁰ Aur oe ekdam se mienahie kar deis kie: „Koi se na bataihe kie ham Kriest baatie.”

Jiesoe ke aane waala doekh aur soekh

²¹ Oe tem se Jiesoe Kriest aapan tjela log ke samdjhaawe lagal kie: „Hamke tjaahie Jeroesaalem sahar me djaai ke. Aur hoewa ke barkwan aur barka agwa log aur dharam ke parhal log hamke bahoet doekh deiga. Tab oesab hamke marwaai dhaariega, bakie tiesara dien ham phien se maut me se djie oethaawal djaab.” ²² Tab Petras oke kienaare ledjaaike daate lagal. Oe bolies: „Prabhoe djie, ie Parmeswar na howan dewe. Aise tore sanghe kabhie na howe!” ²³ Bakie Jiesoe ghoemke ose bolies: „Saitaan, hamaar paatjhe se tjal dja. Toe maange hai hamme bharmaawe. Tor baat Parmeswar ke sotj-bietjaar na hai bakie iensaan ke.”

²⁴ Oe aapan sab tjela log se bolies: „Dje maange hai hamaar tjela banke hamaar rasta par tjale, oke na tjaahie aapan soekh khodje ke, bakie oke hamaar sanghe doekh oethaawe ke parie aur oke tjaahie hamaar pietjhe tjale ke. ²⁵ Dje na maange hai aapan djiewan hamaar khaatien bietaawe, oe sattja djiewan na paaiga. Bakie dje aapan soekh tjhorka hamaar rasta par tjaliEGA, oe sattja djiewan paaiga. ²⁶ Djab ek manai doenia bhar ke tjiedj paaike tabbo hamesa ke lieje Parmeswar se alag rahie, tab oke kaun faida mielie? Parmeswar

ke saath rahe ke koi na kien sake hai. ²⁷ Iensaan ke Beta aapan parie log ke saath aapan Baap ke mahiemma se aaiga. Tab oe har ek ke okar kaam ke madjoerie deiga. ²⁸ Ham toelogse satj boliela kie toelog me se koetjh manai na mariega djab lek oelog oke ek maahaaraadja ghat na aawat dekhie.”

17

Jiesoe ke tjamkaai (Markas 9:2-13; Loekaas 9:28-36)

¹ Tjhau dien baad Jiesoe Petras aur Jaakobas aur okar bhaai Johaanas ke leike ek oetja pahaar par gail djaaha koi na raha. ² Tab hoewa par oesabke aakhie ke saamne okar soerat badale lagal. Okar tjehera djaise soeroedj tjamke lagal, aur okar kapra bhie ekdam oeddjar tjamke lagal. ³ Tab oesab Mosas aur Elia ke dekhies aur oesab Jiesoe se batiaat raha. ⁴ Tab Petras Jiesoe se bolies: „Prabhoe djie, bhale hamlog hia baatie. Djab toe maang tab ham tien marai banaai, ecko tor khaat, ecko Mosas khaat aur ecko Elia khaat.”

⁵ Tab batiaite me ek oeddjar tjamkat baadar aaike oesabke tjhaai leis. Tab baadar me se ek aawaadj soenaail. Koi bolies: „Ie hamaar pjaara Beta hai aur oe hamme parsand hai. Okar baat soen.” ⁶ Djab tjela log soenies tab dar ke maare moehe ke bhale djamien par gier gail. ⁷ Tab Jiesoe aaike oesabke tjhoeis aur bolies: „Oeth aur na dera.” ⁸ Tab oesab taakies aur khaalie Jiesoe ke dekhies.

Elia aur Johaanas ke biese me

⁹ Djab Jiesoe aapan tieno tjela ke saath pahaar par se oetarat raha tab oesabse bolies: „Djaun toelog aadj dekhle hai, oe koi se na boliehe djab talak iensaan ke Beta maut me se na djie oethaawal djaai.” ¹⁰ Tab tjela log poetjhies: „Dharam ke parhal logan kaise bol sake hai kie Kriest ke aawe se pahiele Parmeswar ke sanesia Elia phier se aaiga?” ¹¹ Tab oe bolies: „Ha, Elia pahiele aaiga manai logan ke Parmeswar se ek kare khaatien. ¹² Aur ham toelogse boliela kie oe aai tjoekal hai. Bakie manai logan okar baat na maanies. Oesabhan oke sataais djaise oelog maangies. Aisane oesab iensaan ke Beta ke bhie dher doekh deiga.” ¹³ Tab tjela log samadjh gail kie Jiesoe ie sab baat Johaanas dopoe kare waala ke biese me bolies hai.

Jiesoe kaise ek miergie ke bemaria ke attjha karies

(Markas 9:14-29; Loekaas 9:37-43a)

¹⁴ Djab Jiesoe aapan tjela log ke saath pahaar par se oetalal tab djhoend me se ekgo aadmie okar paas aaike aapan gaathie par gier paral ¹⁵ aur bolies: „Prabhoe djie, hamaar beta ke daaja kar! Oke miergie ke bemaarie hai aur okar haal bahoet kharaab hai. Oe hardam aagie aur paanie me giere hai. ¹⁶ Ham oke tor tjela log ke paas legailie, bakie oesab oke na attjha kar paais.” ¹⁷ Tab oe bolies: „Ie tem ke manai log ketana be-bieswaasie aur kharaab log hai! Ham kab lek toelogke paas rahab? Aur ham kab lek toelogke kam-bieswaas sahab?” Oe bolies: „Oe larka ke hia laaw.” ¹⁸ Tab oe bhoet ke daaties. Bhoet niekar gail, aur larka toerant attjha hoi gail.

19 Ekare baad djab tjela log Jiesoe ke sanghe akele raha, tab poetjhies: „Hamlog bhoet ke kaahe ke na niekaar pailie?” **20** Tab oe bolies: „Toelogke bieswaas bahoet tjhota hai, ohie se toelog na kar paile. Ham toelogse satj boliela kie djab toelogke bieswaas sarsو ke bia ghat tjhota rahat, tab toelog ie pahaar se bol sakte kie: ‘Hia se hoewa dja!’ aur oe tjal djaat. Toelog sab tjedj kar sakte.” **21** Aur oe bhie bolies: „Toelog ie rakam bhoet log ke khaalie niekaar sakiehe djab toelog praatna kariehe aur bhoekha rahiehe.”

Jiesoe doesara dafe aapan maut ke biese me bataais

(Markas 9:30-32; Loekaas 9:43b-45)

22 Jiesoe aapan tjela log ke saath Gaalielea ke diehaat me raha. Tab oe bolies kie: „Iensaan ke Beta manai ke haath me saupal djaaiga **23** aur oelog oke maar dhaarie. Tab tiesara dien oe djiie oethaawal djaaiga.” Tab tjela log ie baat soenke bahoet oedaas hoi gail.

Djoetie ke paisa Parmeswar ke mahal khaatien

24 Djab oesab Kaapernaum sahar me pahoetjal tab hoewa ke djoetie bharwaawe waalan Petras ke paas aaike poetjhies: „Tor maastar Parmeswar ke mahal ke djoetie bhariega kie na?” **25** Tab Petras bolies: „Ha, djaroer.”

Djaise Petras ghare pahoetjal oisane Jiesoe ose poetjhies: „Siemon, toe ka sotje hai, doenia ke raadja logan paisa pardesie logan se maange hai kie aapan betwan se?” **26** Tab Petras bolies: „Pardesie logan se.” Tab oe bolies: „Thiek. Ekar matlab hai kie betwan ke djoetie ke paisa na bhare

ke parie. ²⁷ Tabbo hamlog ie paisa bharab. Hamlog na maangiela kie bharwaawe waalan ghoermoesaai. Toe samoendar ke paas dja aur katia lagaaw. Tab pahiela matjharie ke moeh me toe ek tjaanie ke paisa paihe. Ie paisa leike hamlog doeno miela khaatien Parmeswar ke mahal ke djoetie bhar de.”

18

*Ke Parmeswar ke raadj me sab se barka hai
(Markas 9:33-37; Loekaas 9:46-48)*

¹ Oe samai Jiesoe ke tjela log okar paas aaike poetjhies: „Ke swarag ke raadj me sab se barka hai?” ² Tab oe ek tjhota larka ke bolaaike tjela log ke bietj me khara kar deis, ³ aur oelogse bolies kie: „Ham toelogse satj boliela kie djab toelog aapan man na badalke ek tjhota larka ghat hoihe, tab toelog swarag ke raadj me kabhie na pahoetjiehe. ⁴ Dje apane ke ie larka ghat tjhota maane hai, oe swarag ke raadj me sab se barka hai. ⁵ Aur dje aisan larka ke hamaar naam se apanaawe hai, oe hamme apanaawe hai.

⁶ Bakie haai oe aadmie djaun hamaar aisan tjhota bieswaasie se paap karwaai. Okare khaat bestar rahat djab koi okar gatai me ek barka ieta baanhke oke samoendar me phek dewat. ⁷ Ie doe-nia me dher tjedj manai log se paap karwaawe hai, aur eke koi na badal sake hai. Bakie haai oe manai ke djaun ek doesare se paap karwaawe hai. ⁸ Ohie se djab toe aapan haath kie to gor se paap kare hai, tab bestar hai kie toe oke kaatke phek de. Ka, toe maange hai doeno haath aur gor leike narak djaai, kie ek haath aur gor se swarag me

pahoetje? ⁹ Aur djab toe aapan aakhie se paap kare hai tab toke tjaahie oke notjke phek dewe ke. Bestar hai kie toe ek aakhie leike swarag me pahoetj dja, nahie to toe doe aakhie leike narak me pahoetj djaihe.

¹⁰ Batjaaike rahiehe kie toelog aisan tjhota larka ke nietja na maniehe. Ham toelogse boliela kie iesabke rakhwaala kare waala parie log rodj hamaar swarag ke Pieta ke lage aawe dja hai. ¹¹ Iensaan ke Beta doenia me aail hai batjaawe ke djaun manai log Parmeswar se alag karal djaaiga.

Ek heraail bhera

¹² Djab ek aadmie ke sau bhera hai aur oman se ekgo heraai djaai, tab toelog ka sotje hai kie oe kariega? Oe niennaanabe (99) ke pahaar par tjhorka heraail bhera ke djaaiga khodje. ¹³ Aur ham toelogse satj boliela kie djab oke paai djaaiga tab oke ose auro khoesiaalie hoiga ekwan se. ¹⁴ Aise tor swarag ke Pieta na maange hai kie aisan ek tjhota waala ose alag karal djaai.

Kaise koi ke samdjhaawe ke

¹⁵ Djab toe dekhiehe kie ek bieswaasie bhaai paap kare hai, tab oke akele me bolaaike datiehe. Djab oe tor baat maan leiga tab toe oke batjaai leile. ¹⁶ Bakie djab oe tor baat na maaniega, tab toe ek kie doe manai leike oke phien se samdjhaaw. Oesab tor gawaahian rahie. ¹⁷ Djab oe ielogke baat bhie na maaniega, tab toelog samaadj bhar se bataihe. Aur djab oe samaadj log ke baat bhie na soeniega, tab toelog oke samaadj me se niekaar deihe.

18 Ham toelogse satj boliela kie sab koetjh djaun toelog doenia par baanh deihe, oe swarag me bhie baanhal rahie. Aur sab koetjh djaun toelog dhardtie par kholiehe, oe swarag me bhie khoelal rahie. **19** Ham toelogse bhie boliela kie djab doenia par doeij djane ek hoike koetjh khaatien praatna karie, tab hamaar swarag ke Pieta toelogke praatna poera kariega. **20** Djab doeij kie tien manai hamaar naam me bieswaas karke ekattha hoiga, tab ham oelogke bietj me rahab.”

Tjhama kare ke biese me

21 Tab Petras aaike poetjhies kie: „Prabhoe djié, djab hamaar bhaai hamaar sanghe ber ber boeraai karie tab ham oke kai dafe tjama karab? Saat dafe talak?” **22** Tab oe bolies: „Ham tose boliela na saat dafe talak, bakie sattar dafe saat talak.”

23 Aur oe ek kaahaanie kahe lagal swarag ke raadj ke biese me. Oe bolies: „Ekgo raadja raha. Ek dien oe aapan kamkartan se maangat raha paisa ke baare me lekha lewe. **24** Djab oe soeroe karies tab oesab ek kamkarta ke laais djaun okar das hadjaar mohar kardja raha. **25** Bakie oe kardja kabhie na bhar sakat raha. Ohie se raadja aapan kamkartan ke hoekoem deis oke aur okar aurat larkan aur okar sab tjiedj betjke kardja bhare ke. **26** Tab aadmie raadja ke gor gieral aur bientie kare lagal kie: ‘He raadja, dhieradj kar! Ham aapke sab kardja bhar deb!’ **27** Tab raadja ke daaja lagal aur bolies: ‘Toe dja, ham tor sab kardja maaf kar deila.’

28 Tab djab aadmie baahar gail, tab oke ek doe-sar kamkarta bhetaail djaun ekar thora se kardja raha. Tab oe okar gatai dabaaike bolies: ‘Ehie

laage hamaar kardja bhar!' ²⁹ Tab ie kamkarta okare aage gierke ose bientie kare lagal kie: 'Dhieradj kar! Ham toke sab bhar deb!' ³⁰ Bakie ie na maangies soene aur djaaike oke band karwaai deis djab talak oe na bhar paai. ³¹ Tab raadja ke ekwa kamkartan djab ie haal dekhies tab oesabke bahoet doekh bhail aur oelog gail raadja se sab tjiedj bataawe. ³² Tab raadja oe kamkarta ke apane paas bolaaike bolies: 'Niemakharaam! Toe hamse bientie karle kie: Dhieradj kar! Aur ham tor sab kardja maaf kar deilie. ³³ Toke tjaahat raha ekwa se aisane kare ke.' ³⁴ Raadja bahoet goessaail. Aur oe aapan kamkartan se bolies: 'Ie aadmie ke djahal me sadja dewe waalan ke dwaara marwaaw djab lek oe aapan kardja na bharie.'

³⁵ Djab Jiesoe ie kaahaanie kahe tjoekal raha tab samdjhaais kie: „Aisane djab toelog aapan bieswaasie bhaai ke paap aapan diel bhar se tjhama na kariehe tab hamaar swarag ke Pieta toelogke paap ke tjhama bhie na kariega.”

19

Tjhoettie-tjhoetta ke baare me (Markas 10:1-12)

¹ Jiesoe ie sab baat bolke Gaalielea ke diehaat se tjal gail. Tab oe Jordaan nadie ke oepaar Joedea diehaat me gail. ² Dher manai okar pietjhe tjalal. Aur oe hoewa par sab bemarian ke attjha karies.

³ Tab ekaatgo Fariesie aail oke phasaawe khaatien. Oesab poetjhies: „Ek aadmie aapan aurat ke tjhor sake hai tjaahe djaun tjiedj khaatien, kie na?” ⁴ Tab oe bolies: „Ka, toelog Parmeswar ke

baat na parhle hai? Djab oe saara sansaar banaais tab soeroe se oe aadmie aur aurat ke ek djora banaais. ⁵ Ohie se ek mardaana ke tjaahie aapan maai-baap se alag hoike aapan aurat ke sanghe ek howe ke. ⁶ Aise oesab na doeि dehie bakie ek dehie hai. Aur djab Parmeswar doeि paraanie ke ekattha kare hai, tab koi ke na tjaahie oesabke tjhoriwaawe ke.” ⁷ Tab Fariesie log bolies: „Mosas tab kaahe ke bolies hai kie ek aadmie djab oe aapan aurat ke tjhori dewe hai, tab oke tjaahie oke ek kaagadj dewe ke djaun me liekhal hai kie ab se oe okar biehautie na hai?” ⁸ Tab oe bolies: „Mosas djaanat raha kie toelog khaalie aapan man waala kare hai, ohie se oe aise bolies. Bakie doenia ke soeroe me aise na raha. ⁹ Ham toelogse boliela kie dje aapan aurat ke tjhori deiga aur ek doesar aurat se biaah kariega, oe aapan biaah ke waada toere hai. Khaalie djab okar aurat ek doesar aadmie ke rakhe hai, tab oe oke tjhori sake hai.”

¹⁰ Tab tjela log bolies: „Djab aisan hai tab bestar hai kie koi aapan biaah na kare.” ¹¹ Bakie oe bolies: „Djaun baat ham ab toelogse bolab sab koi na samadjh paai, khaalie dje ke Parmeswar samdjhaai deiga. ¹² Koetjh manai log hai djaun paidaais se aisan hai kie oelogke biaah na hoi sake hai. Aur koetjh manai log hai djaun doesar log ke dwaara aise banaawal gail hai. Aur bhie koetjh manai log aapan biaah na karies djeme oesab swarag ke raadj khaatien auro attjha se kaam kar sake. Dje ie baat samadjh paawe hai, oke tjaahie bhie maan lewe ke.”

*Jiesoe ke aasier-baat larkan khaatien
(Markas 10:13-16; Loekaas 18:15-17)*

¹³ Ek dien koetjh maai-baap log aapan larkan ke Jiesoe ke paas legail. Oelog maangat raha kie oe aapan haath oelogke oeppar dharke praatna kare. Tab Jiesoe ke tjela log aaike oelogke daatke bolies kie: „Toelog dja hia se.” ¹⁴ Bakie Jiesoe bolies: „Oesabke na rok! Oe larkan ke hamare paas aawan de. Swarag ke raadj oesabke khaatien hai.” ¹⁵ Tab oe larkan par haath dharke praatna karies aur hoewa se tjäl gail.

Dhanie naudjawaan

(Markas 10:17-31; Loekaas 18:18-30)

¹⁶ Ek dien ekgo aadmie Jiesoe ke paas aaike poetjhies kie: „Maastar djie, kaun bhalaai ham karie hardam Parmeswar ke saath rahe khaatien?” ¹⁷ Tab oe bolies: „Toe hamse kaahe ke bhalaaai ke biese me poetjhe hai? Khaalie ek bhalaai kare Waala hai. Aur djab toe sada khaatien okar saath maange rahe, tab toke tjaahie okar hoekoem maane ke.” ¹⁸ Tab naudjawaan poetjhies: „Kaun hoekoem?” Tab oe bolies: „Koi ke djaan na maar, aapan biaah ke waada na toer, tJORIE na kar, dhoetha gawaahie na de, ¹⁹ aapan maai-baap ke ieddjat kar aur ek doesar ke pjaar kar djaise toe apane ke pjaar kare hai.” ²⁰ Tab naudjawaan bolies: „Ie sab hoekoem ham ab talak maaniela aur ham kaun tjiedj auro karie?” ²¹ Tab oe bolies: „Djab toe maange hai poera howe tab dja aapan sab dhan-daulat betjke garieb log ke dei de. Tab toke swarag me dhan mieliega. Tab aaike hamaar sanghe tjäl.”

²² Ie sab baat soenke naudjawaan bahoet oedaas hoike tjäl gail. Oke bahoet dhan-daulat raha. ²³ Tab Jiesoe aapan tjela log se bolies: „Ham

toelogse satj boliela kie ek dhanwaan khaatien moeskiel hai swarag ke raadj me bhiettar djaai ke. ²⁴ Ekgo oet khaatien moeskiel hai ekgo soei ke hol me ghoese ke. Aur ham toelogse boliela kie ek dhanwaan khaatien auro moeskiel hai Parmeswar ke raadj me bhiettar djaai ke.” ²⁵ Tab tjela log ie sab baat soenke bahoet oedaas hoi gail aur poetjhies: „Tab bhala ke batj sakie?” ²⁶ Tab oe oesabke taakke bolies: „Iensaan ie na kar sakie, bakie Parmeswar sab koetjh kar sake hai.”

Jiesoe ke saath tjale ke ienaam

²⁷ Tab Petras bolies: „Dekh, hamlog sab koetjh tghorke tor sanghe tjale lagalie. Tab hamlogke ka mieliega?” ²⁸ Tab oe bolies: „Soen. Toelog hamaar rasta par tjale hai. Aur ham toelogse satj boliela kie aane waala djoeg me djab iensaan ke Beta aapan mahiemma se gaddie par baithke raadj tjalaaiiga, tab tohoelog baara gaddie par baithiehe Israel ke baara koel ke oeppar faisala kare khaatien. ²⁹ Aur har ek djaun ghar-dwaar, bhaai-bahien, maai-baap, larkan aur khet ke tghoriega hamaar rasta par tjale khaatien, oke dhartie par ie sab dher dafe mieliega aur oe bhie sada ke lieje Parmeswar ke saath rahiega. ³⁰ Bakie dher manai log djaun ab pahiela hai, oesab pietjhar djaaiiga, aur djaun paatjhe hai, oesab agar djaaiiga.”

20

Khet ke kamkartan ke kaahaanie

¹ Ie baat samdjhaawe khaat Jiesoe swarag ke raadj ke biese me ekgo matlab ke kaahaanie kahies: „Ek aadmie raha aur oke ekgo agoer ke

khet raha. Ek dien oe sabere sabere gail kamkartan khodje okare khet me kaam kare khaatien.
2 Tab oe ekaat aadmie paais aur oesab tajaar hoi gail ek rodj ekgo tjaanie ke paisa khaat kaam kare ke. Oe oesabke aapan khet me pathaais.

3 Tab lagbhag nau badje oe phien se bahare gail aur dekhies badjaar me ekaat aadmie begar kaam ke thara hai. **4** Oe bolies: ‘Toelog aaw hamaar khet me kaam kar aur ham toelogke ek attjha madjoerie debe.’ Aur oelog bhie gail. **5** Tab baara badje aur tien badje oe phien se bahare djaaike aisane karies. **6** Tab paatj badje sandjha ke oe phien se bahare gail aur dekhies kie ekaat aadmie abbe talak begar kaam ke thara hai. Tab oelogse poetjhies: ‘Toelog kaahe ke hia dien bhar be-kaam ke thara baate?’ **7** Tab oelog bolies: ‘Hamlogke kaam na mielal.’ Tab oe bolies: ‘Tohoelog dja hamaar khet me kaam kar.’

8 Tab djab raat bhalil tab djamiendaar aapan mandjha se bolies: ‘Kamkartan ke bolaaike oesabke madjoerie dei de. Djaun pietjhe aail hai, oesabke pahiele deihe, tab pahiela waalan ke.’ **9** Tab djaun kamkartan paatj badje kaam par gail raha, oesab pahiele aail aur oesabke ek tjaanie ke paisa mielal. **10** Tab djab sabere waala kamkartan aage aail, tab oesab sotjies kie oesabke ek tjaanie ke paisa se djaada mieliega. Bakie ohoesabke ek tjaanie ke paisa mielal.

11 Tab oesab ie paisa leike djamiendaar ke oep-par bhoen-bhoenaai lagal aur bolies: **12** ‘Ie paatjhe waalan khaalie ek ghanta kaam karies aur toe iesabke hamlogke baraabar paisa deile. Aur hamlog dien bhar kara ghaam me garhoe kaam karlie.’

¹³ Tab djamiendaar oman se ekgo ke djabaab deis kie: ‘Bhaai, ham tor tjerie thoro karlie hai? Toe hamse to ek bhaile rahiele ek tjaanie ke paisa khaatiен kaam kare ke. ¹⁴ Toe aapan paisa leike tjal dja. Ham maangiela iesab ke tor baraabar dewe. ¹⁵ Ham aapan paisa se to kar sakiela djaise ham maangiela. Kaahe ke toelog djaran kare hai kie ham bhalaai kariela?’ ”

¹⁶ Aur Jiesoe samdjhaais kie: „Aise djaun manai log pahiela hai, oesab pietjhar djaai, aur dje dje paatjhe hai, oesab agar djaai.”

*Tiesara dafe Jiesoe ke maut ke biese me
(Markas 10:32-34; Loekaas 18:31-34)*

¹⁷ Ekare baad djab Jiesoe Jeroesaalem sahar ke or djaat raha, tab oe aapan baara tjela log ke ekwan se alag karke bolies: ¹⁸ „Dekh, hamlog djaaila Jeroesaalem. Aur hoewa par iensaan ke Beta barka agwan aur dharam ke parhal logan ke haath me saup dewal djaaiga aur oke maut ke sadja mieliega. ¹⁹ Tab oesab oke pardesie logan ke haath me saup deiga. Oelog okar hasie oeraai aur oke maariega aur kхиella se kroes par thokke maar dhaariega. Tab tiesara rodj Parmeswar oke maut me se djie oethaaiga.”

*Raadj na kar bakie kamkarta ban
(Markas 10:35-45)*

²⁰ Baad me ekgo aurat aail. Oe Johaanas aur Jaakobas ke maai raha. Oelogke baap Sebedeas raha. Oe aurat aapan doeno betwan ke leike Jiesoe ke paas aail aur okar aage djhoekke ose koetjh maangat raha poetjhe. ²¹ Tab oe poetjhies: „Toe ka maange hai?” Tab aurat bolies: „Djab toe

raadj tjalaaihe tab hamaar doe betwan tor doeno bagal baith sakiega?” ²² Tab oe bolies: „Toelog na samdjhe hai kie toeleg ka maange hai. Toeleg oe doekh oethaai paihe djaun hamke oethaawe ke parie?” Tab oesab bolies: „Djie-ha, hamlog oethaai paabe.” ²³ Tab oe bolies: „Toeleg hamaar paatjhe bhie doekh oethaaihe. Bakie hamaar kaam na hai sallaah kare ke kie ke hamaar doeno bagal baith sakiega. Hamaar Pieta ie dardja deiga dje ke oe maange hai.”

²⁴ Tab ekwan tjela log djab soenies kie ie doeno ka maange hai tab oelog bahoet goessaai gail. ²⁵ Bakie Jiesoe oesabke apane paas bolaaike bolies: „Toeleg djaane hai kie doenia ke mantrie log doesare ke oeppar hoekoem tjalaawe hai, aur barka manai log doesare ke oeppar barkwa khele hai. ²⁶ Bakie toeleg apane me aise na kariehe. Dje toeleg me se maange hai barkwa howe, oke tjaahie doesare ke kamkarta bane ke. ²⁷ Aur dje maange hai sab se barka dardja paawe, oke tjaahie doesare ke goelaam bane ke. ²⁸ Aisane iensaan ke Beta na aail hai apane ke sewa karwaawe, bakie doesar log ke kamkarta howe khaatiens aur aapan djaan dewe se dher manai log ke tjhoetkaara dewe khaatiens.”

*Doei andha
(Markas 10:46-52; Loekaas 18:35-43)*

²⁹ Djab Jiesoe aapan tjela log ke saath Jerieko sahar me se djaat raha, tab ek djhoend manai oesabke paatjhe tjalal. ³⁰ Doei andha aadmie daam ke kienaaare baithal raha. Tab djab oesab soenies kie Jiesoe paas howe hai, tab tjiellaai lagal

aur bolies: „He Prabhoe djie, Daawied ke Aulaad! Hamlog par daaja kar!” ³¹ Tab hoewa ke manai log oelogke daatke bolies: „Tjoep!” Bakie oelog auro tjiellaaike bolies: „He Prabhoe! He Daawied ke Aulaad! Hamlog par daaja kar!” ³² Tab Jiesoe roek gail aur oelogke bolaaike poetjhies: „Toelog ka maange hai kie ham karie?” ³³ Tab oelog bolies: „Prabhoe djie, hamlogke aakhie attjha kar de!” ³⁴ Tab oke bahoet daaja lagal aur oelogke aakhie tjhoeis. Bas doeno toerant dekhe lagal. Aur oelog okar sanghe tjale lagal.

21

*Jiesoe kaise Jeroesaalem me gail
(Markas 11:1-11; Loekaas 19:28-40; Johaanas 12:12-19)*

¹ Djab oelog Jeroesaalem ke nagietj aai gail tab oesab Betfaage lage pahoetjal. Oe gaaw Djaitoen pahaar se doer na hai. Tab Jiesoe aapan tjela log me se doeigo ke tjoenke bolies kie: ² „Oe gaaw me dja djaun tor aage hai. Tab toelog toerant hoewa par ek gadahie ke baanhal paihe, aur okar battja hoewa bhie hai. Oke kholke hamaar paas laihe. ³ Aur djab koi koetjh poetjhie, tab bol deihe: ‘Prabhoe ke eke kaam hai aur oe abbe pathaai dei.’”

⁴ Ie sab tjiedj dwaara Parmeswar ke sanesia Sakaaria ke baat poera bhail. Oe bolies raha kie:

⁵ „Sion* ke aurat log se bataai de kie:
‘Dekh, toelogke Raadja toelogke paas aaiga.
Oe bahoet dhiera aadmie hai

---

* **21:5** Sion ek doesar naam hai Jeroesaalem sahar khaatien.

aur ek gadahie ke battja par baithke tjale hai.’ ”

⁶ Oe doeijela log djaaikae karies djaise Jiesoe bolies raha. ⁷ Oesab gadahie aur battja ke Jiesoe ke paas legail aur aapan kapra okar oeppar dharies aur Jiesoe opar baithal. ⁸ Tab Jiesoe ke aadar kare khaatien dher manai log aapan kapra rasta par bietjhaawe lagal. Doesar log per ke daarrhie kaat-kaatke bhie rasta par bietjhaai deis. ⁹ Aur djaun log okar aage aur paatjhe tjalat raha, oesab tjiellaaikae bolies kie: „Daawied ke Aulaad! Hamlog tor aadar kariela! Oe soekhie hai aur Prabhoe ke naam se aawe hai! Hamlog swarag talak okar aadar kariela!”

¹⁰ Djab Jiesoe Jeroesaalem me bhiettar gail tab sahar bhar me haltjal-matj gail. Aur manai log poetjhe lagal: „Ie ke hai?” ¹¹ Tab djhoend bolies: „Ie Parmeswar ke sanesia Jiesoe hai. Oe Gaalielea ke diehaat Naasaaret sahar me ke hai.”

*Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me
(Markas 11:15-19; Loekaas 19:45-48; Johaanas 2:13-22)*

¹² Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me gail. Tab oe sab kiene-betje waalan ke lakhetke baahar karies. Oe paisa toeraawe waala log ke tafra oeloet deis aur kaboettar betje waalan ke koersie bhie. Aur oesabse bolies: ¹³ „Parmeswar liekhwaais hai kie:

‘Hamaar ghar ek djagaha rahe ke tjaahie praatna kare khaatien,
bakie toelog eke daakoe ke ghar banaai deile.’ ”

¹⁴ Hoewa par koetjh andha aur loendj manai log Jiesoe ke paas aail aur oe sab ke attjha kar deis. ¹⁵ Bakie barka agwa log aur dharam ke

parhal log djab ie atjambho kaam dekhies aur djab soenies kaise larkan Parmeswar ke mahal ke angana me tjiellaaike bole hai kie: „Daawied ke Aulaad! Hamlog tor aadar kariela!”, tab oesab goessaai gail. ¹⁶ Oesab Jiesoe se bolies kie: „Toe na soene hai kie larkan ka bole hai?” Tab oe bolies: „Ha, ham soeniela. Bakie toelog Parmeswar ke poestak me na parhle hai kie: ‘Aap tjhota larkan aur doedh pieje waalan ke moeh se aapan aadar karwaawe hai?’ ”

¹⁷ Tab oe oesabke tjhorker tjal gail. Oe Betaania gaaw me gail raat bhar rahe khaatien.

*Kaise adjier ke per saraapal gail
(Markas 11:12-14, 20-24)*

¹⁸ Sabere sabere djab Jiesoe phien se Jeroesaalem sahar djaat raha, tab oke bhoekh lagal.

¹⁹ Tab oe daam ke kienaare ekgo adjier ke per dekhies aur okar lage gail. Bakie oman khaalie patta raha. Tab oe ose bolies: „Aadj se toe kabbie na ek phal deihe.” Aur per toerant djhoeraai gail.

²⁰ Tab tjela log ie dekhke bahoet atjambho bhail aur poetjhies: „Kaise per toerant djhoeraai gail?” Tab oe bolies: ²¹ „Ham toelogse satj boliela kie djab toelogke bieswaas hai aur toelogke doebdha na hai, tab toelog na khaalie kariehe djaun ie per se bhail hai, bakie toelog hoewa ke pahaar se bol sakiehe: ‘Oeth aur samoendar me gier dja!’ aur aisane hoiga. ²² Aur tjaahne djaun tjiedj toelog bieswaas karke praatna me Parmeswar se mangiehe, oe toelogke mieliega.”

*Jiesoe aapan kaam kekar hoekoem se kare hai
(Markas 11:27-33; Loekaas 20:1-8)*

²³ Tab Jiesoe phien se Parmeswar ke mahal ke angana me gail aur hoewa par siekhaawe lagal. Tab barka agwa log aur djaatie ke barkwan okar paas aaike poetjhies kie: „Toe ie sab tjiedj kekar hoekoem se kare aur siekhaawe hai? Tose ke bolies hai aise kare ke?” ²⁴ Tab oe bolies: „Pahiele ham ek baat poetjhab. Djab toelog hamke djabaab deihe tab ham toelogse bhie bataab kie ham ie sab tjiedj kekar hoekoem se kariela. ²⁵ Ke Johaanas dopoe kare waala ke hoekoem deis raha manai logan ke dopoe kare ke? Oke Parmeswar hoekoem deis raha kie manai logan?” Tab agwa aur doesar barkwan apane me sallaah karke bolies: „Djab hamlog bolab: ‘Oke Parmeswar hoekoem deis raha,’ tab oe boliega: ‘Tab toelog kaahe ke Johaanas ke baat na bieswaas karle hai?’ ²⁶ Bakie djab hamlog bolab: ‘Oke manai logan ie hoekoem deis raha,’ tab djhoend hamlogke oeppar goessaai djaaiga. Sab koi to bieswaas kare hai kie Johaanas ecko Parmeswar ke sanesia raha.” ²⁷ Tab oesab Jiesoe se bolies kie: „Hamlog na djaaniela kie ke oke hoekoem deis raha.” Tab oe bolies: „Tab ham toelogse bhie na bataab kekar hoekoem se ham ie sab kaam kariela.”

Doei beta ke kaahaanie

²⁸ Tab Jiesoe kahe lagal kie: „Ek aadmie ke doei beta raha. Ek dien oe gail barkwa ke paas aur bolies: ‘Beta, aadj toe dja agoer ke khet me kaam kar.’ ²⁹ Tab oe bolies: ‘Ha baap’. Bakie oe na gail. ³⁰ Tab baap gail doesarkwa ke paas aur ohoese ehie baat bolies. Tab ie waala bolies: ‘Na, ham na djaab.’ Bakie ekare baad pastaaike tabbo gail kaam kare.”

³¹ Aur Jiesoe dharam ke barkwan se poetjhies: „Toelog ka sotje hai, ie doeno me se ke aapan baap ke baat maanies?” Tab oesab bolies: „Doe-sarkwa.” Tab oe bolies: „Ham toelogse satj boliela kie baimaan djoetie ke paisa bharwaawe waalan aur tjihatjhoendar logan toelogse auro sa-hadj Parmeswar ke raadj me bhiettar djaai sak-iega. ³² Johaanas siekhaais kie toelogke kaise tjaahie Parmeswar ke aage rahe ke, tabbo toelog okar baat na manle. Bakie baimaanie waalan aur tjihatjhoendar logan okar baat bieswaas karies. Tabbo toelog ie dekhke aapan boeraai na pastaila aur okar baat na manle.

*Anniaai kare waalan
(Markas 12:1-12; Loekaas 20:9-19)*

³³ Ek doesar matlab ke kaahaanie soen. Ekgo djamiendaar raha. Oe ekgo khet tajaar karies aur agoer ke per bois. Tab oe khet ke gherke djamien me ekgo petie banaais oman agoer gor se katjare khaatien. Aur oe ek oetja dardja banaais djaaha se tjaaro or dekhaat raha. Tab oe aapan khet ek doesare ke bhaara karke par-des tjal gail.

³⁴ Tab djab tem aail phal toere ke, tab oe aapan goelaam log ke hoewa pathaais aapan hiessa lewe khaatien. ³⁵ Bakie khetiar log oesabke pakarke pieties, doesar ke maar dhaaries aur tiesara ke patthar bieg-biegke maar dhaaries. ³⁶ Tab djamiendaar auro goelaam log ke pathaais. Bakie khetiar log iesabse oisane karies. ³⁷ Tab ant me oe aapan beta ke pathaais. Oe sotjies: ‘Oelog oke koetjh na kariega.’ ³⁸ Bakie khetiar log djab djamiendaar ke beta ke aawat dekhies, tab apne me sallaah kar leis kie: ‘Ie hakdaar hai! Aaw

hamlog eke bhie maar dhaarie. Tab ekar sab hak hamlogke hoi djaaiga! ³⁹ Aur oesab oke pakarke khet ke bahare karke maar dhaaries.”

⁴⁰ Aur Jiesoe poetjhies: „Djamiendaar aaike khetiar log se ka kariega?” ⁴¹ Tab manai log bolies: „Oe aaike ie niemakharaam log ke djaan se marwaai dhaarie aur khet doesare ke bhaara kar deiga dje oke okar hiessa phal tem par deiga.” ⁴²⁻⁴⁴ Tab oe bolies: „Parmeswar toelogke mauka deis hai okar raadj me bhiettar djaai ke. Bakie ham toelogse boliela kie oe ie mauka toelogse tjien leiga aur ek doesar djaatie ke deiga. Oesab oke okar hak deiga. Toelog Parmeswar ke poestak me parhle hai kie:

‘Djaun ieta ghar banaawe waalan be-kaamiel maanies raha,
oe sab se kaamiel ieta maanal gail hai.
Ie Parmeswar ke kaam hai,
aur ie sab dekhke hamlog atjambho hoila.
Bakie dje ieta par gieriega, kie to dje par ieta gieriega, oe naas hoi djaaiga.’ ”

⁴⁵ Tab barka agwan aur Fariesie log ie kaahaanie soenke samadjh gail kie Jiesoe oelogke biese me batiaat raha. ⁴⁶ Oesab maangat raha oke pakare, bakie djhoend ke deraat raha. Manai log oke to Parmeswar ke sanesia ghat maanat raha.

22

Biaah ke nauta ke kaahaanie (Loekaas 14:15-24)

¹ Jiesoe swarag ke raadj ke biese me samd-jhaawe ke auro matlab ke kaahaanie kahies:
² „Ekgo raadja raha. Ek dien oe maangat raha

aapan beta ke biaah kare. ³ Tab djab tem aail tab oe aapan goelaam log ke pathaais nautaharie log ke bolaawe khaatien. Bakie oelog na maangies aawe. ⁴ Tab oe doesar goelaam log se sanesa pathaais. Oelog gail bole: ‘Dekh, ham sab khaaik tajaar karlie, khasie-osie gieral, aur sab koetjh tajaar hai. Aawo nauta karo.’ ⁵ Bakie nautaharie log dhiaan na lagaais. Kauno gail aapan khete, kauno gail aapankaarbaar dekhe, ⁶ aur kauno raadja ke goelaam log ke pakarke natiedja karies aur maar dhaaries. ⁷ Tab raadja bahoet goessaail, aur aapan soerdjaatие se ie djaanmarwa log ke marwaai dhaaries, aur oelogke sahar me aagie lagwaai deis. ⁸ Tab oe aapan goelaam log se bolies kie: ‘Sab tjedj tajaar hai, bakie nautaharie nauta laaik na raha. ⁹ Toelog dja rasta ke kona kona par aur sab koi ke bola laaw nauta kare khaatien.’ ¹⁰ Goelaam log rasta par djaaike dher manai ke ekattha karies, kharaab aur attjha waalan, sab ke. Aur raadja ke mahal nautaharie log se bhar gail.

¹¹ Djab raadja bhiettar aail aapan nautaharie log se bhet kare, tab oe ek aadmie ke dekhies djaun nauta ke kapra* na pahienies raha. ¹² Tab raadja ose poetjhies: ‘Bhaai, toe biena nauta ke kapra se kaise bhiettar aile hai?’ Bakie aadmie koetjh na bolies. ¹³ Tab raadja aapan naukar log se bolies: ‘Ekar haath gor baanhke oke bahare andhiaar me bieg de. Oe hoewa par pastaaike daat pies-pieske khaalie roiga.’ ”

¹⁴ Jiesoe bolies: „Dher manai bolaawal gail, bakie kamtie manai tjoenal gail hai.”

---

* **22:11** Sion ek doesar naam hai Jeroesaalem sahar khaatien.

*Maahaaraadja ke aur Parmeswar ke hak
(Markas 12:13-17; Loekaas 20:20-26)*

¹⁵ Tab Fariesie log djaaike apane me baat-tjet karies kaise Jiesoe ke tjalaakie se baat se phasaawe ke. ¹⁶ Tab oesab aapan tjela log aur bhie raadja Herodes ke ekaat saathie log ke Jiesoe ke paas pathaais. Oesab djaaike ose bolies: „Maastar djie, hamlog djaaniela kie toe sattja aadmie baate. Aur tjaahie dje djaun bole hai, tabbo toe moeh na dekhe hai aur sattjaai se siekhaawe hai Parmeswar ke rasta par tjale ke. ¹⁷ Ohie se toe hamlogke bataaw kie hamlogke tjaahie Roma ke maahaaraadja ke djoetie ke paisa bhare ke kie na? Toe ka sotje hai?”

¹⁸ Bakie Jiesoe oelogke tjalaakie djaanat raha aur bolies: ¹⁹ „Dhokhaabaadj log, toelog hamke ka adjmaawe hai? Hamke ek paisa dekhaaw djaun se djoetie bharal dja hai.” Oesab ek paisa laais. ²⁰ Tab oe poetjhies: „Epar kekar moertie aur naam hai?” ²¹ Tab oelog bolies: „Maahaaraadja ke.” Tab oe bolies: „Maahaaraadja ke de djaun okar hai, aur Parmeswar ke bhie de djaun okar hai.” ²² Tab sabhan ie djabaab soenke bahoet atjambho bhail aur oke sanne tjhorka tjal gail.

*Maut ke baad ke djiewan
(Markas 12:18-27; Loekaas 20:27-40)*

²³ Ohie rodj ekaat Sadoesie Jiesoe ke paas aail. Oesab siekhaawe hai kie koi maut me se na djie oeth sake hai. ²⁴ Oelog aaike Jiesoe se poetjhies kie: „Maastar djie, Mosas bolies hai kie djab ek aadmie mar djaai aur oke larkan na rahie, tab okar bhaai ke tjaahie okar aurat se biaah karke

larkan djalmaawe ke aapan maral bhaai khaatien. ²⁵ Soen. Saat bhaai raha. Pahielskwa biaah karke mar gail biena larkan djalmaawe. Ohie se okar bhaai oe aurat se biaah karies. ²⁶ Aisane doesarkwa aur tiesarkwa satwa talak ose biaah karke begar larkan djalmaawe mar gail. ²⁷ Tab ant me aurat bhie mar gail. ²⁸ Ab hamlog maangiel ajaane kie djie oethe ke dien par aurat kekar rahiega? Oe to saat aadmie ke aurat raha.”

²⁹ Tab oe bolies: „Toelog Parmeswar ke baat aur okar saktie na djaane hai, ohie se toelog khaalie oelta-phoelta sotje hai. ³⁰ Djie oethe ke baad koi na biaah kariega. Manai logan djaise swarag ke parie logan rahiega. Oesab biaah bhie na kare hai. ³¹ Aur djie oethe ke baare me, toelog na parhle hai kie Parmeswar toelogke baap-daada log ke biese me ka bolies hai? Oe bolies kie:

³² ‘Ham Aabraaham, Iesaak aur Jaakob ke Parmeswar baatie’

Oe maral logan ke Parmeswar thoro hai, bakie djienda manai logan ke.”

³³ Tab manai log ie sab gjaan soenke bahoet atjambho bhail.

*Parmeswar ke sab se barka hoekoem
(Markas 12:28-34; Loekaas 10:25-28)*

³⁴ Djab Fariesie log soenies kie Jiesoe Sadoesie log ke moeh band kar deis hai, tab oesab ekattha hoike okar lage aail. ³⁵ Oesab me se ekgo dharam ke kaanoen ke parhal waala maangies oke baat se phasaawe. ³⁶ Oe poetjhies: „Maastar djie, Parmeswar ke kaanoen me sab se barka hoekoem kaun hai?” ³⁷ Tab Jiesoe bolies: „Prabhoe tor Parmeswar hai aur toke tjaahie oke diel bhar

se, tan-man se aur aapan sab boeddhi se prem kare ke. ³⁸ Ie sab se barka aur pahiela hoekoem hai. ³⁹ Doesara hoekoem ohie ke baraabari hai. Toke tjaahie ek doesare ke apane ghat tjaahie ke. ⁴⁰ Parmeswar ke saara kaanoen aur okar sanesian ke sab liekhal baat ie doeji hoekoem ke biese me hai.”

*Kriest Daawied ke aulaad aur okar Prabhoe hai
(Markas 12:35-37; Loekaas 20:41-44)*

⁴¹ Djab Fariesie log ekattha raha tab Jiesoe oelogse poetjhies: ⁴² „Toelog ka sotje hai Kriest ke baare me? Oe kekar aulaad hai?” Tab oelog bolies: „Raadja Daawied ke.” ⁴³ Tab oe bolies: „Attjha. Bakie Daawied Pawietr Aatma ke dwaara kaise oke aapan Prabhoe bolaai sakat raha? Oe to bolies hai:

⁴⁴ ‘Parmeswar hamaar Prabhoe se bolies hai kie:
Aaw hamaar dahiena bagal baith djab lek
ham tor doesman ke tor gor ke nietje na kar
debe.’

⁴⁵ Daawied oke Prabhoe bolaawe hai, tab oe kaise okar aulaad bhie hoi sake hai?’

⁴⁶ Ie baat par koi na djabaab dei paais aur ohie dien se koi ke hiemmat na paral phien se oke adjmaawe ke.

23

*Jiesoe ke baat Israel ke dharam waalan ke biese
me*

(Markas 12:38-40; Loekaas 11:39-52; 20:45-47)

¹ Jiesoe djhoend manai aur aapan tjela log se bolies: ² „Dharam ke parhal waalan aur Fariesie log Mosas ke dardja par baithke Parmeswar ke baat aur okar dharam ke kaanoen siekhaawe hai.

³ Toelog oesabke baat poera taur se soeniehe aur kariehe. Bakie oelogke tjaal-tjalan na apanaihe. Oelog djaun bole hai apane na kare hai. ⁴ Oelog aapan hoekoem aur nem djaise garhoe bodjha baanhke manai log ke kandha par laad dewe hai, bakie oelog koetjh na kare hai manai log ke sahaaita kare ke. ⁵ Oelog aapan har ek kaam khaalie kare hai manai ke dekhaawe khaat. Oelog aapan praatna ke tjamotie khoeb tjakala banaaikе pahiene hai. Aur oesab aapan kapra ke djhalarie auro lamba banaawe hai dekhaawe khaatien kie oesab ketana bhaktie waala hai. ⁶ Oelog partjaar ke ghar me maange hai aage baithe, aur djab oesab kahoe bhodjan kare hai tab maange hai sab se attjha dardja par baithe. ⁷ Aur badjaar me oesabke bahoet attjha lage hai djab sab koi oelogke ‘maastar djie’ bolaawe hai aur oelogke barka maanke poetjhe hai: ‘Aap kaise rahiyo?’ ”

⁸ Oe bhie bolies: „Bakie toelog apane ke ‘maastar’ na bolwaihe. Toelogke khaalie ek Maastar hai, aur toelog sab koi bhaai-bhaai baate. ⁹ Toelog doenia me koi ke aapan baap na banaihe. Toelogke khaalie ek Baap hai, aur oe tor swarag ke Pieta hai. ¹⁰ Apane ke barkwa bhie na bolwaihe. Toelogke khaalie ek Barkwa hai, aur oe Kriest hai.

¹¹ Bakie dje toelog me se sab koi ke naukar ghat rahiega, oe sab se barka rahiega. ¹² Dje apane ke oetja maane hai, oe tjhota karal djaaiga. Aur dje apane ke tjhota kare hai, oe barka karal djaaiga.

Jiesoe kaise dharam ke parhal waalan ke samd-jhaawe hai

13 Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log, dhokhaabaadj logan! Toelog manai log khaatien moeskiel karle baate swarag ke raadj me bhiettar djaai ke. Toelog apane na djaihe, aur dje kausies kare hai, oke toelog mauka na dewe hai hoewa par pahoetje ke.

14 Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log, dhokhaabaadj logan! Toelog wiedhwa log ke paisa aur ghar-or tjalaakie se tjhien lewe hai aur dekhaawe khaat derie talak praatna kare hai. Ehie khaatien toelogke kara sadja mieliega.

15 Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log, dhokhaabaadj logan! Toelog samoendar aur des bhar ghoem dhaare hai ek manai khodje ke oke aapan tjaal par tjalaawe ke. Aur djab oe aisane kare hai tab toelog oke narak ke rasta dekhaawe hai aur oe toelogse doegana kharaab howe hai.

16 Haai dharam ke parhal waalan! Toelogan andha rasta dekhaawe waalan baate! Toelog siekhaawe hai kie djab koi Parmeswar ke mahal ke naam par kasam kha hai, tab ie koetjh na hai. Bakie djab koi oe mahal ke sona ke naam par kasam kha hai, tab oke tjaahie aapan baat poera kare ke. **17** Toelog bhoettjar aur andha baate. Kaun tjiedj auro barka hai, sona kie Parmeswar ke mahal djaun sona ke pawietr kare hai? **18** Aur toelog siekhaawe hai kie djab koi baliedaan djaraawe ke tafra ke naam par kasam kha hai, tab ie koetjh na hai. Bakie dje baliedaan ke naam par kasam kha hai, oke tjaahie aapan baat poera kare ke.

19 Are, andha log! Toelog kaise doesare ke Parmeswar ke rasta dekhaai sakihe? Kaun tjiedj auro barka hai, maral djanaawar, kie baliedaan djaraawe ke tafra djaun oke pawietr kare hai?

20 Dje baliedaan djaraawe ke tafra ke naam par kasam kha hai, oe bchie sab baliedaan ke naam par kasam kha hai. **21** Aur dje Parmeswar ke mahal par kasam kha hai, oe opar aur Parmeswar par kasam kha hai djaun oman rahe hai. **22** Aur dje swarag ke naam leike kasam kha hai, oe Parmeswar ke gaddie par kasam kha hai aur Parmeswar par djaun opar baithal hai.

23 Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log, dhokhaabaadj logan! Toelog aapan martja, lesoen aur djiera ke ek daswa hiessa Parmeswar ke dewe hai, bakie okar kaanoen ke sab se barka baat na maane hai djaise sattjaai se faisala aur daaja kare ke aur bharosaadaar rahe ke. Ek daswa hiessa dewe ke thiek hai, bakie toelogke bchie tjaahie Parmeswar ke hoekoem maane ke. **24** Andha log! Toelog pieje ke paanie me se ekgo tjhota maskieta ke tjhaan lewe hai, bakie ek barka oet ke liel lewe hai.

25 Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log, dhokhaabaadj logan! Toelog djaise bartan baate aur khaalie bahare dhowe hai, bakie bhiettar me toelog tJORIE tjandaalie se bharal baate. **26** Andha Fariesie log, pahiele bhiettar dhow, tab bahare bchie safa hoi djaaiga.

27 Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log, dhokhaabaadj logan! Toelog djaise oeddjar rangal kabar baate. Oe bahare se tjiekkan dekha hai, bakie oman khaalie haddie-goeddie

aur maila-koetjaila hai. ²⁸ Aise toelog sattja aur be-kasoerie log ghat dekha hai, bakie sattje me toelog dhokhaabaadj baate aur toelog Parmeswar ke kaanoen tanko na maane hai.

²⁹ Haai dharam ke parhal waalan aur Fariesie log, dhokhaabaadj logan! Toelog Parmeswar ke sanesian khaatien barhia kabar banaawe hai aur bhala manai ke mare ke baad ieddjat kare khaatien tjienha sadjaawe hai. ³⁰ Aur toelog bole hai kie: ‘Hamlogke baap-daada log Parmeswar ke sanesian ke maar dhaaries hai. Bakie djab hamlog oe tem me djietie, tab hamlog aisan kharaabie kabhie na kartie.’ ³¹ Ie rakam se toelog apane gawaahie dewe hai kie toelog djaanmarwa ke aulaad baate. ³² Toelog aapan baap-daada log ke boeraai poera kar de!

³³ Are, saap aur saap ke battjan! Toelog kaise narak ke sadja se batj sakihe? ³⁴ Dekh, ham toelogke paas sanesian ke aur boeddhiemaan log ke aur dharam ke parhal waalan ke pathaaila. Toelog oesab me se koi ke maar dhariehe, koetjh log ke kroes par thokwaai deihe, koi koi ke partjaar ke ghar me pietwaihe aur doesar log ke sataihe kie oesabke ie sahar se oe sahar talak bhaage ke parie. ³⁵ Ohie se ant me toelog sadja katiehe sab be-kasoerie log ke djaan lewe khaatien. Ie boeraai dhartie par soeroe bhail djab Aabal bienia kasoer ke maar dhaaral gail. Tab toelogke baap-daada log auro djaada be-kasoerie log ke maar dhaaries. Aur ant me oelog Berekja ke beta Sakaaria ke Parmeswar ke mahal aur baliedaan djaraawe ke tafra ke bietj me bhie bienia kasoer ke maar dhaaries. ³⁶ Ham toelogse satj boliela kie

iesabke sadja toelogke oeppar pariega.”

*Jiesoe ke pjaar Jeroesaalem ke manai log khaatiens
(Loekaas 13:34-35)*

³⁷ Jiesoe bhie bolies: „He Jeroesaalem ke manai log! Toelog hardam Parmeswar ke sanesian ke maar dhaare hai. Aur toelog patthar bieg biegke maar dhaare hai dje ke oe toelogke paas pathaais hai. Ham kai dafe manglie toelogke aapan paas batore djaise ek moergie aapan battja ke aapan pakhna ke nietje bator lewe hai! Bakie toelog na maangat rahiele. ³⁸ Parmeswar ke mahal ke dekh. Ab oe oke tjhori deis hai. ³⁹ Aur ham toelogse bataaila kie ab se toelog hamme na dekhiehe jab talak toelog boliehe kie: ‘Oe soekhie hai aur Prabhoe ke naam se aawe hai!’ ”

24

*Aane waala doekh
(Markas 13:1, 23; Loekaas 21:5, 24)*

¹ Tab Jiesoe Parmeswar ke mahal ke angana me se niekar gail. Aur okar tjela log okar paas aaike dekhaais kie mahal ketana barka aur soendar hai. ² Bakie oe bolies kie: „Ka, ie toelogke attjha lage hai? Ham toelogse satj boliela kie ie sab naas hoi djaaiga aur har ek ieta toeraai djaaiga.”

³ Tab djab oe Djaitoen pahaar par gail aur hoewa par baithal, tab khaalie okar tjela log okar paas aail aur poetjhies: „Toe hamlogse bataai sake hai kie ie sab kab hoiga? Aur djab toe lautke aihe tab hamlog kaun tjienha dekhab, aur kab ie djoeg ke ant hoiga?” ⁴ Tab oe bolies: „Batjaaike rahiehe kie toelogke koi na bhatkaawe. ⁵ Dher djhoettha

log hamaar naam leike aaiga aur boliega: ‘Ham Kriest baatie.’ Aise bolke oesab dher manai log ke bhatkaaiga. ⁶ Toelog soeniehe kaise hia hoewa ek djaatие doesar djaatие se laraai kare hai aur kie auro laraai hoiga. Toelog na ghabaraihe. Ie sab howe ke tjaahie. Bakie djoeg ke ant abbe na hai. ⁷ Ek djaatие doesar djaatие se laraai kariega aur ek raadj doesar raadj se bhie. Aur hia hoewa manai log khaai biена aur bhoeidol se mar djaaiga. ⁸ Ie sab tjiedj se aane waala doekh soeroe hoiga.

⁹ Ekare baad manai logan toelogke sataaiga aur maar dhaariega. Aur hamaar naam me bieswaas kare ke kaaran sab djaatие logan toelogke djariega. ¹⁰ Tab dher manai log aapan bieswaas tjhori deiga. Aur oesab djaran ke maare ek doesare ke pakarwaai deiga. ¹¹ Aur dher doesar log djhoetthe ke Parmeswar ke sanesia banke aur dher manai log ke bhatkaai deiga. ¹² Aur dher manai log kaanoen ke toerat djaaiga, ohie se oesabke pjaar kamtie howat djaaiga. ¹³ Bakie dje ant talak hiemmat baanhke hamare me bieswaas karte rahiega, oe batj djaaiga. ¹⁴ Aur pahiele khoes khabar Parmeswar ke raadj ke biese me doenia bhar me soenaawal djaaiga. Aise har ek djaat ke mata miel djaaiga, tab djoeg ke ant aai djaaiga.

Jiesoe ke aane se pahiele doekh ke samai

¹⁵ Parmeswar ke sanesia Daaniejel bol tjoekal raha kie ek ghienna naas kare waala tjiedj Jeroesaalem ke pawietr djagaha me thara karal djaaiga. Tab oe djagaha ekdam se naas karal djaaiga. Dje ie baat parhiega, oke tjaahie epar dhiaan lagaawe ke. ¹⁶ Djab toelog ie tjiedj howat dekhiehe tab dje

Joedea diehaat me rahiega, oke tjaahie pahaar par bhaag djaai ke. ¹⁷ Aur dje bahare baithal rahiega, oke na tjaahie ghar me bhiettar djaaike aapan tjiedj batore ke. ¹⁸ Aur dje khete me rahiega, oke na tjaahie ghare djaaike kapra lewe ke. ¹⁹ Haai oe tem ke aurat djaun ke larka hoiga aur dje aapan larka ke doedh piaawe hai. ²⁰ Praatna kar kie toelogke thandha ke tem me kie to ek sabat ke dien par na bhaage ke parie. ²¹ Oe samai par iensaan ke etana kathien doekh aur moesiebat oethaawe ke pariega djaun doenia par aadj talak kabhie na bhail hai aur kabhie na hoiga. ²² Bakie Parmeswar oe doekh ke samai tjota kariega nahie to sab koi naas hoi djaaiiga. Oe aise kariega aapan tjoenal waalan khaatien.

²³ Djab koi toelogse boliega kie: ‘Dekh, oe manai Kriest hai,’ kie to: ‘Kriest hia hai,’ tab toelog ie baat na bieswaas kariehe. ²⁴ Koetjh manai log aaike djhoethe ke boliega kie oelog Kriest kie to ek Parmeswar ke sanesia hai. Oesab barka aur atjambho kaam kariega. Aur djab hoi sakat, tab oesab Parmeswar ke tjoenal waalan ke bhie bahakaai lewat. ²⁵ Soen, ham toelogse ie sab baat aage se bataai deilie, ohie se batjaaike rahiehe. ²⁶ Djab oe samai me koi bolie kie: ‘Kriest hoewa maidaan me hai,’ tab na djaihe dekhe. Aur djab koi bolie kie: ‘Oe bhiettar kamra me loekaail hai,’ tab ie baat bhie na bieswaas kariehe. ²⁷ Djaise biedjalie dhartie ke ie kait se oe kait dekha hai, oisahie hoiga djab iensaan ke Beta lautke aaiga. ²⁸ Djaaha lahaas hai, hoewa par giedh bhie ekattha howe hai.

Jiesoe ke lautana

29 Ie moesiebat aur doekh ke baad toerant soroedj andhiaar hoi djaaga aur tjaan andjor na deiga. Tarai nietje gieriega aur aasmaan ke saktie hieliega. **30** Tab aasmaan me iensaan ke Beta ke tjienha dekhaaiga. Tab doenia bhar ke djaatie log piet-pietke roiga. Aur sab koi iensaan ke Beta ke baadar par aawat dekhiega bahoet saktie aur bara mahiemma ke saath. **31** Aur oe aapan parie log ke doenia bhar me pathaaiga. Oesab djor se toerahie badjaaiga aur tjaaro or okar tjoenal waalan ke batoriega.

32 Adjier ke per dekhke koetjh siekh. Djab toelog dekhiehe kie oe naawa patta dewe hai, tab toelog djaan dja hai kie garam ke tem aawe hai. **33** Aisane ie sab tjiedj dekhke toelogke tjaahie djaane ke kie hamaar lautana nagietj aai gail hai. **34** Aur ham toelogse satj boliela kie djaun manai logan ie sab dekhiega, oelog na mariega djab talak ie sab baat na poera hoiga. **35** Swarag aur dhartie miet djaiga, bakie hamaar baat kabhie na mietiega.

Tajaar rahiehe

(*Markas 13:32-37; Loekaas 17:26-30; 12:41-46*)

36 Kaun dien aur ghanta ie sab tjiedj poera hoiga koi na djaane hai. Swarag ke parie logan na djaane hai aur tjaahae ham Parmeswar ke Beta baatie, ham bhie na djaaniela. Khaalie Pieta Parmeswar djaane hai. **37** Djaise Noah ke tem me bhail raha, oisane hoiga djab iensaan ke Beta lautke aaiga. **38** Doenia doebe se pahiele djab talak Noah djahaadj me na gail manai logan khaat piejat raha aur biaah karat raha. **39** Oesabke koetjh andaadj na mielal. Ohie se oesab paanie

me doebal. Aur djab iensaan ke Beta lautke aaiga tab aisane hoiga. ⁴⁰ Oe tem par doeijane sanghe khet me rahiega, tab ekgo ledjaawal djaaiiga aur ekwa tjhori dewal djaaiiga. ⁴¹ Aur doeijaurat djaata se perat rahiega, tab ekgo ledjaawal djaaiiga, bakie ekwa tjoet djaaiiga. ⁴² Toelog na djaane hai kaun dien toelogke Prabhoe aaiga. Ohie se toelogke tjaahie tajaar rahe ke.

⁴³ Toelog samdjhe hai kie djab ek ghar ke maaliek djaanat kie tjer kai badje aaiga, tab oe djaagke aapan ghar ke rakhwaala karat aur tjerie na hoi paawat. ⁴⁴ Aisane iensaan ke Beta bhie aaiga djab koi na sotjie. Ohie se toelogke tjaahie tajaar rahe ke.

⁴⁵ Oe tem me dekhaaiiga kekar oeppar bharosa kar sake hai, aur ke djaise ek bharosaadaar aur samadjhdaar goelaam rahiega djaun ke maaliek doesar naukar log ke barkwa banaais raha oesabke tem par khaaiik dewe khaatien. ⁴⁶ Tab djab maaliek aaike oke kaam karat dekhiega, tab goelaam soekhie rahiega. ⁴⁷ Aur ham toelogse satj boliela kie maaliek aapan sab dhan-daulat okar haath me saup dei. ⁴⁸ Bakie maan le kie goelaam kharaab aadmie hai. Tab oe aapan man me sotje hai: ⁴⁹ ‘Hamaar maaliek abbe na lautke aai.’ Tab oe soeroe karie doesarkwan ke sataawe ke aur piejekkar ke saath khaai pieje ke. ⁵⁰ Tab atjakke me okar maaliek laut aai djaai. ⁵¹ Bas maaliek oke khoeb marwaaikae oe djagaha me khader deiga djaaha dhokhaabaadj log ke djaai ke parie. Hoewa par oe daat pieske roiga.

25

Samadjhdaar aur bhoettjar larkie ke kaahaanie

¹ Oe tem me swarag ke raadj dekhaaiga djaise das larkie djaun aapan aapan tjieraag leike gail doelaha se aadha rasta par bhet kare. ² Oman se paatjgo bhoettjar raha aur paatjgo samadjhdaar raha. ³ Bhoettjar larkie log tjieraag tel se bharke legail, bakie aur besie na leis. ⁴ Bakie samadjhdaar waalan tjieraag bharke aur ek bartan me bchie koetjh tel leis.

⁵ Doelaha ke agorat derie howe lagal, tab sabhan ke onghaai lagal aur sab soet gail. ⁶ Tab bietj raat me aawaadj soenaail kie: ‘Dekh! Doelaha aawe hai! Dja ose bhet kar!’ ⁷ Tab sab larkie oethke aapan aapan tjieraag ke samhaare lagal. ⁸ Tab bhoettjar larkie log samadjhdaar waalan se bolies kie: ‘Aapan tel me se hamahoelogke de. Hamlogke tjieraag boete hai.’ ⁹ Bakie oesab bolies: ‘Na, tab hamlogke na atiega. Bestar toelog doekaan me djaaike kien le.’ ¹⁰ Tab djab oesab tel gail kiene tab etane me doelaha aai gail. Aur dje dje tajaar raha, oelog okar saath nauta ke ghar me gail, aur kamaarie band hoi gail.

¹¹ Koetjh der me bhoettjar larkie log bchie phoetjal aur bolaais: ‘Bhaai! He bhaai djie! Hamlogke khaat khol deihe!’ ¹² Bakie doelaha bolies: ‘Ham satj boliela kie ham toelogke na tjienhiela.’ ”

¹³ Aur Jiesoe bolies kie: „Toelog na djaane hai kie ham kaun dien kie to raat ke lautke aabe. Ohie se tajaar rahoe.

*Tien naukar ke kaahaanie
(Loekaas 19:11-27)*

¹⁴ Parmeswar ke raadj bhie hai djaise ek aadmie djaun doesar des djaai se pahiele aapan goelaam log ke bolaaike aapan dhan saup deis. ¹⁵ Ekgo ke oe paatj hadjaar mohar deis, doesarkwa ke doeihadjaar aur tiesara ke ek hadjaar. Djetana oesab samhaar paawat, otane deike oe doesar des tjalgail.

¹⁶ Djaun ke paatj hadjaar mohar mielal raha, oe toerant paisa leike opar doegana kamaai leis.

¹⁷ Djaun ke doeigo mielal raha, ohoe djaaike aisane doegana kamaais. ¹⁸ Bakie djaun ke ek mohar mielal raha, oe djaaike djamien khodke aapan maalieke paisa loekwa deis.

¹⁹ Tab dher dien baad oelogke maalieke lautke aail aur iesabse lekha lewe lagal. ²⁰ Aur oe naukar djaun paatj hadjaar mohar paais raha, oe aaike auro paatj hadjaar liaail aur bolies: ‘Bhaai djie, toe hamme paatj hadjaar mohar sauple rahiele. Dekh, ham ose doegana kamailie hai.’ ²¹ Tab maalieke bolies: ‘Toe bahoet barhia karle. Toe ek attjha aur iemaandaar goelaam baate. Thora par toe bharosaadaar rahiele, ohie se ham tor oeppar dher saupab. Aaw hamaar hia nauta kar.’

²² Tab djaun ke doeihadjaar mohar mielal raha, oe aaike bolies: ‘Bhaai djie, toe hamme doeihadjaar mohar sauple rahiele. Dekh, ham ose doegana kamailie hai.’ ²³ Tab maalieke bolies: ‘Toe bahoet barhia karle. Toe ek attjha aur iemaandaar goelaam baate. Thora par toe bharosaadaar rahiele, ohie se ham tor oeppar dher saupab. Toe bhie aaw nauta kare.’

²⁴ Ab djaun ek hadjaar mohar paais raha, oe bhie aail aur bolies: ‘Bhaai djie, ham djaaniela kie toe daajaaloe na baate. Toe kaate hai djaaha toe na boile hai aur toe batore hai djaaha par toe na tjhietle hai. ²⁵ Ovie se ham dar ke maare djaaike tor paisa djamien me gaar deilie. Le aapan paisa.’ ²⁶ Tab maaliek bolies: ‘Toe kharaab aur leskatta baate! Toe djaanat rahiele kie ham kaatiela djaaha par ham na boilie hai, aur batoriela djaaha par ham na tjhietlie hai. ²⁷ Tab toke tjaahat raha hamaar paisa kardja dewe waala ke paas ledjaai ke. Tab ham aaike aapan paisa aur okar biaadj niekaar leitie.’

²⁸ Oe aapan doesar naukar log se bolies: ‘Okar paisa tjhien le aur oe aadmie ke dei de djaun ke das hadjaar mohar hai. ²⁹ Dje ke koetjh hai aur thiek se kaam me laawe hai, oke tjhappar phaarke rahie. Bakie dje aapan mielal tjedj se koetjh na kare hai, ose ohoe tjhienaaai djaaiga djaun okar hai. ³⁰ Aur ie be-kaamiel goelaam ke bahare andhiaar me kar de. Hoewa par oe daat pieske khaalie roiga.’

Iensaan ke Beta ke faisala

³¹ Djab iensaan ke Beta aapan mahiemma me aapan parie log ke saath aaiga, tab oe aapan raadja ke gaddie par baithiega. ³² Aur doenia ke djaatie okare aage ekattha karal djaaiga. Tab djaise ek tjaraawe waala bhera aur khasie alag alag kare hai, oisane iensaan ke Beta sab djaatie se kariega. ³³ Oe bhera log ke aapan dahiena bagal kariega aur khasie log ke aapan baawa bagal.

³⁴ Tab oe dahiena kait waalan se boliega: ‘Hamaar Pieta toelogke aasier-baat deis hai. Aaw hamaar saath okar raadj me bhaag le. Ie to doenia ke soeroe se toelogke khaatien tajaar karal gail hai. ³⁵ Djab ham bhoekhaail rahieli tab toelog hamme khaaik deile. Ham piaasal rahieli aur toelog hamme piaile. Ham ek pardesie rahieli aur toelog hamme thiekaana deile rahiele. ³⁶ Ek dien hamke kapra na raha, tab toelog hamme kapra deile. Ham bemaar rahieli aur toelog hamme aile dekhe. Ham djahal me rahieli aur toelog hamaar paas aile.’ ³⁷ Tab attjha waalan poetjhiega: ‘Prabhoe djie, hamlog toke kab bhoekhaail dekhlie aur khaaik deilie, kie to piaasal dekhlie aur piaile? ³⁸ Hamlog kab toke ek pardesie ghat dekhlie aur thiekaana deilie, kie to be-kapra ke aur toke kapra pahienailie? ³⁹ Hamlog toke kab bemaar kie to djahal me dekhlie aur tore paas ailie?’ ⁴⁰ Tab oe boliega: ‘Ham toelogse satj boliela kie aise toelog hamaar tjaache djaun sab se tjhota bhaai ke khaat karle hai, toe hamaar khaat karle hai.’

⁴¹ Aur kharaab waalan se oe boliega: ‘Hamaar lage se tjal dja. Toelog saraapal gaile baate. Dja aagie me djaun kabbie na boetiega aur saitaan aur okar parie log ke khaat tajaar karal gail hai. ⁴² Ham bhoekhaail rahieli bakie toelog hamme khaaik na deile. Aur ham piaasal rahieli bakie toelog hamme na piaile. ⁴³ Ham ek pardesie rahieli bakie toelog hamme thiekaana na deile. Ham be-kapra ke rahieli bakie toelog hamme kapra na pahienailie. Ham bemaar aur djahal me rahieli bakie toelog hamme na aile dekhe.’ ⁴⁴ Tab

ohoelog poetjhiega: ‘Prabhoe djie, hamlog toke kab bhoekhaail kie to piaasal, ek pardesie ghat, be-kapra ke, bemaar, kie to djahal me dekhlie aur tor sewa na karlie?’ ⁴⁵ Tab oe oelogke djabaab deiga kie: ‘Ham toelogse satj boliela kie djab toelog hamaar sab se nietja waala bhaai-bahien ke sewa na karle, tab toelog hamaar khaat bhie na karle hai.’

⁴⁶ Aur ielog sada ke lieje sadja paaiga. Bakie attjha waalan hardam khaatien Parmeswar ke saath djaai rahe.”

*Tjautha baat Jiesoe ke maut ke biese me
(Markas 14:1-2; Loekaas 22:1-2; Johaanas 11:45-53)*

26

¹ Djab Jiesoe ie sab baat bol tjoekal raha tab aapan tjela log se bolies kie: ² „Toelog djaane hai kie doei rodj baad Paasan ke tiewhaar hai. Tab ienzaan ke Beta saup dewal djaaiga kroes par maar dhaare khaatien.”

³ Etane me barka agwan aur Israel ke barkwan sab se barka agwa Kaajaafas ke mahal me ekattha bhail. ⁴ Oesab baat-tjiet karat raha kaise Jiesoe ke tjalaakie se pakarwaaike maar dhaare ke. ⁵ Oelog bolies: „Bakie hamlog oke tiewhaar me na maar dharwaawe k'hoi, nahie to sahar me haltjal-matj djaaiga.”

*Mahake waala tel
(Markas 14:3-9; Johaanas 12:1-8)*

⁶ Djab Jiesoe Betaania gaaw me raha tab oe ek aadmie ke ghare gail djaun korhie ke bemaarie se attjha hoi gail raha. Oe aadmie ke naam Siemon

raha. ⁷ Tab bhodjan karte me ek aurat aaike ek alabastar ke botal bahoet mahanga mahake waala tel leike aur sab tel Jiesoe ke moerie par oedjhiel deis. ⁸ Tab tjela log ie dekhke bahoet goessaaike poetjhies: „Aisan naksaanie se kaun bhalaai hai? ⁹ Ie mahakauwa mahanga me betijke garieb logan ke dewal djaai sakat.” ¹⁰ Bakie Jiesoe ie soenke bolies: „Toelog ekare oeppar kaahe ke bhoen-bhoena hai? Oe hamaar khaat ek bahoet barhia kaam karies hai. ¹¹ Garieb logan hardam toelogke paas rahiega, bakie ham toelogke paas sada na rahab. ¹² Ie aurat mahake waala tel hamaar oeppar oedjhielke hamaar dehie mattie dewe khaatien tajaar kar deis hai. ¹³ Ham toelogse satj boliela kie djab doenia ke tjaaro or ie khoes khabar partjaar karal djaaiga, tab ie aurat ke baare me bifie bataawal djaaiga kie oe kaun bhala kaam karies hai.”

¹⁴ Tab baara tjela log me se ekgo oethke tjal gail barka agwan ke paas. Okar naam Joedaas Eksaariot raha. ¹⁵ Oe hoewa par djaaike bolies: „Djab ham Jiesoe ke toelogke haath me saup debe, tab toelog hamme ka deihe?” Tab oelog oke ties tjaanie ke paisa deis. ¹⁶ Oe tem se oe mauka khodje lagal oke oesabke haath me saup dewe ke.

Paasan ke bhodjan ke tajaarie

¹⁷ Biena-khatta-piesaan-ke-bret ke tiewhaar se ek rodj pahiele tjela log Jiesoe ke paas aaike poetjhies: „Hamlog tor khaatien Paasan ke bhodjan kaaha tajaar karie?” ¹⁸ Tab oe bolies: „Sahar me dja aisan-aisan manai ke paas aur ose bol de: ‘Maastar bolies hai kie: Hamaar tem aai gail hai. Ham tor hia aapan tjela log ke saath Paasan ke

tiewhaar manaabe.’ ” ¹⁹ Djaise Jiesoe hoekoem deis raha oisane tjela log djaaike tiewhaar ke bhodjan tajaar karies.

Joedaas

(*Markas 14:17-21; Loekaas 22:21-23; Johaanas 13:21-27*)

²⁰ Djab raat bhail tab Jiesoe aapan baara tjela log ke saath bhodjan karat raha. ²¹ Khaite me oe bolies: „Ham satj boliela kie toelog me se ekgo hamke tjoegalie kar deiga.” ²² Tab sabhan bahoet oedaas hoike har ek poetjhe lagal kie: „Maastrar dje, ham to na baatie?” ²³ Tab oe bolies kie: „Ek manai djaun aapan bret hamaar saath ie kobba me bore hai, ohie hamke tjoegalie kariega. ²⁴ Iensaan ke Beta mariega djaise okar baare me Parmeswar ke poestak me liekhal hai. Bakie haai oe aadmie ke dje oke pakarwaaiga. Oe manai khaat bestar rahat kie oe kabhie na paida howat.” ²⁵ Tab Joedaas djaun Jiesoe ke tjoegalie karat, oe poetjhies: „Maastrar dje, toe hamme to na bolle hai?” Tab oe bolies: „Toe apane bolle hai.”

Paasan ke bhodjan

(*Markas 14:22-25; Loekaas 22:14-20; 1 Korente 11:23-25*)

²⁶ Tab khaite me Jiesoe ek bret leike Parmeswar se praatna karke oke dhanbaad deis. Tab oe bret toekkara toekkara toerke tjela log ke deis aur bolies: „Le, khaai le, ie hamaar dehie hai.” ²⁷ Aisane oe ek gielaas wien leike Parmeswar ke dhanbaad deike tjela log ke deis aur bolies: „Sab koi eman se pie le. ²⁸ Ie hamaar khoen hai. Paap

ke tjhama dewe khaatien hamaar khoen bahiega, aur aise Parmeswar ke waada poera hoiga.
29 Soen, ab se ham tanko wien na piebe djab talak ham aapan Pieta ke raadj me toelogke sanghe naawa wien piebe.”

30 Tab sabhan Parmeswar ke aadar kare khaat Paasan ke gaana gaais, tab hoewa se Djaitoen pahaar lage tjal gail.

*Petas djhoeth boliega
 (Markas 14:26-31; Loekaas 22:31-34; Johaanas 13:36-38)*

31 Djaite me Jiesoe aapan tjela log se bolies: „Parmeswar ke poestak me liekhal hai kie: ‘Ham bhera tjaraawe waala ke maarab aur sab bhera tjaaro or bhaag djaaiiga.’ Ohie se ham djaaniela kie aadj raat ke toelog sab koi hamme tjhorke bhaag djaile. **32** Bakie djab ham dje oethaawal djaab, tab ham toelogse pahiele Gaalielea ke diehaat me tjal djaabe. Hoewa par hamlogke phier se bhet hoiga.” **33** Tab Petras bolies: „Tjaahe sab koi toke tjhorke bhaag djaai, ham kabhie na bhaagab.” **34** Bakie oe bolies: „Ham djaaniela kie ehie raat ke moerga ke bole se pahiele toe tien dafe djhoeth boliehe kie toe hamme na djaane hai.” **35** Tab Petras bolies: „Tjaahe hamke tor saath mare ke parie, tabbo ham kabhie na bolab kie: ‘Ham oke na djaaniela.’ ” Aisane ekwan bhie bolat raha.

*Jiesoe ke praatna Getsemaane me
 (Markas 14:32-42; Loekaas 22:39-46; Johaanas 18:1-2)*

³⁶ Tab Jiesoe aapan tjela log ke saath ek Getsemaane naam ke djagaha gail. Hoewa par oe bolies: „Toelog hia par baith. Ham thora doer par djaaila praatna kare.” ³⁷ Oe Petras aur Sebedeas ke doeit betwan ke legail. Oe tem par oke oedaasie tjhaai leis aur oe ghabaraai lagal. ³⁸ Tab oelogse bolies: „Hamme bahoet dar lage hai. Toelog hia par hamaar saath djagte raho.” ³⁹ Tab oe thora aage djaaike moeh ke bhale djamien par gierke praatna kare lagal aur bolies: „He Pieta djie, djab hoi sakie tab ie doekh hamse hataai de. Tabbo na hamaar hiettjha bakie aapke hiettjha poera howe.” ⁴⁰ Tab oe gail aapan tieno tjela ke paas aur oelogke soetal paais. Tab oe Petras se bolies: „Toelog hamaar saath ek ghanta na djaag sake hai?” ⁴¹ Djaag aur praatna kar, nahie to toelog bahakaawal dhaihe. Aatma tajaar hai bakie dehie latjaar hai.”

⁴² Tab oe doesara dafe djaaike praatna karke bolies kie: „He Pieta djie, djab ie doekh na hat sakie tab aise howe djaise aapke attjha lage hai.” ⁴³ Tab oe phien se lautke aail aapan tien tjela log ke paas aur oesabke phien soetal paais. Oesabke bahoet onghaai lagal raha.

⁴⁴ Tab oesabke tjhorkie oe tiesara dafe gail praatna kare aur ohie sab baat bolies. ⁴⁵ Tab ant me oe laut aail aur bolies: „Attjha, ab toelog soet aur soestaa sake hai. Dekh, ab tem aai gail hai kie kharaab log iensaan ke Beta ke pakariega. ⁴⁶ Oeth, aaw tjalie. Dekh, tjoegalie kare waala aawe hai.”

*Jiesoe kaise pakaraail
(Markas 14:43-50; Loekaas 22:47-53; Johaanas*

18:3-11)

⁴⁷ Abbe oe batiaite raha tab Joedaas aai gail djaun baara tjela me ke raha. Aur okar saath ek djhoend mardaana aail talwaar aur danda leike. Oesabke barka agwan aur dharam ke barkwan pathaais raha. ⁴⁸ Joedaas oe djhoend se bolies raha kie: „Dje ke ham gale lagaab, ohie Jiesoe hai. Ohieke toelog pakariehe.” ⁴⁹ Tab oe toerant Jiesoe ke lage gail aur bolies: „Maastar djie, toe kaise baate?” Aur aapan gale lagaais. ⁵⁰ Bakie Jiesoe bolies: „Bhaija, toe ka kare aile hai?” Tab sabhan aage barhke oke pakar leis. ⁵¹ Ohie laage ek Jiesoe ke tjela aapan talwaar niekaaries aur sab se barka agwa ke goelaam ke kaan kaatke niekaar deis. ⁵² Tab Jiesoe bolies: „Aapan talwaar okar djagaha par dhar de. Dje talwaar kaam me laaiga, oe talwaar dwaara mariega. ⁵³ Ka, toe sotje hai kie ham aapan Baap se sahaaita na maang sakiela? Djab ham ose poetjhtie tab oe djoerte hamaar khaat baara laakh se djaada parie log pathaai dewat. ⁵⁴ Tab Parmeswar ke liekhal baat kaise poera hoi?”

⁵⁵ Aur oe djhoend se bolies kie: „Toelog talwaar aur laathie leike aile hai hamme djaise daakoe pakare. Rodj-nieth ham Parmeswar ke mahal ke angana me siekhaawat rahieli, tabbo toelog hamme na pakarle. ⁵⁶ Bakie ie sab howe ke tjaahie djeme Parmeswar ke sanesian ke liekhal baat poera howe.”

Tab sab tjela Jiesoe ke akele tjhorka bhaag gail.

*Jiesoe barkwan ke sabha me
(Markas 14:53-65; Loekaas 22:54-55, 63-71; Johaanas 18:13-14, 19-24)*

⁵⁷ Djaun log Jiesoe ke pakaries raha, oesab oke Kaajaafas ke ghare legail. Oe sab se barka agwa raha. Hoewa par dharam ke parhal waalan aur doesar barkwan ekattha bhail raha. ⁵⁸ Aur Petras doerie se Jiesoe ke pietjhe pietjhe gail sab se barka agwa ke angana me. Tab oe hoewa djaaike naukar log ke bietj me baithal dekhe khaatien kaise sab bietiega.

⁵⁹ Tab barka agwan aur sabha bhar kausies karies doeい aadmie paawe ke djaun Jiesoe ke baare me ekahie djhoeth gawaahie dewat. Aise oelog oke marwaai sakat. ⁶⁰ Bakie tjaaher djhoettha gawaahia raha, tabbo oesabhan aisan doeい manai na paaais. ⁶¹ Tab ant me doeい djane aail. Oesab bolies kie: „Ie aadmie bolies raha: ‘Ham Parmeswar ke mahal ke toerke tien rodj me phien se bana debe.’” ⁶² Tab sab se barka agwa oethke Jiesoe se poetjhies kie: „Toe soene hai iesab tore biese me kaun baat bole hai? Toe djabaab na deihe?” ⁶³ Bakie oe koetjh na bolies. Tab sab se barka agwa bolies: „Toe hamlogke djienda Parmeswar ke aage bata de kie toe Kriest, jaane Parmeswar ke Beta baate kie na.” ⁶⁴ Tab Jiesoe bolies: „Toe to apane bol deile. Aur ham toelogse boliela kie ab se toelog iensaan ke Beta maahaan waala Parmeswar ke dahiena bagal baithal aur baadar par aawat dekhiehe.” ⁶⁵ Tab sab se barka agwa ie baat soenke goessa ke maare aapan kapra tjier-phaar deis aur djor se bolies: „Ab kaun gawaahie ke djaroerie hai? Toelog soenle hai kie

oe kaise Parmeswar ke bedjatie karies. ⁶⁶ Toelog ka bole hai?” Tab oesabhan bolies: „Ie to maut ke laaik hai!”

⁶⁷ Tab oelog Jiesoe ke moeh par thoek deis aur oke maare lagal. ⁶⁸ Koetjh log okar moeh par maaries aur bolies: „Ab bata de toke ke maaries hai aur dekhaaw kie toe Kriest baate.”

Petas ke djhoeth

(Markas 14:66-72; Loekaas 22:54-62; Johaanas 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Petras angana me baithal raha. Tab okar paas ek goelaam aurat aaike bolies: „Tohoe to Jiesoe Gaalielea Waala ke saath rahiele.” ⁷⁰ Bakie oe bolies: „Na, ham na djaaniela kie toe ka bole hai.” Aur sab koi soenies kie oe ka bolies.

⁷¹ Tab oe dwaar ke alang se djaai lagal. Bakie hoewa par ek doesar goelaam aurat oke dekhies aur sab aas-paas ke manai log se bol deis: „Ie Jiesoe Naasaaret Waala ke sanghe raha.” ⁷² Tab oe phien se bolies: „Ham kasam khaaila kie ham oke na djaaniela.”

⁷³ Thore der me koetjh log djaun hoewa raha, oesab Petras ke paas djaaike bolies: „Toe sattje ke okar tjela me ke baate. Tor bolie toke pakarwaai deis.” ⁷⁴ Tab oe apane ke saraape lagal aur kasam khaaike bolies kie: „Oe adamia ke ham na djaaniela.”

⁷⁵ Tab ohie laage ek moerga bole lagal. Tab Petras ke jaad bhail kie Jiesoe bolies raha: „Ham djaaniela kie moerga bole se pahiele toe tien dafe boliehe kie toe hamke na djaane hai.” Tab oe bahare djaaike khoeb rowe lagal.

27

Jiesoe Pielaatas ke paas

(Markas 15:1; Loekaas 23:1; Johaanas 18:28)

¹ Sabere sabere sab barka agwan aur djanta ke barkwan Jiesoe ke baare me sellaah karies kie oke tjaahie maar dhaare ke. ² Tab sabhan oke banhwaaike ledjaaike Pielaatas ke haath me saup deis. Pielaatas Roma ke maahaaraadja ke laat raha.

Joedaas ke maut

(Pathaawal Waalan 1:18-19)

³ Tab Joedaas djaun Jiesoe ke tjoegalie karies raha, jab oe dekhies kie Jiesoe maut ke sadja paais hai tab oe pastaai lagal. Aur oe ties tjaanie ke paisa ke barka agwan aur doesar barkwan ke gail lautaare. ⁴ Oe bolies: „Ham paap karlie. Ham ek be-kasoerie ke tjoegalie karlie hai.” Tab oesab bolies: „Ose hamlogse koetjh kaam na hai. Toe apane djaan.”

⁵ Tab Joedaas tjaanie ke paisa Parmeswar ke mahal ke angana me phek deis aur djaaike phaasie laga leis. ⁶ Tab barka agwa log paiswa ke batories aur bolies: „Ie khoen ke paisa hai. Ie hamlog Parmeswar ke daan na dei sakiela.”

⁷ Aur oesab sellaah karke oe paisa se ek pandohie ke djamien kienies pardesie log ke mattie dewe khaatien. ⁸ Ohie se aadj talak oe djamien „khoen ke djamien” bolaawal dja hai. ⁹ Ie rakam Parmeswar ke sanesia Jeremia ke baat poera bhail. Oe dher dien pahiele bolies raha kie:

„Oesab ties tjaanie ke paisa leis, djetana Israel log oke taharaais,

¹⁰ aur ese pandohie ke djamien kienies. Aisane Prabhoe hamse bolies raha.”

Jiesoe Pielaatas ke aage

(*Markas 15:2-15; Loekaas 23:2-7, 13-25; Johaanas 18:29-19:1, 4-16*)

¹¹ Tab oesab Jiesoe ke leike laat ke aage legal. Tab laat ose poetjhies: „Toe Israel logan ke Raadja baate?” Tab oe bolies: „Toe apane bolle hai.” ¹² Tab baska agwan aur djaatje ke barkwan oke kasoer dewe lagal, bakie oe ekko djabaab na deis. ¹³ Tab laat bolies: „Toe na soene hai kie iesab tore biese me ka bole hai?” ¹⁴ Bakie oe koetjh na bolies. Tab laat bahoet atjambho bhail.

¹⁵ Har Paasan ke tiewhaar par laat ek djahalia ke tjhorat raha dje ke djanta maangat raha. ¹⁶ Oe samai hoewa ek bahoet kharaab aadmie djahal me raha. Okar naam Baaraabaas raha. ¹⁷ Hoewa dher manai djoetal raha, ohie se laat sabhan se poetjhies kie: „Toelog kaun waala ke maange hai kie ham tjhorie? Baaraabaas ke kie Jiesoe ke, djaun Kriest bolaawal dja hai?” ¹⁸ Oe djaanat raha kie Israel ke barkwan Jiesoe ke djaran ke maare pakarwaai deis raha.

¹⁹ Ohie same par djab laat faisala karat raha, tab okar aurat okar paas ek sanesa pathaais. Oe bolies kie: „Ie be-kasoerie ke koetjh na kariehe. Aadj ham ek sapana me okare khaat bahoet doekh oethailie.”

²⁰ Etane me baska agwan aur barkwan sab manai log se bol deis kie: „Toelog boliehe: ‘Baaraabaas ke tjhor de aur Jiesoe ke marwaai dhaar.’ ” ²¹ Tab laat oesabse phien se poetjhies: „Ie doeno me se toelog maange hai kie ham ke

ke tjhorie?” Tab sabhan bolies: „Baaraabaas ke!”
22 Tab laat poetjhies: „Tab ham Jiesoe se ka karie djaun Kriest bolaawal dja hai?” Tab sabhan ek moeh hoike bolies: „Oke kroes par tjaharaai de!”
23 Tab oe poetjhies: „Oe kaun kharaabie karies hai?” Tab sabhan auro tjiellaaike bolies kie: „Oke kroes par tjaharaai de!”

24 Djab laat dekhies kie ie rakam se oe koetjh na kar sake hai aur djanta log auro haltjal matjaawe hai, tab oe paanie leike sab koi ke aage aapan haath dhoi leis aapan be-kasoer dekhaawe khaat. Oe bolies: „Ie aadmie ke maut hamaar kasoer na hai. Toelog apane djaniehe ka hoi.” **25** Tab sab djanta bolies kie: „Ekar maut ke kasoer hamlogke aur hamlogke aulaad ke oeppar parie.” **26** Tab oe Baaraabaas ke tjhore deis aur Jiesoe ke pietwaaike soerdjaatje ke haath me saup deis kroes par tjaharaawe ke.

*Kaise Jiesoe ke bedjatie bhail
 (Markas 15:16-21; Loekaas 23:11, 26; Johaanas 19:2-3)*

27 Tab Roma ke soerdjaatje log Jiesoe ke laat ke mahal me legalil aur sab doesar soerdjaatje ke bhie bolaais. **28** Tab sabhan okar kapra oetaarke aur oke ek laal kapra pahienaa deis. **29** Tab sabhan ek kaata waala lattie goethke okar moerie par dharies aur okar dahiena haath me ek danda pakaraai deis. Tab oesab okar aage aapan gaathie par gierke thatha oeraawe lagal aur bolies: „He Israel ke Raadja, aap kaise rahiele?” **30** Tab oesab okar oeppar thoek deis aur danda tjhienke okar moerie par maaries. **31** Tab oesab oe laal kapra

niekaar leis aur okar kapra phien pahienaaike oke legail kroes par tjaharaawe ke.

³² Rasta par oesabke ek Sierene des ke aadmie bhetaail. Okar naam Siemon raha. Tab oesab oke djabar-djastie se kroes ke khambha deis ledjaai ke.

Kroes par

(*Markas 15:22-32; Loekaas 23:33-43; Johaanas 19:17-24*)

³³ Aisane oesab ek djagaha par pahoetjal djaun ke naam Golgota raha. Ekar matlab „Khoprie ke djagaha” ’ hai. ³⁴ Tab oesab wien me koetjh bieta dawaai mielaaike Jiesoe ke deis pieje ke, bakie oe tjiakhke tjhor deis. ³⁵ Tab oelog oke tjaharaaika khiella se kroes par thok deis aur okar kapra djoewa khelke baat leis. ³⁶ Aur hoewa baithke oesab okar rakhwaala kare lagal. ³⁷ Okar moerie ke oeppar liekhal raha kie oe kaahe khaat kroes ke sadja paais raha. Oesab liekhies raha kie: IE ISRAEL KE RAADJA JIESOE HAI.

³⁸ Tab Jiesoe ke doeno bagal doe daakoe bifie ek ek kroes par tjaharaawal gail. ³⁹ Aur djetana log hoewa se paas howat raha Jiesoe ke bedjatie karat raha, aur moerie hielaaike bolies: ⁴⁰ „Toe to Parmeswar ke mahal toerke tien rodj me banaai deite? Djab toe Parmeswar ke Beta baate tab apane ke batjaai le aur kroes par se oetar aaw.” ⁴¹ Aisane barka agwan, dharam ke parhal waalan aur djaaties ke barkwan mielke okar thatha oeraawat raha aur bolies: ⁴² „Oe doesar log ke batjaais raha, bakie apane ke na batjaai paawe hai. Djab oe Israel ke Raadja hai tab oke tjaahie ab kroes par se oetare ke. Tab hamlog okar oeppar

bieswaas karab. ⁴³ Ie aapan bharosa Parmeswar par rakhies hai. Djab oe eke tjaahie hai tab oke tjaahie eke batjaai lewe ke. Oe to bolies hai kie: ‘Ham Parmeswar ke Beta baatie.’ ” ⁴⁴ Ehie rakam oe doe daakoe bhie okar thatha oeraawat raha.

Jiesoe ke marnie
(Markas 15:33-41; Loekaas 23:44-49; Johaanas 19:28-30)

⁴⁵ Tab baara badje se tien badje talak des bhar me ekdam andhiaar hoi gail. ⁴⁶ Tab lagbhag tien badje Jiesoe djor se bolies: „Elie, Elie, laama saabaktaanie?” Ekar matlab hai: „Hamaar Parmeswar, hamaar Parmeswar, toe hamme kaahe ke tjhor deile hai?” ⁴⁷ Tab koetjh hoewa ke manai log ie soenke bolies: „Oe Elia ke bollaawe hai.” ⁴⁸ Tab ek aadmie toerante djaaike koetjh khatta wien me bhiedjaaike ek daarhie me bhokke oke deis tjoese ke. ⁴⁹ Bakie ekwan bolies: „Agor! Dekhie dja kie Elia aawe hai oke batjaawe kie na.”

⁵⁰ Bas Jiesoe phien se djor se tjiellaais aur aapan praan tjhor deis.

⁵¹ Aur dekh, ohie tem par Parmeswar ke mahal ke pawietr djagaha ke parda oeppar se nietje talak phat gail, dhartie hiele lagal, aur barka patthar phate lagal. ⁵² Aur koetjh kabar khoel gail aur dher bieswaasie maral log djie oethyl. ⁵³ Aur djab Jiesoe djie oeth gail raha tab oesab kabar me se niekarke Jeroesaalem me gail aur hoewa par dher manai log oesabke dekhies.

⁵⁴ Djab rakhwaala log aur oelogke barkwa bhoeidol dekhies aur ka ka bhaile, tab oesab ba-hoet ghabaraai gail aur bolies: „Ie aadmie satj-moetj Parmeswar ke ek Beta raha!”

⁵⁵ Hoewa par bnie dher aurat log raha. Oesab doerie se thara hoike taakat raha ka howe hai. Iesab Gaalielea ke diehaat se Jiesoe ke sanghe aail raha okar sewa kare khaatien. ⁵⁶ Eman Magdaala sahar ke Maria aur Jaakobas aur Josaf ke maai Maria raha, aur Jaakobas aur Johaanas ke maai bnie. Oe Sebedeas ke aurat hai.

Jiesoe ke mattie
(Markas 15:42-47; Loekaas 23:50-56; Johaanas 19:38-42)

⁵⁷ Sandjha ke ek dhanie aadmie aail. Oe Aarie-matea sahar me rahat raha aur okar naam Josaf raha. Oe bnie Jiesoe ke tjela hoi gail raha. ⁵⁸ Tab oe laat ke paas gail aur Jiesoe ke lahaas maangies. Tab laat hoekoem deis oke dewe ke. ⁵⁹ Tab Josaf lahaas leike ek safa sapet kapphan me lapetke ⁶⁰ ek naawa kabar me rakh deis. Oe kabar apane khaat pahaar me banwaais raha. Tab oe ek barka patthar kabar ke dwaar ke aage dhakelke aur tjal gail. ⁶¹ Aur Magdaala ke Maria aur ekwa Maria kabar ke aage baithal raha.

Kabar ke rakhwaalan

⁶² Biehaan bhaile, tiewhaar tajaar kare ke dien ke baad barka agwan aur Fariesie log sanghe laat ke paas gail aur bolies: ⁶³ „Laat djie, hamlogke jaad hai kie oe bharmaawe waala aadmie bolies raha kie: ‘Ham tien dien ke baad djie oethab.’ ⁶⁴ Toe hoekoem dei sakihe kie okar kabar tien

dien talak taala karke rakhwaala karal djaai? Nahie to okar tjela log aaike okar lahaas ke tjoraai lei aur djanta se bolie kie: ‘Oe maut me se djie oethyl hai.’ Aur ie dhokha pahiela waala se auro kharaab hoi.” ⁶⁵ Tab laat bolies: „Ie rakhwaala log ke leike dja aur kabar ke taala kar djaise toelog maange hai.” ⁶⁶ Oesab djaaike kabar me taala lagaais aur soerdjaatие ke dhar deis rakhwaala kare ke.

28

*Jiesoe ke djie oethe ke kaahaanie
(Markas 16:1-18; Loekaas 24:1-12; Johaanas 20:1-10)*

¹ Sabat ke dien ke baad djab hapta ke pahiela rodj bhail tab Magdaala ke Maria aur ekwa Maria gail kabar ke dekhe.

² Tab atjakke me ek barka bhoeidol bhail aur Parmeswar ke ek parie swarag me se oetaral. Oe kabar ke paas aaike dwaar ke patthar hataaike opar baith gail. ³ Okar tjehera djaise biedjalie tjamkat raha aur okar kapra ekdam oeddjar raha.

⁴ Tab rakhwaalan etana djour deraail kie hoewa par gier gail djaise ek moerda. ⁵ Bakie swarag ke parie aurat log se bolies: „Toelog na dera. Ham djaaniela kie toelog Jiesoe ke khodje hai djaun kroes par maral hai. ⁶ Oe hia na hai. Oe djie oethaawal gail hai djaise oe bolies raha. Aaw djagaha ke dekh djaaha okar lahaas rakhal raha.”

⁷ Aur bolies: „Toelog haalie se djaaike okar tjela log se bol de kie oe maut me se djie oethyl hai. Aur oe toelogke aage Gaalielea ke diehaat me djaaike

toelogse bhet kariega. Ehie sanesa hamme dewe ke raha.”

⁸ Aurat log toerant hoewa se tjal gail. Oelogke man me dar aur khoesiaalie saathe saath raha. Oesab haalie haalie tjalal Jiesoe ke tjela log se bataawe ke. ⁹ Bas atjakke me Jiesoe apane aaike iesabse bhet karke bolies: „Toelogke sjaantie rahe.” Tab oelog auro nagietj aaike gaathie par gierke okar gor pakar leis aur oke poedje lagal. ¹⁰ Tab oe bolies: „Na dera. Dja hamaar bhaai log se bol de kie oelogke tjaahie hia se Gaalielea me djaai ke, tab hoewa oesabse bhet hoiga.”

Israel ke barkwan ke djhoeth

¹¹ Djab aurat log tjal gail tab soerdjaatie log sahar me djaaike barka agwa log se sab koetjh bataai deis. ¹² Tab barka agwan aur djanta ke barkwan ekattha hoike apane me salaah karke soerdjaatie ke dher paisa deis ¹³ aur bolies kie: „Toelog sab koi se boliehe kie: ‘Raat ke djab hamlog soetal rahiellie tab okar tjela log aaike okar lahaas tjoraai legail.’ ¹⁴ Aur djab laat ie baat soeniega tab hamlog ose ie baat thiiek kar leb djeme toelogke sadja na miele.” ¹⁵ Soerdjaatie log paisa leike karies djaise oelogse bolal gail raha. Aur ie djhoeth baat aadj talak Israel logan ke bietj me phailaawal dja hai.

Jiesoe ke hoekoem aapan tjela log khaatien (Markas 16:14, 16)

¹⁶ Tab gjaara tjela log Gaalielea ke diehaat me oe pahaar par gail djaaha Jiesoe oelogke bolaais raha. ¹⁷ Tab djab oesab hoewa par oke dekhies tab gaathie par gierke oke poedje lagal. Bakie kauno kauno ke man me doebdha raha. ¹⁸ Tab Jiesoe

nagietj aaike bolies: „Pieta Parmeswar hamme swarag me aur dhartie par sab saktie deis hai.
¹⁹ Ovie se toelog dja aur doenia ke sab djaatie ke hamaar tjela banaaw. Oesabke dopoe kar Pieta Parmeswar ke, okar Beta ke aur Pawietr Aatma ke naam me. Aur oesabke har ek baat siekhaaw djaun ham toelogke hoekoem deilie hai kare ke.
²⁰ Aur soen, ham djoeg ke ant talak rodj toelogke saath rahab.”

**Parmeswar ke naawa poestak
New Testament in Hindustani, Caribbean
(NS:hns:Hindustani, Caribbean)**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hindustani, Caribbean

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Hindustani, Caribbean [hns], Suriname

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Hindustani, Caribbean

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

**PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022**

293f1294-71ca-5424-a2b5-4c44559467b2